

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ

ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1956

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Του, υπό την Ύψηλην Προστασίαν της Α. Μ. του ΒΑΣΙΛΕΩΣ και την επίτιμον Προεδρίαν της Α.Μ. της ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ, ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924—1941

Β'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 1956

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1956

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 4

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 3 (πρώην Λυκαδηττού) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 213-571

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α. Ν. 1091

Διευθυντής Περιοδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Δώρα 8^η Ισπρία 22

Διευθυντής Τυπογραφείου: «ΦΑΡΟΣ» — Ίερά Όδός 61

Τιμή Φύλλου Δρχ. 1,50 — Έτησια συνδρομή έσωτ. Δρχ. 12, έξωτ. 10 σελλίνια ή 2 δολλάρια

Συνδρομαί και αντίτιμον περιοδικού να στέλλονται με ταχυδρομική ή τραπεζική επίταξη άπρως όπως

«Ελληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», όδός Μακένζυ Κίγκ 3, Αθήνας

Η Συντακτική επιτροπή αποφαινεται περί της δημοσιεύσεως ή μη των αποσπασμάτων χειρογράφων, τα όποια δημοσιεύονται ή μη δέν επιστρέφονται.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

Παρακαλούμεν θερμώς τους καθυστερούντας την εξόφλησιν της προς το περιοδικόν οφειλής των, όπως επισπεύσουν ταύτην.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Μηνύματα επί τῷ νέῳ ἔτει 1956 κ. α) Boissier, Προέδρου Δ.Ε.Σ., κ. β) Sandstrom, Προέδρου League, γ) κ. Κ. Γεωργακοπούλου Προέδρου Ε.Ε.Σ.	Σελ.	Messages on New Year a) by L. Boissier, President I.R.C., b) E. Sandstrom, President League, c) C. Georgacopoulos, President G.R.C.	Page
Γνωαίκες τῆς Ἀρχαιότητος, Γ. Κουρμούλης β) Ἀγάθωνος Γυνῆ (ποίημα) Κ. Παλαμά	1—2	Women in ancient times by G. Courmoulis, b) Agathonos' wife by C. Palamas	1—2
Κύπριον Αἷμα, Ε. Φωτιάδης β) Εἰς τὴν Κύπρον (ποίημα) Σπ. Μαντσοῦκα	3	Cyprian Blood by E. Photiades, b) To Cyprus by Sp. Matsoucas	3
Κωστής Παλαμάς, Μ. Νικολαΐδης	4	Gostis Palamas by M. Nicolaidis	4
Ὁ Βασίλειος καὶ ὁ Γρηγόριος εἰς Ἀθήνας, Κ. Παπαπαναγιώτου, β) Βασιλόπηττα (ποίημα) Σ. Γ. Κωτσαρῖδης	5	Basil and Gregorius in Athens by G. Papapanagiotou, b) New Year's cake by S. Kotsarides	5
Τὸ Πρωτοχρονιάτικο δῶρον, Β.	6	New Year's gift by V.	6
Τὸ Δάσος, Π. Παυλοῦρου β) Τὸ Δέντρο (ποίημα) Σπ. Σπεράντζα	7	The forest by P. Pavlouros, b) The tree by St. Sperantza	7
Ὁ ἔκπολιτισμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ, Π. Γρίσπου	8	Civilization of Greek village by P. Grispos	8
Εἰς τὴν Σαλεντινὴν Ἑλλάδα, Π. Κολονάρου	9	Salentine Greece by P. Kalonaros	9
Ἡ ὕγιεινὴ καὶ Θεραπευτικὴ τῶν ἀγρίων ζώων, Ν. Δημητροκάλλη	10	Hygiene of wild animals by N. Demetroukalis	10
Φωτογραφίαι δράσεως	11	Activity in pictures	11
Τροφή καὶ ὕγιειν, Ι. Βεγκλίδης β) Πρῶτες βοηθίες. Συνήθειαι ἀσθενείας. Κολικός — Πόνος στ' αὐτιά	12—13	Food and Health by J. Venglidis, b) First aid: Common diseases	12—13
Πῶς ὁ δάσκαλος ἐνὸς χωριοῦ κατορθώνει νὰ κάμῃ ἓνα δασάκι, Π. Γρίσπου	14	How a school teacher could make a forest Box by Sp. Avlonitis	14
Ἀθλητικὴ ζωὴ, Σπ. Αὐλωνίτη	15	Daybreak and the sun by Gl. Protopapas	15
Ἡ Αὐγὴ καὶ ὁ ἥλιος, Γ. Πρωτοπαπᾶ	16	Father's Prayer	16
Ἡ προσευχὴ ἐνὸς Πατέρα	17	G.J.R.C. Movement	17
Κίνησις Ε. Ε. Σ. Νεότητος	18	Groups' activity	18
Δράσις Ὁμάδων Ε. Ε. Σ. Ν.	19—20	Pupils contribution	19—20
Μαθητικὴ συνεργασία	21	1956 by AN. BO.	21
1956, AN. BO.	22—24		22—24
Ἑσωτερικὴ ἐξωφύλλου: Τὰ δῶρα τῆς Ψυχῆς, Κ. Παλαμά	25	Inside front-cover: The gifts of the heart by C. Palamas.	25
Ὁπισθόφυλλον: Ἁγία Βασίλη, στίχοι Λάκη Παπαδήμου—μουσικὴ Ἀλ. Παναγιωτοπούλου		Back-cover: St. Basil, verses by L. Papadimas. Music by Al. Panagiotopoulos.	

ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

Κάθε χρονιά που ἔρχεται καὶ μιὰ ζαρωματιά
στὴν ὄψι μας νὰ σπείρῃ
καὶ με γιορτῆς γελάσματα σιμά 'ς τὰ γηρατειά
τὴ νιότη μας νὰ σύρῃ.
Ἐκεῖ που δίνω χάρισμα, ὅταν ἄλλους, ἢ εὐχή,
τὴν ἴδια ἐκείνη ὥρα

Μέσα σὲ κόσμ' ὄνειρουτὸ βούτυλου' ἡ ψυχὴ
"Ἄλλα μοιράζει δῶρα.
Αὐτὰ τὰ δῶρα που ἡ ψυχὴ σκοπεῖ γλυκὰ γλυκὰ
σὲ ὄνειρα οὐράνια,
Θυσίες εἶν' ἀγγελικὲς, μαρτύρια θεῶν
μ' ἀκόρνινα στοφάκια.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ ΕΠΙ ΤΩ ΝΕΩ ΕΤΕΙ 1956

α) Τοῦ κ. L. Boissier, Προέδρου τοῦ Διεθνoῦς Ἑρυθροῦ Σταυροῦ.

«Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀρχομένου ἔτους θὰ συνέλθῃ εἰς Νέον Δελχί, πρωτεύουσαν τῶν Ἰνδιῶν, ἡ Διεθνὴς Συνδιάσκεψις τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ. Ἀνθρώποι διαφόρων φυλῶν, θρησκειῶν, πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀντιλήψεων, θὰ συναντηθοῦν ἐκεῖ. Καλοῦνται νὰ ἀποδείξουν ὅτι τὸ μῆνυμα τοῦ Ἑρρίκου Ντυνάν, ἔχει ἀξίαν δι' ὅλους· ἡ ἀλληλοδοθήθεια ἐναντι τῆς δυστυχίας, ἔχει καθήκον νὰ ἀνακουφίσῃ τὰ θύματα ὅλων τῶν συρράξεων οἰασοδήποτε μορφῆς, πόλεμων, ἐπαναστάσεων, ἐνόπλων ἐξεγέρσεων.

Εἰς ἓνα κόσμον διηρημένον, ὅπου ἡ Εἰρήνη ἐξαφάνεται ἀπὸ μιᾶν ἀβεβαίαν ἰσορροπίαν δυνάμεων, ὁ Ἑρυθρὸς Σταυρὸς δύναται νὰ παρέχῃ μιᾶν ἐλπίδα, θὰ ἔλεγα μάλιστα μιᾶν βεβαιότητα. Ὅσον σκοτεινὸν καὶ ἐάν παρουσιάζεται τὸ μέλλον, ἡ ἀκούραστος ἐργασία ἐκείνων, οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ καταστήσουν τὴν φιλανθρωπίαν ὑπέρτατον σκοπὸν τῆς διεθνoῦς συνεργασίας, θὰ ὁδηγήσῃ τοὺς λαοὺς μιᾶν ἡμέραν νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι οφείλουν ἐπὶ τοὺς νὰ ἐνωθοῦν ἐν τῇ ἀλληλεγγύῃ.

Ἀνάπτυξις τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ δικαιώματος, ἀπόδοσις εἰς τὴν πατρίδα των καὶ τὴν οἰκογένειάν των αὐτῶν, τοὺς ὁποίους οἱ πόλεμοι ἐχώρισαν, ἀποστολὴ ἀντιπροσώπων ἐκεῖ ὅπου οἱ αἰματηροὶ ἀγῶνες συνεχίζονται ἀκόμη, αὕτη εἶναι ἡ ἀμεσὸς προσπάθεια τοῦ Διεθνoῦς Ἑρυθροῦ Σταυροῦ, ἐν ὀνόματι τοῦ ὁποίου σὰς εὐχομαι εὐτυχὲς τὸ Νέον Ἔτος».

β) Τοῦ κ. Emil Sandstrom, Προέδρου τοῦ Συμβουλίου τῶν Διοικητῶν τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν.

Ἀγαπητὰ Μέλη καὶ Φίλοι τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ, Τὸ Νέον Ἔτος, δίδει τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀνασκοπήσωμεν τὰ ἐπιτευχθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λήγοντος καὶ νὰ ρίψωμεν ἓν βλέμμα εἰς τὸ μέλλον.

Ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ πολέμου οἱ Ἑθνικοὶ Σύλλογοι τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ, τῆς Ἑρυθρᾶς Ἡμισελήνου, τοῦ Ἑρυθροῦ Λέοντος καὶ Ἡλίου ὡς καὶ ὁ Σύνδεσμος τῶν Συλλόγων τῶν Ἑρυθρῶν Σταυρῶν ἠτύχησαν νὰ διαπιστώσουν μιᾶν συνεχὴ πρόδοον. Ἡ δυναμικότης καὶ ἡ δραστηριότης ἠξήθησαν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ λήγοντος ἔτους, ἐδέχθημεν εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Συνδέσμου τῶν Συλλόγων τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ ἓνα νέον Σύλλογον καὶ οὕτω οἱ Σύλλογοι οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν ὁργάνωσιν ταύτην ἔφθασαν τὸν ἀριθμὸν ρεκόρ 74, τὰ δὲ μέλη ἀνέρχονται ἐν συνόλῳ εἰς ἀριθμὸν ὑπερβαίνοντα τὰ 105 ἑκατομμύρια.

Ὁ Σύνδεσμος τῶν Συλλόγων τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ ὡς καὶ οἱ Ἑθνικοὶ Σύλλογοι, με ἀγρυπνοῦν προσοχὴν, ἐσπευσαν νὰ ἔλθουν ἀρωγοὶ πρὸς διττοφύρους χώρας πληγείσας ἀπὸ καταστροφῆς. Περίπου 50 Σύλλογοι συνησπίσθησαν διὰ τὰς δραστηριότητας ταύτας,

πραγματοποιούντες οὕτω τὸ διάσημον ἔργο τοῦ ΕΡΡΙΚΟΥ ΝΤΥΝΑΝ «Εἴμεθα ὅλοι ἀδελφοί».

Ἡ συμβολὴ τῶν Ἑθνικῶν Συλλόγων εἰς τὴν ταμὴν τῶν πρώτων βοηθειῶν, ἡ ἐρυθροσταυρικὴ διδασκαλία ὡς καὶ αἱ προσπάθειαι τῶν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν εἰς τὰς χώρας των, συνεχίσθησαν χωρὶς ἐπιβράδυνσιν. Τὸ ἱατρο—κοινωνικὸν Γραφεῖον τοῦ Συνδέσμου ἤρχισε τὴν δράσιν του. Εἰς τὸν τομέα αὐτὸν καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους ὁ Σύνδεσμος συνέβαλεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν Ἑθνικῶν Συλλόγων ἀποστέλλων παρ' αὐτοῖς εἰδικούς.

Ὁφείλομεν νὰ μνημονεύσωμεν ἐπίσης ἓνα ἱκανοποιητικὸν γεγονός: Τὰς καλὰς ἀμοιβαίας σχέσεις αἰτίνας ἐπεκράτησαν κατὰ τὰς συνεδριάσεις μας, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐπεσφραγίσθησαν ἰδιαίτερως, δι' ἐπισκέψεων, μελετῶν καὶ καλῆς φιλίας διὰ μέσου τόσοσιν τῶν πολιτικῶν ὅσον καὶ τῶν ἰδεολογικῶν συνόρων. Τὸ ἰδεώδες μας τίθεται ὑπεράνω παντὸς θέματος διαφωνίας καὶ ἐν τῇ προσπάθειᾳ μας νὰ φθάσωμεν αὐτὸν τὸν σκοπὸν, προσφέρομεν τὴν συμβολὴν μας διὰ τὴν καταπόνησιν μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ ὑπὲρ τῆς εἰρήνης.

Ἀς ἀτενίσωμεν τὸ Νέον Ἔτος: κατ' αὐτὸ, δύο σημαντικὰ γεγονότα ἀφορῶντα τὸν Ἑρυθρὸν Σταυρὸν θὰ λάβουν χώραν. Πρῶτον, ἡ «Διεθνὴς Ἡμέρα τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ», παράδοσις, ἥτις ἐπαναλαμβάνεται κατ' ἔτος τὴν 8ην Μαΐου καὶ ἡ ὁποία, διὰ τὴν ἐφεκτικὴν τὴν προσοχὴν ἐπὶ μιᾶς ἐκ τῶν σημαντικωτέρων δραστηριοτήτων τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ, θὰ ἔχῃ ὡς θέμα κατὰ τὸ 1956 τὴν βοήθειαν πρὸς τὰ θύματα τῶν θεομηνιῶν. Καὶ δευτέρον, ἡ προσεχὴς διεθνὴς διάσκεψις ἡ ὁποία θὰ συνέλθῃ εἰς Νέον Δελχί. Ἡ διάσκεψις αὕτη, μεταξὺ ἄλλων, θὰ διαπραγματευθῇ ἀξιολόγους προσθήκας εἰς τὰς συμβάσεις τὰς ἀφορώσας τὴν προστασίαν τῶν θυμάτων πολέμου.

Ἐν συνεχείᾳ ἀγνωρίζω τί μᾶς ἐπιφυλάσσει τὸ Νέον Ἔτος. Ἐν τούτοις ἐν εἶναι γνωστὸν: ὅτι ἡ δυστυχία τῶν ἀνθρώπων θὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀφοσίωσιν καὶ τὰς ὑπηρεσίας σας ὡς ἐγένετο καὶ εἰς τὸ παρελθόν. Ἀγωνίζεσθε ἐναντίον τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀθλιότητος καὶ ὁ ἀγὼν αὐτὸς δέν θὰ σταματήσῃ, ἐφ' ὅσον ἡ δυστυχία καὶ ἀθλιότης θὰ ὑπάρχουν.

Ἀποτίω φόρον τιμῆς εἰς τὴν ἐργατικότητα καὶ τὴν ἀφοσίωσιν, ὧν ἐδώσατε δείγματα κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος καὶ ἐκφράζω τὰς πλέον εὐκρινεῖς εὐχαριστίας μου πρὸς τοὺς Συλλόγους, πρὸς ὅλα τὰ μέλη των, πρὸς ὅλους τοὺς συνεργάτας καὶ φίλους τοῦ Ἑρυθροῦ Σταυροῦ καὶ εἰδικῶς πρὸς ὅλους τοὺς ἐθελοντάς, οἱ ὅποιοι εἶναι οἱ κυριώτεροι συντελεσταὶ τοῦ ἔργου μας. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι θὰ ἐξακολουθήσετε τὴν εὐγενὴ προσπάθειάν σας καὶ σὰς εὐχομαι «Εὐτυχὲς τὸ Νέον Ἔτος» καὶ πλήρη ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἔργον σας».

γ) Τοῦ Προέδρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ κ. Κωνστ. Γεωργακοπούλου.

Ὅπως κάθε χρόνο καὶ ἐφέτος, ἠκούσθησαν καὶ θὰ ἀκουσθοῦν μηνύματα ἐλπιδοφόρα καὶ εὐχαὶ ὑπὲρ Εἰρήνης τοῦ σύμπαντος Κόσμου καὶ τῆς Εὐημερίας τῶν Λαῶν τῆς Γῆς ἀπὸ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι, κατ' ἔθιμον, ἐπὶ τῇ πρώτῃ τοῦ ἔτους, ἀπευθύνονται διὰ τοῦ Τύπου καὶ τοῦ Ραδιοφώνου πρὸς τὸ Μέγα Κοινόν.

Μετ' ὀλίγον θὰ ἀκούσετε τὰ μηνύματα τῶν Προέδρων τῶν δύο μεγάλων Διεθνῶν Ἐρυθροσταυρικών Ὁργανώσεων. Ἀμφότεροι ἐκφράζουν τὴν βαθεῖαν πίστιν αὐτῶν πρὸς τὰ Ἰδανικά τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ καλοῦν τοὺς Ἐρυθροσταυρίτας ὅλων τῶν Ἐθνῶν νὰ εἶναι ἔτοιμοι ὅπως προσφέρουν τὰς υπηρεσίας των πρὸς τὰς ἐνδεχόμενα θύματα θεσμητῶν καὶ συμφορῶν, αἰτίνας θὰ ἐξαπολυθοῦν ἴσως ἐναντίον τῆς Ἀνθρωπότητος.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς συμμερίζεται ἀνεπιφυλάκτως τὴν πίστιν πρὸς τὴν ἀποτελεσματικότητά τῆς Ἐρυθροσταυρικής Ἰδεολογίας καὶ διότι αὕτη εἶναι εὐγενὲς πνευματικὸν δημιουργήμα τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ καὶ διότι, χάρις εἰς τὴν ἔμπρακτον ἐφαρμογὴν τῆς, ἐδέχθη, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ κατὰ τὸ λήγον ἔτος, πολυτίμους ἐνισχύσεις ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Βόλου σεισμῶν. Πρὸς τοὺς εὐγενεῖς δωρητὰς ἐκφράζομεν τὴν εὐκρινὴ εὐγνωμοσύνην τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ τῶν εὐεργετηθέντων σεισμοπλήκτων. Ἀλλὰ καὶ τὴν διαφανομένην εἰς τὰ δύο ταῦτα μηνύματα ἐναγώνιον ἀμφιβολίαν περὶ τῆς αὐρίου συμμερίζεται ἰδιαίτερος ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς.

Ἀποτελεῖ πράγματι, παράδοξον ἀντίφασιν τὸ γεγονός, ὅτι, Ἡ ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΔΙΑΙΡΕΣΕΩΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΥΛΟΓΟΣ ΑΠΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ ΕΜΦΑΝΙΖΕΤΑΙ ΝΥΝ, ὅτε ὁ Χριστιανισμὸς, τελετουργικῶς τοῦλάχιστον, ἐπέτυχεν τὴν μεγίστην ἐξάπλωσίν του, Ἰδεολογίαὶ Ἀνθρωπιστικά, ὡς ἡ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἀριθμοῦν δεκάδας ἑκατομμυρίων πιστῶν ὁπαδῶν νῦν, ὅτε τὰ Κράτη συνέπηξαν τὸν Ὁργανισμόν Ἡνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὴν παγίωσιν τῆς Εἰρήνης, τὴν ἐξασφάλισιν τῆς Ἐλευθερίας καὶ τὴν ἀπολλογὴν τῆς Ἀνθρωπότητος ἀπὸ τοῦ φόβου νέων πολέμων καὶ οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν μετεχόντων τοῦ Ὁργανισμοῦ τούτου Κρατῶν διακηρύσσον παντοῦ καὶ πάντοτε τὴν ἀφοσίωσιν του πρὸς τὰ Ἰδανικά ταῦτα καὶ τὴν προθυμίαν των ὅπως τὰ ἐξασφαλίσουν. Παρ' ὅλα ταῦτα ὁ φόβος περὶ μιάς νέας τραγικῆς συρράξεως συνέχει τὰς καρδίας τῶν Ἀνθρώπων καὶ εἰς πλείστα σημεῖα τῆς Γῆς ἐκδηλοῦνται ἐνέργειαι ἀντίθετοι πρὸς τὰς ἐξαγγελόμενας Ἀρχάς, καὶ τείνουσαι εἰς τὴν καταπίεσιν Λαῶν ζητούντων τὴν Ἐλευθερίαν των.

Ἡ Πατρίς μας, κοίτις τῶν ὠραίων Ἰδανικῶν τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Εἰρήνης, ὑφίσταται καὶ σήμερον ἀκόμη τὰς αἱματηρὰς συνεπείας τῆς ἀντιφάσεως ταύτης.

Εἰς τὴν ἡρωϊκὴν Ἑλληνικὴν μεγαλότητα, εἰς τὴν Κύπρον, οἱ Ἀδελφοί μας, πλήττονται διότι ζητοῦν τὴν Ἐλευθερίαν. Οἱ Βορειοηπειρώται, ὅσοι δὲν ἐξοντώθησαν ὑπὸ τῶν Ἀλβανῶν, διαβιοῦν ὡς πρόσφυγες καὶ οἱ ἀγῶνες των ὑπὲρ τῆς ἀναγνώρισεως τῶν δικαιωμάτων των ἀντιμετωπίζουν τὴν ἀδιαφορίαν ἐκείνων, οἵτινες

διεκλήρυσαν τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ ἀνέλαβον διεθνῶς τὴν προστασίαν των. Οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ὁμογενεῖς μας ὑφίστανται μίαν πρωτοφανοῦς βαρβαρότητος καὶ ἐγκληματικῆς ἀγριότητος ἐπίθεσιν, τὴν ὁποῖαν παρακολουθεῖ μὲ παγερὰν ἀδιαφορίαν καὶ ἀφελιμιστικὴν διανοήσιν ἡ ἐγγυηθεῖσα τὰ δικαιώματα τοῦ Ἀνθρώπου Διεθνὴς Ἡγεσία Χιλιάδες ἀπαχθέντων Ἑλληνοπαίδων δὲν ἐπανεπατρίσθησαν εἰσέτι καὶ Ἑλληνες Στρατιωτικοὶ πεσόντες εἰς χεῖρας τῶν κομμουνιστικῶν ὁρδῶν κρατοῦνται ἀκόμη παρὰ πᾶσαν ἠθικὴν ἀρχὴν ὑπὸ Κρατῶν, μεθ' ὧν ἡ Ἑλλάς δὲν εὐρίσκεται εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν.

Ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ἄμεσος καὶ εὐλκρινὴς συμπαράστατος ὅλων τῶν θυμάτων ἐκ τῶν θεσμητῶν καὶ τῶν διεθνῶν ἀδικιῶν, δοκιμάζει ἐντονότερον παντὸς ἄλλου τὰς ψυχολογικὰς συνεπείας των καὶ δι' αὐτὸ αἰσθάνεται τὴν ἠθικὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐκφράσῃ τὰς ἀνησυχίας του ταύτας διὰ τὸ ἄμεσον μέλλον.

Εἶναι φανερόν, ὅτι αἱ Ἰδεολογικαὶ ἐπιδιώξεις τοῦ Ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν εὗρον γῆν γόνιμον ἵνα καρποφορήσουν κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦτον. Προσπάθειαι ὅπως Ἰδανικά ὑψηλά, ἀπεργαζόμενα τὴν συνδύωσιν τῶν Ἀνθρώπων εἰς μίαν ἀτμόσφαιραν ἀνωτέρου πολιτισμοῦ, ὅπως ὁ Ὀλυμπισμὸς παραδείγματος χάριν, ἀνακληθέντα εἰς τὴν ζωὴν ὑπὸ ἐμπνευσμένων Ὁραματιστῶν κατέληξαν εἰς τὰ μέσα πολιτικοῦ ἀνταγωνισμοῦ, ἐνῶ ἀντιθέτως αἱ ἀντιχριστιανικαὶ ἀντιλήψεις τοῦ ἱστορικοῦ ὕλισμου εὐρίσκουν εὐχερῶς ὁπαδοὺς καὶ ἐπηρεάζουν τὴν παγκόσμιον νοοτροπίαν.

Παρ' ὅλα ταῦτα ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς πιστεύει εὐκρινῶς εἰς τὰς ὑψηλὰς Ἀρχάς, ὅς ἐτάχθη νὰ ἐξυπηρετῇ, διατηρεῖ εἰς τὸ βάθος τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς του τὴν Ἐλπίδα ὅτι ὑπὲρ τὰς προσπάθειάς καὶ τὰς ἐφημέρους ἐπιτυχίας τῶν πιστευόντων εἰς τὴν δύναμιν τοῦ ὕλισμου, ὑπάρχει μία ἄλλη Δύναμις, Ἰσχυρὰ καὶ Ἀκαταγώνιστος Αἰωνία καὶ Ἀληθής, ἡ Θέλησις τοῦ Ὑψίστου.

Αὕτη περιέσωσε καὶ θὰ περισώζῃ τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος «ἐκ παντοίων κινδύνων» καὶ τὸ ὠδήγησε καὶ θὰ τὸ ὠδηγῇ εἰς τὸν δρόμον τῶν ἱστορικῶν πεπραγμένων του, ἀναδείξασα αὐτὸ ὡς Σύνβολον Ἀρετῆς καὶ Ναὸν ὑπέρκalon καταυγαζόμενον ἀπὸ τὸ Φῶς τῶν ἐπὶ τῆς Μετόπης του χαραγμένων Ἰδανικῶν τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Εἰρήνης.

Μὴν ἀρκεῖσθε εἰς τὸ νὰ λέτε πὼς πρέπει νὰ εἶναι ὁ καλὸς ἄνθρωπος, ἀλλὰ φροντίζετε νὰ τὸ δείχνετε μὲ τὶς πράξεις σας.

Μ. Ἀνδρῆλιος

Ὁ κ. Κ. Γεωργακόπουλος
Πρόεδρος Ε.Ε.Σ.
Mr. C. Georgacopoulos
President G.R.C.

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ, Καθηγητοῦ Παν. Ἀθηνῶν

Κατὰ τοὺς ἐνδόξους ἡρωϊκοὺς χρόνους, τοὺς ὁποῖους περιγράφουν τὰ ἔπη τοῦ Ὀμήρου, ἡ Ἑλληνὶς ἐμφανίζεται κατέχουσα εὐϋπόληπτον θέσιν εἰς τὸν ἑλληνικὸν οἶκον καὶ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν. Τὴν ἐποχὴν μάλιστα ἐκείνην φαίνεται νὰ ἐκχέῃ περισσότερα δικαιώματα καὶ μεγαλυτέραν κοινωνικὴν ἐλευθερίαν παρὰ κατόπιν κατὰ τοὺς κλασσικοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς.

Ἡ σύζυγος τοῦ ὁμηρικοῦ ἥρωος εἶναι ἡ δέσποινα τοῦ οἴκου, πρὸς τὴν ὁποῖαν ἀπονέμουν σεβασμὸν ὅλοι ὅσοι ἀνήκουν εἰς τὴν οἰκγένειαν ἢ φιλοξενοῦνται ὑπ' αὐτῆς.

Ἀκόμη καὶ οἱ ἀναίδεες μνηστήρες τῆς Πηνελόπης δὲν τολμοῦν νὰ φερθοῦν ἀπρεπῶς πρὸς τὴν τιμημένην σύζυγον τοῦ Ὀδυσσεύς, ἡ ὁποία ἀσκεῖ τὰ καθήκοντα τῆς δεσποίνης τοῦ οἴκου μὲ ἡγεμονικὴν ἀξιοπρέπειαν. Ἡ Ναυσικά ἰάλιν, ἡ κόρη τοῦ Ἀλκινόου τοῦ βασιλέως τῶν Φαιάκων, ζητεῖ μὲ ἀπλότητα τὴν ἀδελφὴν ἀπὸ τοῦ γονεῖς τῆς νὰ μεταβῇ εἰς τὸν ποταμὸν μὲ τὴν ἀκαλουθίαν τῆς διὰ τὴν πλύσιν τῶν ἐνδυμάτων τοῦ βασιλικοῦ οἴκου. Ἐκεῖ συναντᾶται μὲ τὸν Ὀδυσσεύς, συζητεῖ μετ' αὐτοῦ μὲ φυσικὴν ἐλευθερίαν καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ ἐπισκεφρῇ τὸν πατρικὸν τῆς οἶκον.

Κατὰ τοὺς κλασσικοὺς χρόνους ἡ Ἑλληνὶς περιορίζεται εἰς τὰ αὐστηρῶς οἰκιακά τῆς καθήκοντα. Δὲν ἐμφανίζεται πλέον δημοσίᾳ ὅπως κατὰ τοὺς ἀφελεῖς ἡρωϊκοὺς χρόνους, οὔτε ἔχει δικαίωμα νὰ ἀναμειγνύεται εἰς τὰ κοινὰ. Καθῆκον ἔχει νὰ παραμένῃ εἰς τὴν οἰκίαν τῆς: «ἴδια μὲν ἀνδρὸς τὸ σπρατηγεῖν, τὸ πολιτεύεσθαι, τὸ δημηγορεῖν ἴδια δὲ γυναικὸς τὸ ἐνδον μένειν καὶ ἐκ-

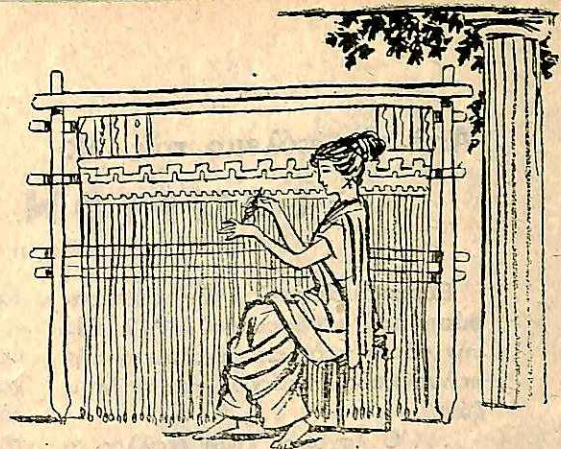
δέχεσθαι καὶ θεραπεύειν τὸν ἄνδρα».

Τὸν κλειστὸν αὐτὸν βίον καὶ τὴν συνεχὴ παραμονὴν εἰς τὸν οἶκον μόνον ἐξαιρετικῆς σημασίας γεγονότα ἦτο δυνατόν νὰ διαταράξουν. Ὁ ρήτωρ Λυκούργος ἀναφέρει ὅτι, δταν ἐφθασεν εἰς τὰς Ἀθήνας ἡ ἀγγελία περὶ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ ἤττης τῶν Ἀθηναίων, αἱ γυναῖκες ἐξῆλθον εἰς τὰς θύρας τῶν οἰκιῶν περίφοβοι καὶ προσεπάθουν νὰ πληροφορηθοῦν περὶ τῶν συζύγων, τῶν πατέρων ἢ τῶν ἀδελφῶν των. Τὸ θέαμα δεδαίως ἦτο ἀσύνηθες καὶ ἀντίθετον πρὸς τὰ ἔθιμα.

Ὡς οἰκοδέσποινα ἡ Ἑλληνὶς διηύθυνε καὶ κατηύθυνε τὴν ὅλην οἰκιακὴν οἰκονομίαν. Αἱ οἰκιακαὶ ἀσχολίαι ἄλλως τε ἦσαν παρὰ πολλοί, διότι πλὴν τῆς παρασκευῆς τῶν τροφῶν, αἱ γυναῖκες ὑφαίναν καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐνδύματα, κλινοσκεπάσματα κλπ.

Παραλλήλως λοιπὸν πρὸς τὴν ἀνατροφὴν τῶν τέκνων ἡ οἰκοδέσποινα ἔπρεπε νὰ ἐπιστατῇ ἐπὶ τῶν ζωοτροφῶν καὶ τῶν ἄλλων προμηθειῶν τοῦ οἴκου, τῆς ἀποταμιεύσεως, τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ κλπ. Ὁ Ξενοφὼν παραβάλλει τὴν οἰκοδέσποιναν πρὸς τὴν βασιλίτισσαν τῆς κυβέλης τῶν μελισσῶν. Ὅπως ἐκείνη ἔτσι καὶ ἡ οἰκοδέσποινα μένει εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἀποστέλλει τοὺς ὑπηρετὰς εἰς τὰ ἐξωτερικὰ ἔργα, ἡ ἴδια δὲ ἐπιστατεῖ εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τοῦ οἴκου.

Τὰ καθήκοντα τῆς οἰκοδεσποίνης ἦσαν πολλαπλὰ καὶ μάλιστα εἰς τὰς πλουσίας καὶ ἀρχοντικὰς οἰκίας, εἰς τὰς ὁποίας ὑπηρετεῖ σημαντικὸς ἀριθμὸς ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ. Πάντων τῶν προσώπων αὐτῶν

...αἱ γυναῖκες ὑφαίναν τὰ ἐνδύματα.

τὴν ἐποπτεῖαν ἤσκει ἡ οἰκοδέσποινα, ἡ ὁποία μεταξὺ ἄλλων ἔπρεπε νὰ ἀποστέλλῃ πρὸς θεραπείαν τοὺς ἀσθενούντας ἐκ τοῦ προσωπικοῦ, ἐπίσης δὲ ἔπρεπε νὰ διδάσκῃ τὴν ὑφαντικὴν τέχνην εἰς τὰς προσλαμβανόμενας νέας θεραπαινίδας.

Ἐπρεπε πρὸ παντὸς νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν «εὐθιμοσύνην» δηλαδὴ διὰ τὴν τάξιν καὶ τὸν τόπον στοῦ ἔπρεπε νὰ τοποθετῇται ἕκαστον ἀπὸ τὰ πράγματα τῆς οἰκίας. Περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο μέρος τῆς ἑλλάδος αἱ δέσποιναι τῆς Σπάρτης ἦσαν περίφημοι διὰ τὴν «εὐθιμοσύνην» ἡ ὁποία ἐβασίλευεν εἰς τὰς οἰκίας των.

Σημαντικὸν πρόβλημα διὰ τὰς δεσποίνας τῶν εὐπόρων οἰκογενειῶν ἦτο ἡ εὕρεσις καὶ παρακολούθησις τῆς κλειδοῦχος, ἡ ὁποία ἦτο σημαντικὸν καὶ ἀπαραίτητον πρόσωπον διὰ τὴν εὐρύθμον λειτουργίαν τοῦ οἴκου. Ἦτο ἡ οἰκονόμος τῆς οἰκίας, τὸ πρόσωπον εἰς τὸ ὁποῖον ἐνεπιστεύετο ἡ οἰκοδέσποινα τὰς κλείδας τῶν ἀποθηκῶν, τὴν διαχείρισιν τοῦ οἰκιακοῦ ὕλικου, τὴν τροφοδοσίαν τοῦ προσωπικοῦ κλπ.

Ἀπαραίτητον προσὸν καὶ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς σώφρονος γυναικὸς καὶ ἀξίας οἰκοδεσποίνης ἦτο ἡ συναίσθησις τοῦ καθήκοντος τῆς οἰκιακῆς ἐπιμελείας ὡς ἴσης σπουδαιότητος καὶ σημασίας πρὸς τὸ καθῆκον τῆς παιδοτροφίας.

Κωστή Παλαμᾶ

ΑΓΑΘΩΝΟΣ ΓΥΝΗ

... Σπίτι ζεστό καὶ δροσερὸ καὶ μ' ἐνθὴ στολισμένο καὶ καταφύγιο τῆς τιμῆς καὶ τῆς ζωῆς λιμάνι! μέσα σ' ἐσένανε ἔζησα κρυμμένη, ἀναπαμένη καὶ κυβερνήτρια καὶ κυρά. Σὲ κάθε χώρισμά σου, σὲ κάθε τοῖχο καὶ γωνιά, σὰ πλούσια σου στολίδια, σὰ πλέον ἀπλά σου πράγματα μοσχολολεῖ κι ἀ- (στρέφει

ἡ προκοπὴ ἡ ἀτίμητη καὶ ἡ προκοπὴ ἡ γυναικεία ποὺ καὶ σπὴν ταπεινότερη δουλειὰν εὐγένεια δίνει. Μήτε ποὺ ζήλεψα ποτὲ τὸν κόσμον τὸ μεγάλο, γιατί σὸ πλάϊ τοῦ ἀντρα μου τὸν κόσμον ὅλον εἶχα κλεισμένο μεσ' σὸ σπῆτι μου, κι ὁ κόσμος ὅλος εἶχε, εἶχε γιὰ μὲ δυὸ ὀνόματα: ἀγάπη καὶ φροντίδα.

Ἀπὸ τὸν πόλεμο τοῦ 1912

ΚΥΠΡΙΟΝ ΑΙΜΑ

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ, Δ/ντοῦ Ἐθν. Βιβλιοθήκης

Εὐρισκόμεθα εἰς τὴν δευτέραν φάσιν τοῦ πολέμου τοῦ 1912. Εἰς τὴν φάσιν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς πολυπαθοῦς Ἡπείρου, — εἰς τὸ Μπιζάνι.

... Ὁ λοχαγὸς εἶναι ἑξαλλος ἀπὸ τὴν λύσαν καὶ λάμπει ἀπὸ χαρὰν διὰ τοὺς ἀτρομήτους πολεμιστὰς του.

— Εὐγε! Εὐγε, παιδιὰ! Φωνάζει διαρκῶς με ἑνθουσιασμόν καὶ συγκίνησιν.

Αἰφνης ἕνας ὀπλίτης ὀρθώνεται ἀποτόμως ἀπὸ τὸ προφυλακτήριόν του.

— Τὶ κάνεις ἐκεῖ; Θὰ πᾶς χαμένος! Τοῦ λέγει ὁ λοχαγός.

— Οὐφ! Κύριε λοχαγέ, — ἀπαντᾷ ὁ ἥρωας — ἀπὸ χαμηλὰ μοῦ φεύγουν πολλὲς σφαῖρες ἄδικα. Ἐγὼ δὲν ἐννοῶ νὰ χάσω καμμιά.

Καὶ πυροβολεῖ.

— Κοίταξε, κύριε λοχαγέ. Τὸν ἔρριξα κι αὐτόν.

— Κύριε λοχαγέ, νά, τὸν πήρα κι αὐτόν... Τὸν παίρνω κ' ἐκείνον...

Καὶ ἐνῶ ἐξακολουθεῖ νὰ βάλλῃ με ἀταραξία καὶ εὐστοχία, ἀκούεται μίαν κραυγὴ:

— Ἀχ! Πάει καὶ ὁ Κυπραῖος! Τὸν ἐχάσαμε κι αὐτόν!

Ὁ λοχαγὸς σπρέφεται πρὸς τὰ ἐκεῖ. Πράγματι ὁ Κυπραῖος — ἡρωϊκὸν τέκνον τῆς ἄλυσιδέτου μεγαλονήσου — ἐσφάδαζε. Καὶ πρὶν φύγῃ ἡ ἀγνὴ του ψυχὴ, — ἡ φωνὴ τοῦ ἄλλου ἥρωος, τοῦ ἥρωος ποῦ ἐμάχετο ὀρθίος, παύει νὰ ἐπικαλεῖται τὴν προσοχὴν τοῦ λοχαγοῦ διὰ

τὰς εὐστόχους βολὰς του.

Ὁ λοχαγὸς ἀνησυχεῖ. Δὲν πρὸκειται περὶ ἀπλῆς μονάδος τοῦ λόχου: Εἶναι ὁ Σῶζος, ὁ βουλευτὴς τῆς Κύπρου, — οἱ Κύπριοι, ὀλιγώτερον δούλοι τότε, εἶχαν βουλῇν. Πλησιάζει ὁ λοχαγός. Βλέπει τὸν ἥρωα νεκρόν. Καὶ τὸν φιλεῖ εἰς τὸ μέτωπον. Ὁ Γιώτης — ὁ λοχαγός

ΣΠ. ΜΑΤΣΟΥΚΑ

ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ
(Γυρισμός)

Ἦλθα πουλάκι φτερωτὸ
στῆς Μάννας τὴν ἀγκάλῃ,
κι εἶπα τὰ λόγια τὰ κρυφὰ
π' ἄκουσα στ' ἀκρογιάλι.
Καὶ τώρα ποῦ ἡ καρδούλα μου
πάλι πετὰ σὲ σένα,
ἀφήνω τὰ τραγούδια μου
δειλὰ καὶ φοβισμένα
Γιατὶ γιὰ σὲ τραγουδιστὴς
δὲν βρέθηκ' ἐδῶ πέρα
νὰ πῇ τί κλεῖς στὰ στήθια σου
γιὰ τὴ γλυκεῖα μητέρα.

— κυρώνει ἔτσι τὸν ἥρωισμόν τοῦ Κυπρίου βουλευτοῦ με τὸ φίλημα ἐκεῖνο.

Καὶ ἡ μάχη ἐξακολουθεῖ. Ὁ λόχος αὐτὸς τοῦ θανάτου ἐξορμᾷ ἀπὸ τὰς προφυλαγμένας του θέσεις, κατέρχεται ἀπὸ τὸν λόφον, μάχεται ἐναντίον τῶν φευγόντων ἐχθρῶν ἐν τὸς πλεόν τοῦ πεδίου καὶ πλησιάζει κατὰ πολὺ τὰς θέσεις τοῦ κυρίου ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, — μέχρ' ὅσον τῶν προτόπων τοῦ ἀπέναντι λόφου ποῦ κατεῖχαν οἱ Τούρκοι.

Εἰς τὸ σημεῖον ὅμως αὐτὸ εὐρίσκονται ἐκτεθειμένοι εἰς τὰ φοβερά πυροβολεῖα τοῦ Μπιζανίου. Καὶ οἱ στρατιῶται μας ὑποχωροῦν μαχόμενοι, — μετὰ τὰ ὅπλα ἐναντίον τῶν τηλεβόλων. Μία ὁδὸς θὰ ἐκτραπῇ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἐπίσης Κυπρίου Χατζηγιάννου καὶ τὸν τινάσσει μακρὰν. Ὅλοι τὸν νομίζουν νεκρόν. Αἰφνης ὁ ἀνδρεῖος ἀναπηδᾷ μέσα εἰς νεφέλην κονιορτοῦ. Ἀλλὰ τὸ στόμα του μένει ἀνοικτόν. Τὸ τραῦμα τοῦ ἔχει σχίσει τὰ χεῖλη, τοῦ ἔχει σπάσει τὰ δόντια καὶ τὸ αἷμα τρέχει κρουνός. Δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀρθώσῃ λέξιν. Μὲ νεύματα ὑποδεικνύει εἰς τοὺς συναθλητὰς του νὰ πάρουν τὸ ὄπλον του.

— Γρήγορα — κραυγάζει ὁ λοχαγός — φέρτε τον κάτω!

Καὶ οἱ συνάδελφοί του τὸν μεταφέρουν εἰς τὸ χειρουργεῖον, ὅπου ἀφίνει τὴν τελευταίαν πνοήν.

Καὶ οἱ ἐχθροὶ ἐπαναλαμβάνουν τὰς ἐφόδους των. Τὰ πυροβολεῖα βάλλουν χειμάρρους πυρὸς ἐναντίον τῶν ὀλιγαριθμῶν ἀγωνιστῶν. Ἀλλὰ τὸ ὕψωμα τοῦ Προφήτ' Ἡλίας μένει τελικῶς ἀκυρῆν. Καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ πέσῃ τὸ Μπιζάνι καὶ ὁ στρατός μας θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὰ Ἰωάννινα, τὴν μεγάλην αὐτὴν ἐστίαν τῶν Γραιμμάτων, τοῦ Ἀρματωλισμοῦ καὶ τοῦ Πλούτου.

Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁ Πρόεδρος τοῦ Ε.Ε.Σ. καὶ ἡ Κα Γεωργακοπούλου κατὰ τὴν ἐπίσκεψίν των εἰς τὴν Ἐκθεσὶν Λευκωμάτων σχολ. ἔτους 1954)55.

Ὁ κ. Πρόεδρος ἐπωφελήθη τῆς εὐκαιρίας νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τοὺς παρευρεθέντας Ἐρυθροσταυρίτας μαθητὰς τὴν ἀπόλυτον ἱκανοποίησίν του, διὰ τὰ ἐκτιθέμενα ὠραιότατα Λευκώματα, τὰ ὁποῖα συνεχῶς βελτιούμενα συντελοῦν ὥστε ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. νὰ κρατῇ εἰς τὸν τομέα τοῦτον τὴν ἐξέχουσαν θέσιν, τὴν ὁποίαν κατέχει μεταξὺ τῶν Ἐρυθρῶν Σταυρῶν ὅλου τοῦ κόσμου.

Ὁ κ. Πρόεδρος συνεχάρη θερμότατα τοὺς Ἐρυθροσταυρίτας διὰ τὸ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων των ἐπιτελούμενον ὑπ' αὐτῶν ἔργον, ἐμπνευσμένον ἀπὸ τὴν ἑλληνικὴν φύσιν, τὰς ἐθνικὰς παραδόσεις καὶ τὰς εὐγενεῖς ἀρχὰς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

In the photo G.R.C. President and Mrs. Georgacopoulos at the J.R.C. school correspondence exhibition. Mr. Georgacopoulos took the opportunity to express his absolute satisfaction for the exhibited portfolios and congratulated the Juniors for their efforts and their work inspired by the Greek nature, national tradition and R.C. principles.

Ἡ Λογοτεχνία καὶ τὸ παιδί

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ΤΡΥΦΕΡΩΤΕΡΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΣΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΜΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ

Ὁ Κωστής Παλαμᾶς δὲν ἔγραψε ποιήματα προωρισμένα γιὰ τὸ παιδί, ἀλλὰ ποιήματα ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὸ παιδί καὶ ἀφιερωμένα σ' αὐτό. Καὶ τὰ ποιήματα αὐτὰ εἶναι ἀσφαλῶς τὰ τρυφερώτερα, τὰ στοργικώτερα καὶ συγκινητικώτερα ἀπὸ ὅσα ἀνάλογα προσέφερε ἡ νεώτερη Ἑλληνικὴ Λογοτεχνία.

Ὁ μεγάλος μας ποιητὴς εἶδε τὸ παιδί σὲ ὅλες τὶς ἡλικίες του, καὶ σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις του σὲ ὅλη τὴ ζωὴ του, ἀκόμα καὶ στὸν θάνατό του. Τὸ εἶδε στὰ παιγνίδια του καὶ στὶς χαρὲς του. Στὰ πρῶτα του λογάκια καὶ στὰ πρῶτα σαλέματα τοῦ νοῦ καὶ τῆς ψυχῆς του. Στὶς πιὸ μεστὲς σκέψεις καὶ πράξεις του. Τὸ εἶδε καὶ τὸ ἐνωίωσε, τὸ ἀγάπησε καὶ τὸ τραγούδησε.

Τὸ ἔζησε πρῶτα - πρῶτα ὡς πατέρας. Ἀλλὰ τὸ τρυφερώτατο αἶσθημα τῆς πατρικῆς στοργῆς, ποῦ εἶχε δονήσει τὴν εὐαίσθητη κι' εὐγενικὴ καρδιά του καὶ τὴν ἔκαμε ν' ἀναδώσῃ τοὺς πιὸ ἀπαλούς ποιητικούς τόνους, δὲν ἐντοπίσθηκε στὸν κύκλο τῶν προσωπικῶν του συγκινήσεων καὶ ἐντυπώσεων, ἀλλὰ ἀπλώθηκε σὲ πλατύτατους ὁρίζοντες καὶ ἀγκάλιασε τὸ παιδί στὴ γενικώτερη καὶ καθολικώτερη μορφή του.

Τοῦ φτάνει μιὰ κοινὴ καὶ συνηθισμένη οἰκογενειακὴ σκηνὴ — ἕνα παιδάκι νὰ κάθεται στὰ γόνατα τοῦ παπποῦ καὶ ν' ἀκούῃ τὰ παραμύθια του — γιὰ νὰ ἐμπνευσθῇ ἀπὸ αὐτὴν, νὰ τῆς δώσῃ πλάτος καὶ νόημα καὶ νὰ τὴν μετουσίωσῃ σὲ ποιήσι.

Στοῦ πάππου ἐλθισμονήθη
τὰ γόνατα γλυκά,
τὸ πρῶτο παραμῦθι
τὸ ἄθωο παιδί γροικᾷ.

Τῆς ὄψης του τὰ κρίνα
γιὰ ἰδέε! πρώτη φορά
φωτίζει σὰν ἀκτίνα
ἡ ἀμίλητη χαρά,

ποῦ νοιώθουμε μεγάλου,
μικροῦ, παντοτεινῶς,
ἀπ' ὅσα μ' ἄστρων κάλλι
ἡ φαντασία γεννᾷ.

Ὅταν προπᾶντων ἔχασε τὸν μικρότερο γιὸν του, τὸν πολυαγαπημένο του Ἀλκι, ὁ πόνος, ποῦ ξεχείλισε ἀπὸ τὰ πληγωμένα πατρικά στήθη με τοὺς ὑπέροχους στίχους τοῦ μεγάλου ποιήματός του «Τάφος», ἐπῆρε τὶς πιὸ παθητικὲς καὶ τὶς πιὸ ἀνθρώπινες ἐκφράσεις ἀγάπης σὲ ὅλα τὰ παιδιά τοῦ κόσμου — στὸ ἀπρόσωπο, στὸ ἕνα

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ
1859 — 1943

καὶ μοναδικό, στὸ αἰώνιο Παιδί — καὶ ξεχύθηκε καὶ διαπτόισε ὅλοκληρο τὸ ποιητικὸ του ἔργο με τοὺς τρυφερώτερους στίχους καὶ τὰ στοργικώτερα ποιήματα.

Καὶ ἐνῶ, σὲ κάθε σχεδὸν ποιητικὴ συλλογὴ του, ἐκφράζει με διάφορα τραγούδια τὸν πόνο του γιὰ τὸν χαμὸ τοῦ δικοῦ του παιδιοῦ, ὑμνεῖ συγχρόνως με πολλὰ ἄλλα καὶ γενικώτερα τὸ παιδί με τὴν πιὸ στοργικὴ ἀγάπη καὶ με τὴν πιὸ βαθειὰ συγκίνησιν.

Τραγουδᾷ τὰ πρῶτα ψελλίσματά των παιδιῶν — τὰ «ψεῦδὰ παιδιᾶτικὰ λογάκια ποῦ μεθάνε» — καὶ χαίρεται τὶς πρώτες χαριτωμένες κουβεντούλες τους: «ὅσα φιλάκια σπαταλᾷ στὴν ἀμμουδιὰ τὸ κύμα κι' ὅσα πουλάκια κελαῖδούν στὰ χεῖλη των παιδιῶν».

Καὶ εἶναι τόσο ἡ χαρὰ του δταν ἀκούῃ τὶς φωνούλες τῶν παιδιῶν, ποῦ παίζουν στὸ δρόμο, ὥστε νὰ

Συνέχεια εἰς σελ. 18

Ἀπὸ τὴν Ἐκθεσὶν Λευκωμάτων Σχολ. ἔτους 1954 — 55. Εἰς τὴν φωτογραφίαν ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ: Κα Ε. Ποταμιάνου, Σύμβουλος τῆς Ἐφορείας ΕΕΣΝ, κ. Γ. Μινδλερ, Γεν. Γραμματεὺς ΕΕΕΣ (εἰς τὸ μέσον), κ. Μ. Κυριακόπουλος, Σύμβουλος Ἐφορείας ΕΕΣΝ, κ. Χρ. Παπαδόπουλος, Γεν. Γραμματεὺς Ἐφορείας ΕΕΣΝ, κ. Π. Γεωργούντζος, Ἀντιπρόεδρος Ἐφορείας ΕΕΣΝ. From the JRC School Correspondence Exhibition: In the photo from left to right: Mrs. E. Potamianou, Advisor GJRC, Mr. C. Anagnostopoulos, Advisor GJRC, Mr. G. Mindler, Secretary General GRC (in the middle), Mr. M. Kyriacopoulos, Advisor GJRC, Mr. Chr. Papadopoulos, Gen. Secretary GJRC, Mr. P. Georgountzos, vice President GJRC.

Ο ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, Γεν. Επιθεωρητής Μ. Ε.

—'Αδελφέ μου Βασίλειε, θά σε κουράσω σήμερα, αλλά διψώ να ιδώ και να ακούσω. 'Η πόλις τῶν Ἀθηνῶν θεωρεῖται ὁ ὀφθαλμός τῆς Ἑλλάδος. Ἐσὺ τῇ γύρισες καὶ τῇ σπουδάσες βῆμα πρὸς βῆμα. Ἐγὼ πρώτη φορά θά τὴν περιεργασθῶ. Σοὺ πέφτει λοιπὸν τὸ βάρος νὰ με ὁδηγήσης καὶ νὰ μοῦ δείξης ὅ,τι ἐνδιαφέρων θεωρεῖς ὅτι ὑπάρχει.

Οἱ δύο φίλοι, ὁ Βασίλειος ἀπὸ τὴν Καισάρεια καὶ ὁ Γρηγόριος ἀπὸ τὴ Ναζιανζό, Καππαδόκαι κι οἱ δύο, εἰκοσάχρονοι συμφοιτῆται τῆς Φιλοσοφικῆς σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ ἦσαν τὸ πανεπιστημιακὸ κέντρον τῆς Οἰκουμένης, πέρασαν τὸ δῖπλον καὶ προχώρησαν με ἀργὸ βῆμα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἑλληνικῆς πρωτεύουσας. Εἰς κάθε βῆμα τῶν μεγάλων ἢ περιέργεια τοῦ Ναζιανζηνοῦ σπουδαστοῦ.

—Αὐτό, ἔλεγε ὁ ἀσκητικὸς Βασίλειος, εἶναι τὸ μοιρμάριον περισπύλιον, ποὺ με τὰ ἀετῶματά του προσδίδει ξεχωριστὴ ἀγλὴ εἰς τὸν ναὸν τῆς κόρης τοῦ Διός. Αὐτὸ ἐκεῖ τὸ περίκαλλέστατον κτίριον ὀνομάζεται Π ο μ π ε ῖ ο ν. Εἰς τοῦτο, ὅπως τὸ λέει καὶ τὸ ὄνομά του, διατηροῦνται τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὰς πομπὰς ἐνδύματα, σκευὴ καὶ ἀντικείμενα. Αὐτὸ εἶναι ὁ ναὸς

τῆς Δήμητρος, τῆς Κόρης καὶ τοῦ Ἰάκχου. Ἄς διαδοῦμε τὴν εἰσοδὸν. Αὐτὰ τὰ ἀγάλματα τῶν θεῶν ποὺ σοὺ ὠνόμασα, εἶναι ἔργα τοῦ ἀπαρμιύλλου γλύπτου Πραξιτέλους.

Ἐπειτα μέσα εἰς τὰ τεῖχη ὁ Βασίλειος ἔδειξεν εἰς τὸν συνοδοιπόρον του μίαν πολυτελεστάτην κρήνην με πολλοὺς κρουνούς. Σὲ λίγη ὥρα με κάπως ταχὺ βῆμα ἔφθασαν εἰς ἕνα χώραν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀργί-αζεν ἡ θάλασσις.

Ἦσαν ὁ χώρος τοῦ Θησείου. Ἀπὸ ἐκεῖ ἠκολούθησαν ἕνα δρόμον στολισμένον ἀπὸ τὴν μίαν καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν ἀπὸ μαρμαρίνου καὶ χάλκινα ἀγάλματα φημισμένων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Ἀνηφόρισαν πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν. Ὅταν ἔφθασαν, ὁ Γρηγόριος ἔμεινε ἔκθαμβος.

—Τί φωτεινὲς διάνοιες, Βασίλειε. Καὶ ἄς πίστευαν εἰς τὰ εἰδῶλα.

—Τοὺς εἶχε σφραγίσαι ὁ ποιητὴς τοῦ Σύμπαντος, Γρηγόριε, με τὴν σφραγίδα τῆς μεγαλοφυΐας. Με τὸν ἴδιον θαυμαστὸ τρόπο συνεβάζον εἰς αὐτοὺς ἡ σύλληψις καὶ ἡ ἀριστοτεχνικὴ ἐκτέλεσις. Τοὺς ζεσταίνεν ἡ πνοὴ τοῦ Δημιουργοῦ.

—Τώρα καταλαβαίνω, Βασίλειε, γιατί ὁ Κύριος, ὅταν ζήτησαν νὰ τὸν ἴδουν καὶ νὰ τὸν ἀκούσουν Ἑβραῖοι, εἶπε: «Νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου».

Οἱ δύο φίλοι, ἀφοῦ ἐθαύμασαν τοὺς καλλιτεχνικοὺς θησαυροὺς τῆς Ἀκροπόλεως, ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν.

Ἐπειτα ἀπὸ ὀλίγον δρόμον ὁ Βασίλειος συνέχισε: Κοίταξε, Γρηγόριε. Θεωρεῖται σπουδαῖον ἔργον τέχνης αὕτη ἡ εὐμορφὴ στοὰ με τὰς παραστάσεις τῶν δώδεκα θεῶν. τοῦ Θησέως καὶ τῆς ἐν Μαντινείᾳ μάχης. Πρόσεξε τώρα, καλὲ μου φίλε. αἱ αὐτὸ τὸ κομψότατον ἔργον. Ὀνομάζεται Μ η τ ρ ῶ ο ν. Μέσα εὐρίσκεται τὸ ἀγαλμα τῆς μητρὸς τῶν θεῶν, ἔργον τοῦ ἀσυγκρίτου Φειδίου. Νά! καὶ τὸ βουλευτήριον τῶν πεντακοσίων στολισμένον με ἔξοχα ἀγάλματα καὶ λαμπρὲς εἰκόνες. Αὐτὸ ποὺ βλέπεις συνεχῶς εἶναι ἡ Θ ὀ λ ο ς, τὸ λεγόμενον δικαστήριον τῶν Πρυτάνεων, τὸ θεσμοθέσιον καὶ στροπήγιον.

Οἱ δύο φίλοι ἄρχισαν νὰ κατεβαίνουν

—Τὸ μέρος αὐτὸ ποὺ πατοῦμε, Γρηγόριε, τώρα εἶναι ἡ παλαιότατη ἀγορὰ τῶν Ἀθηνῶν. Αὐτοὶ εἶναι οἱ ἀνδριάντες τῶν ἡρώων τῶν δέκα φυλῶν. Οἱ συνεχόμενοι αὐτοὶ εἶναι ὁ ἀνδριὰς τοῦ Ἀττάλου, τοῦ Πτολεμαίου καὶ τοῦ ρωμαίου Ἀδριανοῦ. Καὶ οἱ τρεῖς εὐηργέτησαν τὰς Ἀθῆνας. Αὐτοὶ οἱ ἄλλοι εἶναι τῆς Εὐχῆς με τὸν πλοῦτον, τοῦ Λυκούργου, τοῦ Καλλία καὶ τοῦ φλογεροῦ Δημοσθένους. Σ' αὐτὸν καὶ τὸν Πλάτωνα θά σπραφούν αἱ μελέται μας, Γρηγόριε. Ὅποιοι δὲν μελετήσῃ καλὰ αὐτοὺς τοὺς δύο δὲν ἵμμορεῖ νὰ καυχῇ ὅτι εἶναι μορφωμένος.

Γιατὶ αὐτοὶ οἱ κλασσικοὶ γίγαντες προετοίμασαν μαζί με τὴ Μωσαϊκὴ θρησκεία τὸ πνεῦμα τοῦ χριστιανισμοῦ.

Μετὰ 10 περίπου λεπτῶν περιπλάνησι ὁ Βασίλειος συνέχισε:

—Ἐδῶ ποὺ πατοῦμε εἶναι τὸ κέντρον τῆς ἀγορᾶς. Αὐτὸς ὁ μέγας κυκλικὸς χώρος εἶναι ἡ ὀρχήστρα.

Τελικὰ ἔφθασαν, ἀφοῦ ἐπέρασαν τὴ Διομεῖα Πύλη καὶ τὸν Ἰλιστό, εἰς τὰ Ἀθηναϊκὰ γυμνάσια, τὸ Ἀ υ κ ε ι ο ν καὶ τὸ Κ υ ν ὀ ὁ ς α ρ γ ε ς.

Ἀξάφνα τοὺς ἐπλησίασε ὁ συμφοιτητὴς τῶν Ἰουλιανῶν, ὁ διάδοχος τοῦ Βυζαντινοῦ θρόνου.

—Τῷ Βασιλεῖ καὶ τῷ Γρηγορίῳ, τοῖς ἐναρέτοις σπουδασταῖς χαίρειν, εἶπε μελαγχολικὰ ὁ ὄνειροπόλος Ἰουλιανός.

—Τῷ ὑψηλοτάτῳ πρίγκιπι, συμφοιτητῇ Ἰουλιανῷ ἀντιχαίρειν, ἀπήντησαν ἐγκάρδια οἱ Διδάσκουροι χριστιανοὶ φίλοι.

Ὁ Ἰουλιανὸς με ἀγέρωχο βῆμα ἐπροσπέρασε. Οἱ δύο φίλοι τὸν παρεκολούθησαν με προσοχή.

—Γρηγόριε, ἄς προσευχηθούμε γι' αὐτόν. Ἄς παρακαλέσωμε τὸν

Συνέχεια εἰς σελ. 14

Τὸ παραμῦθι μας

ΤΟ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΩΡΟ

Τὰ παιχνιδάκια μέσα στὴ μεγάλη κάμαρα εἶχαν στήσει χορό. Δυὸ κούκλοι, ἕνα κάου - μπού πάνω στ' ἄλογό του, ἕνα πάνινο ἀρκουδάκι, δυὸ γατάκια, μιὰ μαϊμουδίτσα με φράκο καὶ ψηλὸ καπέλλο, ἕνας μικρούτσικος Ἅγιος Βασίλης μ' ἕνα φουσκωμένο σάκκο στὴ ράχη του, δυὸ - τρία χαριτωμένα ελαφάκια, κι ἀκόμη ἄλλα μερικά, ποὺ δὲν τὰ θυμάμαι τώρα, χοροπηδοῦσαν βγαζόντας χαρούμενα ξεφωνητὰ καὶ χτυπώντας τὰ ποδαράκια τους δυνατὰ στὸ πάτωμα.

—Καὶ ποιὸς ἔπαιζε μουσικὴ, θὰ με ρωτήσετε. Γίνεται χορὸς χωρὶς μουσικὴ;

Λοιπὸν, παιδιὰ μου, ξέχασα νὰ σὰς πῶ, πῶς μαζὶ μ' ὅλα τὰ παιχνιδία, ποὺ σὰς εἶπα παραπάνω, ἦταν κ' ἕνας νάνος. Ἐνας τοσοδούλης νάνος με ρουχαλάκια παρδαλά, ποὺ καθόταν μπροστὰ σ' ἕνα πιανάκι κ' ἔπαιζε. Αὐτὸς λοιπὸν ἔπαιζε καὶ τώρα στὸ χορὸ τῶν παιχνιδιῶν.

Ἀλλὰ σὰς βλέπω πάλι νὰ με ρωτᾶτε:

—Μὰ τίνος ἦταν ὅλα αὐτά;

Θὰ σὰς τὸ πῶ κι αὐτὸ ἀμέσως. Ἦταν τοῦ Ριρή. Μάλιστα. Ὅλα αὐτὰ τὰ περίφημα καὶ διασκεδαστικὰ παιχνιδία ἦταν τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα τοῦ μικροῦ Ριρή.

Κι ὁ μικρὸς Ριρὴς στεκόταν τώρα μέσα στὴν κάμαρα καὶ παρακολουθοῦσε τρισευχισμένους τὸν τρελλὸ χορὸ τους, ἔχοντας δίπλα του καὶ τὸν καλὸ του φίλο τὸν Μικέ, ποὺ ἔβλεπε ὁ καὶ μὲνος μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα τὸ χαρούμενο αὐτὸ παραμυθένιο θέαμα!

—Χῶπ, χῶπ, ἔκανε κάθε τόσο ὁ Ριρὴς. Μπράβο σὰς, γατάκια! Μπράβο ἀρκουδάκι! Μπράβο, κάου - μπού μου! Σπουδαῖος ἦταν αὐτὸς ὁ πῆδος σου! Αἶντε κι ἄλλον ἕνα. Μπρός...

Μὰ ὁ Μικὲς ποὺ νὰ βγάλῃ λέξι. Ἦ κατὰπληξι τοῦ εἶχε κόψει τὴ μιλιὰ. Φτωχὸ παιδάκι αὐτός, δὲν ἦταν συνηθισμένος ἀπὸ τέτοια παιχνιδία.

Καὶ καλὰ ποὺ σήμερα —δεύτερη μέρα τῆς Πρωτοχρονιάς— ὁ ἀγαπημένος του συμμαθητάκος ὁ Ριρὴς τὸν κάλεσε σπῆτι του νὰ παίξουν.

Ἀλλὰ παιχνιδία ἦσαν αὐτὰ ἢ θαύματα;! Ἀκοὺς νὰ χορεύουν σὰν ἀληθινὰ καὶ νὰ κάνουν ἕνα σωρὸ παράξενες καὶ δύσκολες φιγούρες!!!

Τελοσπάντων, ἀφοῦ χόρεψαν ἀρκετὰ, κάποτε σταμάτησαν. Τὰ παιδάκια ὑστερα ἔπαιζαν καὶ με τὸ καθένα παιχνιδάκι χωριστὰ. Δηλαδή, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, ὁ Ριρὴς μονάχα ἔπαιζε καὶ τὰ πίανε καὶ τὰ ξανάπιανε, ἐνῶ ὁ Μικὲς —ἀπ' τὸ φόβο του μήπως κάνῃ καμμιὰ ζημιὰ— ποὺ καὶ ποὺ ἄγγιζε κανένα με τὸ χέρι του, ἄλλα κι αὐτὸ με μεγάλη προσοχή. Συχνὰ -

πυκνὰ μάλιστα φώναζε καὶ στὸ φίλο του:

—Μὴν τὸ πιάνῃς αὐτὸ ἔτσι, Ριρή, θὰ σπάσῃ. Ἄλλ' ὁ Ριρὴς οὔτε ἔδινε προσοχὴ καθόλου στὶς συμβουλές του, ὥσπου κάποια στιγμή, ἐκεῖ ποὺ προσπαθοῦσε με τὰ δυὸ του χέρια νὰ τεντώσῃ ἕναν ἐλεφαντάκο, γιὰ νὰ τὸν κάνῃ —λέει— πιὸ εὐκίνητο, ξάφνου ἀκούστηκε ἕνα τσάφ... κι ἀπόμεινε ὁ κακόμοιρος με δυὸ μονάχα πόδια καὶ δίχως προδοσίδα...

Λυπήθηκε βέβαια γιὰ τὸ δυστύχημα ὁ Ριρὴς, ἀλλ' ἐκεῖνος ποὺ καταλυτήθηκε ἦταν ὁ Μικὲς. Εὐτυχῶς ἐκεῖνη τὴν ὥρα, ἡ μαϊμουδίτσα ἄρχισε ν' ἀνεβοκατεβαίνει στὸ πόδι μιᾶς κορέκλας, κι ἔτσι τὰ δυὸ παιδιὰ γελώντας τώρα, ξέχασαν τὸ σπάσιμο τοῦ ἐλεφαντάκου.

Τέλος ὁ Μικὲς σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Εἶχε βραδυάσει πιά καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ μείνῃ περισσότερο. Ἐρριξε μιὰ τελευταία ματιά στὰ παιχνιδία, καὶ κρύβοντας τὴ λύπη του βγήκε στὸ διάδρομο νὰ βάλῃ τὸ πανωφοράκι του.

Ἐκανε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ κι ὁ Ριρὴς, μὰ ξάφνου ἄκουσε πίσω του μιὰ φωνούλα:

—Ριρή, Ριρή.

Γυρίζει καὶ βλέπει τὸν μικρούλη Ἅγιο Βασίλη νὰ τοῦ λέη:

—Κάτι ἔχω νὰ σοῦ πῶ, Ριρή μου.

—Λέγε μου, ἀπαντᾷ ὁ Ριρὴς, σηκώνοντας τὸν χιονισμένο γέρο μέσα στὴ φούχτα του.

—Ἀκουσε, παιδί μου, τοῦ λέει τότε ἐκεῖνος. Καλὰ τὸν διασκεδάσες τὸν φίλο σου. Μὰ δὲ σοῦ φαίνεται πῶς πρέπει, σὰ φτωχὸ παιδάκι ποῦναι, νὰ τοῦ χαρίσης ἕνα τουλάχιστο ἀπὸ τὰ τόσα παιχνιδάκια σου;

—Μμμ... ἔκανε συλλογισμένος ὁ Ριρὴς.

—Ὅχι μμμ... Δὲν εἶναι καθόλου σωστὸ νὰ τὸν ἀφήσῃς πρωτοχρονιάτικα χωρὶς παιχνίδι.

—Ἀ νάι, ἔχεις δίκιο, Ἅγιε Βασίλη μου, ἔκανε τώρα με προθυμίαν ὁ Ριρὴς. Θὰ τοῦ δώσω βέβαια. Καὶ ξέρεις τί; Ἐκεῖνο τὸ ὡμορφὸ ἐλέφαντα.

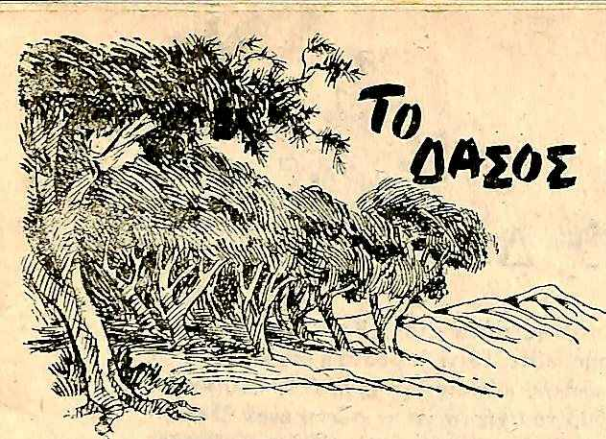
—Ἀ ὁσοχί, τοῦ λέει ὁ Ἅγ. Βασίλης. Πολὺ πρόθυμα τ' ἀποφάσιες, ἀλλ' ἂν εἶναι νὰ τοῦ χαρίσης τὸ παιχνίδι τὸ σπασμένο, τὸ ἀχρηστο, ἐκεῖνο δηλαδή ποὺ χεῖς γιὰ πέταμα, καλύτερα νὰ μὴν τοῦ χαρίσης τίποτα. Αὐτό, Ριρή, δὲ λέγεται καλὴ σὺνη. Τί, χάλασε ὁ κόσμος δηλαδή, ἂν δώσης ἕνα ἀπὸ τὰ παιχνιδία σου στὸ παιδάκι, ποὺ δὲν ἔχει κανένα; Δῶσ' του καὶ νὰ δῇς πόσο εὐχαριστημένος θὰ εἶσαι ὑστερα.

—Καλὰ μοῦ λές, Ἅγιε Βασίλη μου, λέει τώρα κοκκινίζοντας ἀπὸ ντροπὴ ὁ Ριρὴς. Δὲν εἶχα καθόλου

(Συνέχεια εἰς σελ. 21)

Σ. Γ. Κωτσαρίδη ΒΑΣΙΛΟΠΗΤΑ

Πασιχαρή Πρωτοχρονιά!
Καίνε τὰ ξύλα στὴ γωνιά,
στρωμένο τὸ τραπέζι.
Κόβει ὁ πατέρας σιγανὰ
τὴ βασιλόπητα καὶ νά!
Τὸ κάθε μάτι παίζει.
Σὲ ποιὸν θὰ πέσῃ τὸ φλωρί;
Ποιὸς τέτοια τύχη θὰ χαρῇ;
Κανένας δὲν τὸ ξέρει.
Κόβει γιὰ μένα... λαχταρῶ...
μά... στὸ κομμάτι μου θαρρῶ
κομπιάζω τὸ μαχαίρι.
Εἶναι δικό μου τὸ φλωρί
κι ὅλοι μοῦ λένε: «Τυχερὴ
εἶν' ἡ χρονιά γιὰ σένα!»
Ὅλοι μας θὰ ἴναι τυχεροί,
ἀλλιώς νὰ γίνῃ δὲν μπορεῖ,
σὰν ζοῦν μαζί με μένα!

Το Δάσος

Π. ΠΑΥΛΟΥΡΟΥ, Έπιθ. Δημ. Σχολείων

Πρό ημερών σε μια έκδρομη έ-
περνούσα από ένα ελληνικό βουνό,
ή αριστέρα πλαγιά του ήταν κατά-
σπαρτη από πέτρες ήλιοκαμένες,
γυμνές, που από μακριά έφάνταζαν
σαν σκελετοί απολιθωμένων πανάρ-
χαιων τεράτων.

Δεξιά έπρασίνιζε ή πλαγιά από
νεοφυτρωμένα πευκάκια. Πόσο ήρε-
μο, πόσο χαρούμενο και εύλογημέ-
νο ήταν το βλέπης αυτό. Δεν έχόρ-
ταινες να το τολπήσει. Πρίν από καιρό
στην πλαγιά αυτή κάποιος βέβηλο
χέρι είχε βάλει πυρκαϊά και είχε
αφαιρέσει τη ζωή από χιλιάδες
πεύκα μα με την πάροδο του χρό-
νου ή θαυμασία ελληνική φύσις έ-
δωσε τη δυνατότητα να δημιουργη-
γη ή πάλι το χαμένο δάσος. Οί
κρυμμένοι στο χώμα σπόροι των
πυρών βρήκαν την ευκαιρία να
βλαστήσουν και να τώρα άφθονα
μικρά πεύκα στολίζουν του βουνού
τη μια πλαγιά που σύντομα θα ά-
ναπτυχθούν σε νέο όρατο δάσος,
χάρμα των οφθαλμών, πηγή πλού-
του για το Έθνος.

Έσκεπτόμουν προχωρώντας. Έ-
δω τα θανατωθέντα πεύκα άφησαν
τους σπόρους τους με έμπιστοσύνη
στη γή για να τους προφυλάξουν
από την ανθρώπινη κακία και ξα-
ναγίνεται το δάσος. Δεν θα ήταν τά-
χα δυνατόν ή ανθρώπινη καλώςήνη
να άναπληρώσει ό,τι ή φύσις δέ-
μπορεί να κάνει, όπως στην άπέ-
ναντι κατάξερη πλαγιά του βουνού
όπου φυτρώνουν μόνο στεγνά άχα-
ρα άγκάθια;

Έσκεπτόμουν: 'Η άγραμματο-
σύνη των ανθρώπων, οί πόλεμοι και
οί διάφορες έθνικές περιπέτειες έ-
λιγότεψαν τον πράσινο πλούτο
της χώρας μας άπελπιστικά, θα ή-
ταν τάχα άδύνατο να λιγοστέψη το
κακό με μια τεχνική άναδάσωση;
Είναι άραγε υπερβολική άπαίτη-
σις του Προέδρου του Έρυθρού
Σταυρού κ. Γεωργακοπούλου να γί-
νη μια σταυροφορία από όλους τους
Έρυθροσταυρίτας της Χώρας μας

για μια άναδάσωση σε εύρυστη έ-
κταση;

Οί Έρυθροσταυρίται μας είναι
βέβαιος πως άπαντούν ότι καθόλου
δεν είναι δύσκολο.

Πόσο όρατο είναι ένα τέτοιο έ-
ργο για τα παιδιά, που άγαπών την
Πατρίδα τους, για τους μαθητές,
που έμφορούνται από τα 'δωνά
του Έρυθρού Σταυρού Νεότητες,
να προσφέρουν υπηρεσίες στην πό-
τητα να έξυπηρετούν την άτομ ή
και την κοινωνική υγεία, να βοηθών
να αύξηθ ή έθνική οικονομία!

Άς φαντασθούμε πόσο υπέρι-
σμένη θα είναι ή 'Ελλάδα, όταν ή
πλήη στο πράσινο!

Έσκεπθήκατε ποτέ παιδιά ή χα-
ρά, που θα δοκιμάζετε, όταν άρ-
τερα νέοι ή και ώριμοι άνδρες ή
βλέπετε τα δημιουργήματα των νε-
ριών σας, τα μεγαλωμένα και φο-
νωτά δένδρα και θα λέτε με δίκα-
τη υπερηφάνεια: Νά! αυτό έγώ το έ-
φύτεψα με τα χέρια μου!

Παιδες από μας δεν έδοκίμασε ή
χαρά του δάσους, ποιος δεν άέ-
πνευσε το μυρωμένο άέρα; του
πυκαφυτευμένου βουνού, πού έ-
χάρηκε το γλυκό τραγούδι των
πουλιών, ποιος δεν εύρηκε τρο-
λαξί κάτω από τη σκέπη ενός δ-
δρου και πόσα παιδιά το καλοκα-
ρι στις κατασκηνώσεις δεν εύρισκαν
την υγεία τους στο υπαίθριο άνα-
πνέοντας το άφθονο όξυγόνο, που
τόσο σπάταλα μας προσφέρουν α
δάση;

Ένα παλιό σχολικό τραγούδι
έλεγε:

«Όλα τα δένδρα είναι παιδιά, τ-
χουν τη γή μητέρα
κι έχουν για χέρια τα κλαδιά τ-
σειούνται στον άέρα»

Αυτά «τα παιδιά της γής» άς α
πολλαπλασιάσωμε, άς τα θέσω-
εις την προστασία τους οί Έρυθρο-
σταυρίται, είναι τα άδελφάκια τους
από το φυτικό βασίλειο, άς άνα-
δουν οί ομάδες του Έρυθρού Σταυ-
ρού Νεότητες την άναδάσωση του
τόπου τους, έτσι θα άποδείξουν πως
είναι ένσυνείδητα μέλη της μεγάλης
οικογενείας των έρυθροσταυριτών,
άνταξια Έλληνόπουλα.

Άς άρχίση το ξεκίνημα και οί
ομάδες άς άνακινώνουν στις γρα-
φεία του Έρυθρού Σταυρού τα δέν-
δρα που έφύτευσαν και το περ-
δικό με ξεχωριστό καμάρι ή
ρουσιάζη την εργασία αυτή -οί ή
δημοσιεύη τις φωτογραφίες.

Η έξόρησις για την άναδάσωση
θα είναι μια από τις ωραιότερες
έκδηλώσεις της άγάπης προς τον
τόπο μας, θα άποτελή την άνεξι-
τηλη σφραγίδα της φιλοπατρίας.

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

ΤΟ ΔΕΝΔΡΑΚΙ

Στο μικρό το λόφο πέρα
πήγα χτες αύγή
κ' ένα πρόσχαρο δενδράκι
φύτεψα στη γή.

Άνοιξι, έλα να του φέρης
γύρω συντροφιά
πρασινάδες και λουλούδια,
νάναϊ ζωγραφιά.

Να το βλέπω εύτυχισμένο
μες το φώς να ζή,
να τρανέουμε με χάρη
και τα δυο μαζί.

Είς την φωτογραφίαν ή έν Καλαμα-
κίω Άττικής Έπαυλις της Κας Μαί-
ρης Ράλλη, χήρας του διατελέσαν-
τος κατά την κατοχήν Προέδρου του
Ε.Ε.Σ., άειμνήστου Γεωργίου Ρά-
λη, την όποιαν αυτή έδώρησεν εις τον
Ε.Ε.Σ. ίνα χρησιμεύση ως στέγη
των Συνταξιούχων διπλωματούχων
Άδελφών του Ε.Ε.Σ.

Πρό της έπαύσεως, Άδελφάι του
Ε.Ε.Σ. κατά την ήμέραν της έπισή-
μου παραδόσεως, ή τελετή της οποί-
ας έγινε τον 27/11/55 παρου-
σία του Προέδρου Ε.Ε.Σ., μελών
του Διοικητικού Συμβουλίου αυτού
και άλλων μελών της Άθηναικής
Κοινωνίας.

In the photo the villa of Mrs. M.
Ralli in Kalamaki Attica, widow of
G. Ralli, who has been G.R.C. Pre-
sident during the occupation, dona-
ted to the G.R.C. in order to be used
as a «Home» for the retired G.R.C.
Nurses. In front of the villa G.R.C.
Nurses on the day of the official
delivery. At the ceremony that took
place on 27-11-55 there were present
Mr. C. Georgacopoulos President G.
R.C., members of G.R.C. Board and
of the Athenian Society.

Ο ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

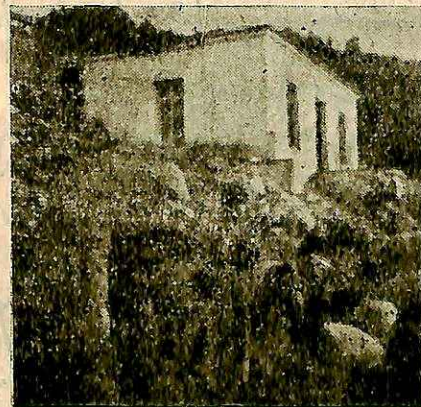
ΠΑΝΟΥ ΓΡΙΣΠΟΥ

Ι. ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ
ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Πρίν πούμε τί είναι έκπολιτισμός
που χωριού, πρέπει να πούμε τι
δεν είναι έκπολιτισμός. Πολλές φο-
ρές έτυχε να συναντήσω στα χωριά
μας, έργα, είτε κοινοτικά, είτε ιδιω-
τικά, που ήθελαν να πείσουν τους
ξένους, ότι αντιπροσώπευαν τον
πολιτισμό στο χωριό. Λόγου χάριν,
πρό χρόνων, σ' ένα όρεινό και πλού-
σιο χωριό, έτυχε να βρώ ήλεκτρο-
φωτισμό. Χάρηκα, διότι συλλογι-
σθηκα ότι, αφού το χωριό είχε ήλε-
κτροφωτισμό, θα είχε και όλα τα
άλλα πιο στοιχειώδη μέσα άνεσε-
ως. Πόσο όμως με άπεγοήτευσε ή
πραγματικότητα! Γιατί έκτος από
τον ήλεκτροφωτισμό, τίποτε άλλο
δεν υπήρχε, που να φανερώη μια
άληθινή πρόοδο. Θα μου πείτε, μι-
κρό πράγμα είναι ο ήλεκτροφωτι-
σμός; Όχι βέβαια. Καί γι' αυτό
το Κράτος σήμερα, έχει βάλει πρό-
γραμμα τον εξηλεκτρισμό της Χώ-
ρας. Άλλά ο ήλεκτρισμός είναι έ-
να μέσον, που δίνεται σήμερα στο
χωριό, για να το άξιοποιήση και
να προχωρήση πιο πέρα. Άν δεν
γίνη αυτό, με τα ήλεκτρικά λαμπιό-
νια δεν λύνεται κανένα ζήτημα. Κι
αυτό άκριβώς συνέβαινε με το χω-
ριό, για το όποιο σας μιλώ. Πρίν
άποκτήση ήλεκτροφωτισμό το χω-
ριό μας, έπρεπε να είχε λύσει άλ-
λα ζητήματα. Καί πρώτα - πρώτα
το ζήτημα της ύδρευσεώς του. Έ-

Σ. Σ. Ν. Δημ. Σχολ. Καλλιθέας Σάμου έμ-
προσθεν του σχολείου των κατασκευάζοντες
χάδωκα για τα νερά της βροχής.

Juniors of Elem. School Callithea
Samos, making a ditch in front of
their school for the rain waters.

πλέον έπρεπε να είχε κτίσει ένα ά-
νετο και υγιεινό σχολείο. Να είχε
λυσει, κατά το δυνατόν, το ζήτημα
της συγκοινωνίας και στο τέλος να
φύλασσι και στον ήλεκτροφωτισμό.
Έφ' έσον αυτά δεν είχαν προηγη-
θί, ο ήλεκτροφωτισμός ήταν πολυ-
τέλεια. Καί ή πολυτέλεια δεν είναι
πολιτισμός.

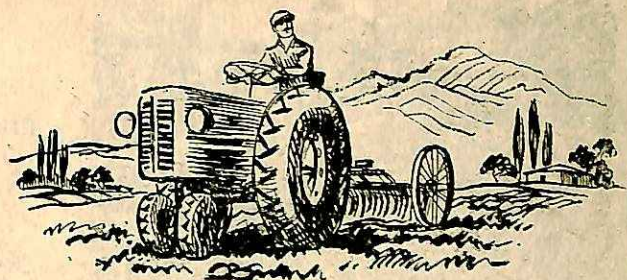
Αυτό είναι ένα παράδειγμα από
τις περιοχές της κοινοτικής ζωής.
Άς έδωμε τώρα και στην περιοχή
της ιδιωτικής ζωής. Μου έτυχε πάλι,
νέ φίλεξενθώ κάποτε σ' ένα χω-
ριό, όπου βρήκα με έκπλη-
ξι μοι, πολυτελή άθηναική επίπλω-
σι. Σκέφθηκα, πως αφού το σπίτι
είχε επίπλα από την Άθήνα, θα εί-
χε και όλες τις άλλες άνέσεις των ά-
θηναικών σπιτιών. Δυστυχώς γρήγ-
ρα είδα πως είχα γελαστή. Γιατί,
τέ σπίτι αυτό με την άθηναική επί-
πλωσι, έσπερείτο του στοιχειώδε-
στέρου μέσου άνεσεως και υγείας
ήτοι ένα έκπολιτιστικό μέσο ο ν,
που κάνει την εργασία πιο άνετη
και άπελευθερώνει ώρες άσκοπης
εργασίας για τον άγρότη.

Αυτές τις ώρες, που έξοικονόμη-
σε ή άλωνιστική μηχανή, δεν τις διε-
θεσαν οί άγρότες για να μένουν πε-
ρισσότερο χρόνο στο καφενείο, άλ-
λά στην έκτέλεσι ενός άλλου έκπο-
λιτιστικού έργου. Άνοιξαν ένα χαν-
τάκι, όπου τοποθέτησαν σωλήνες
για να φέρουν το νερό από την
πλούσια πηγή, τη Γκούρα, στο χω-
ριό. Προηγουμένως, με προσωπική
πάλι, εργασία, μάζεψαν τα νερά,
που έπρεχαν εδώ κ' εκεί σε μια δε-
ξαμενή, που έκτισαν οί ίδιοι. Έτσι
το χωριό, άποκτησε ύδρευσι με ά-
φθονο και υγιεινό νερό. Όσο νερό,
πάλι, περίσσευε, δεν πήγαινε χαμέ-
νο, αλλά με άλλο άρδευτικό δίχτυ,
το διωχέτευσαν οί χωρικοί στα πε-
ριβάλλια τους και έτσι αύξησαν την
παραγωγή τους. Καί τα δυο έργα
αυτά, δηλ. το ύδρευτικό και το άρ-
δευτικό, έγιναν με την ύπόδειξι και
τις οδηγίες του δασικού ύποσλή-
λου των όρεινών ύδρονομικών έργων
της περιοχής. Όποτε και ο Δασικός
ύπόσληλος είναι ένας παράγων έκ-
πολιτισμού στο χωριό και ή ύδρευ-
σις και ή άρδευσις είναι μέσα έκ-
πολιτισμού.

Καί τώρα άς δοϋμε τί είναι
πολιτισμός και με ποιο τρόπο, θό
πρωχωρήσαμε στον έκπολιτισμό του
χωριού.

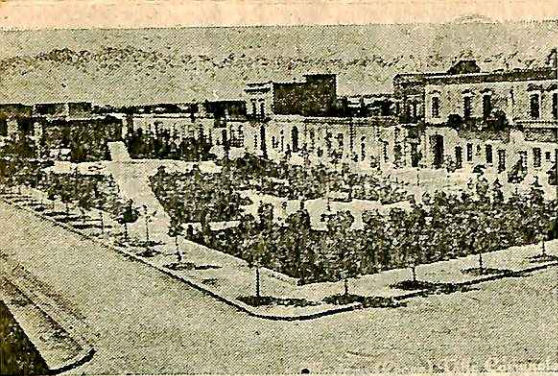
Ο πολιτισμός, — πρέπει να μην
τι ξεχνούμε αυτό — έξυπηρετεί,
πρωπαντός, πρακτικούς σκοπούς.
Μας κάνει τη ζωή πιο άνετη. Μας
άνακουφίζει από το βαρύ μόχθο.
Έλευθερώνει τις ώρες μας από την
άσκοπη εργασία και μας δίνει έτσι
τον καιρό να φροντίσωμε για τη
μέμφωσί μας. Άς φέρωμε μερικά
παράδειγματα για να το καταλάβω-
με.

Παλαιότερα, ο άλωνισμός γινό-
ταν με δοκάνες και εξακολουθεί ά-
κόμα να γίνεται έτσι σε πολλά ό-
ρεινά χωριά. Με τον τρόπο αυτόν το
άλωνισια διαρκεί πολλές μέρες και
κουτίζει άκριβά. Με μια άλωνιστική

μηχανή, όμως, το άλωνισμα γίνεται
έντελώς άκοπα, γρήγορα και φθη-
νότερα. Άλλά ή άλωνιστική μηχανή
κοστίζει άκριβά και δεν μπορεί
ούτε πρέπει να την έχη κάθε χωρι-
κός. Μπορεί όμως να την άποκτήση
ένα χωριό ή μια ομάδα χωριών γει-
τονικών. Καί να που ο Γεωπόνος
της περιφέρειας, μαζί με τον Συνε-
ταιριστικό ύπόσληλο της Α. Τ. Ε.,
κατάρθωσαν να πείσουν τους χωρι-
κούς να άποκτήσουν μια τέτοια μη-
χανή συνεταιριστικά, με πίστωση
της Άγροτικής Τραπεζής. Στην
προσπάθειά τους αυτή τους έβοή-
θησαν ο Πρόεδρος της Κοινότητος,
ο παπάς, ο δάσκαλος και λίγοι
προοδευτικοί γεωργοί του χωριού.
Όποτε ο Γεωπόνος, ο Έπόπτης των
Συνεταιρισμών, ο Δάσκαλος και οί
άλλοι, είναι οί παραγοντες,
που βοήθησαν να επιτύχη αυτή ή
προσπάθεια. Το χωριό άπέκτησε
έτσι ένα έκπολιτιστικό μέσο ο ν,
που κάνει την εργασία πιο άνετη
και άπελευθερώνει ώρες άσκοπης
εργασίας για τον άγρότη.

Αυτές τις ώρες, που έξοικονόμη-
σε ή άλωνιστική μηχανή, δεν τις διε-
θεσαν οί άγρότες για να μένουν πε-
ρισσότερο χρόνο στο καφενείο, άλ-
λά στην έκτέλεσι ενός άλλου έκπο-
λιτιστικού έργου. Άνοιξαν ένα χαν-
τάκι, όπου τοποθέτησαν σωλήνες
για να φέρουν το νερό από την
πλούσια πηγή, τη Γκούρα, στο χω-
ριό. Προηγουμένως, με προσωπική
πάλι, εργασία, μάζεψαν τα νερά,
που έπρεχαν εδώ κ' εκεί σε μια δε-
ξαμενή, που έκτισαν οί ίδιοι. Έτσι
το χωριό, άποκτησε ύδρευσι με ά-
φθονο και υγιεινό νερό. Όσο νερό,
πάλι, περίσσευε, δεν πήγαινε χαμέ-
νο, αλλά με άλλο άρδευτικό δίχτυ,
το διωχέτευσαν οί χωρικοί στα πε-
ριβάλλια τους και έτσι αύξησαν την
παραγωγή τους. Καί τα δυο έργα
αυτά, δηλ. το ύδρευτικό και το άρ-
δευτικό, έγιναν με την ύπόδειξι και
τις οδηγίες του δασικού ύποσλή-
λου των όρεινών ύδρονομικών έργων
της περιοχής. Όποτε και ο Δασικός
ύπόσληλος είναι ένας παράγων έκ-
πολιτισμού στο χωριό και ή ύδρευ-
σις και ή άρδευσις είναι μέσα έκ-
πολιτισμού.

Μαρτάνο: Τό κυριώτερο ελληνικό χωριό της Ν. Ιταλίας. Ή κεντρική πλατεία με τὸ πάρκο

Ἐκτός ἀπὸ τὴν Καλημέρα, στὴν ἴδια περιοχή τῆς Ν. Ιταλίας θρίσκονται σήμερὰ καὶ ἄλλα 7 ἀκόμη χωριά ὅπου οἱ κάτοικοί τους μιλοῦν ἀκόμη τὰ Ἑλληνικά, τὰ ἀκόλουθα: Μαρτάνο, Μαρτινιάνο, Κοριλιάνο, Στερνατία, Ζολλίνο, Καστρινιάνο, καὶ Σολέτο.

Τὰ χωριά αὐτὰ ἀπλώνονται στὸν ὠραιότατο κάμπο τῆς Ἀπουλίας, ἀπὸ τὸ Μπρίντζι ὡς τὸ Ὄτραντο, ποὺ εἶναι καλλιεργημένος καὶ δενδροφυτευμένος σὰν παράδεισος, μεθεόρατες ἐλῆες, ὀπωροφόρα δένδρα, κήπους, ἀμπέλια καὶ καπνοφυτεῖες. Χαρὰ θεοῦ εἶναι νὰ διαβαίνης μετὰ τὸ τραῖνο ἀντικρύζοντας ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἀγαθὰ, ποὺ ἔχει δημιουργήσει καὶ δημιουργεῖ ἡ ἐργασία τῶν καλλιεργητῶν, τὰ εὐμορφα ἀγροτικά σπιτία, τὰ νοικοκυρεμένα ὑποστατικά, τὰ ἀμπέλια καὶ τὰ ἀνθοστόλιστες βίλλες καὶ ἀγρεπαυλίες. Τῇ νύχτᾳ, ὅλος ὁ κάμπος εἶναι κατάφωτος, γιατί ὅλα τὰ χωριά εἶναι ἡλεκτροφώτιστα μετὰ ρεύμα, ποὺ ἔρχεται ἀπὸ ὑδατοπτώσεις μακρινές.

Πολλοὶ Ἕλληνες, ἀπὸ τὰ χωριά, ποὺ ἀνέφερα, ἔχουν ἐγκατασταθῇ καὶ στὶς γύρω μεγάλες πόλεις, στὸ Μπάρι, Μπρίντζι, Λέτσε, στὸν Τάρεντα καὶ στὸ Μάλλιε ὅπου ὑπάρχει Λύκειο πλήρες καὶ συνεχίζουν τίς σπουδές τους. τὰ παιδιά τῆς Σαλεντινῆς μετὰ τὸ Γυμνάσιο. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνόγλωσσους αὐτοὺς ἔχουν διακριθῇ στὸ ἐμπόριο, στὴ βιομηχανία, στὰ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα, στὶς καλὲς τέχνες, στὴ λογοτεχνία καὶ στὶς ἐπιστῆμες. Καὶ αὐτό, ὅχι μόνον σήμερὰ, ἀλλὰ ἀπὸ πολὺ παλαιὰ οἱ Ἑλληνόγλωσσοι, διψώντας γιὰ μόρφωσι, εἶχαν πάρει ἐξαιρετικά καλὴ θέσι στὰ γράμματα. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνόφωνους διεπῆρσαν καὶ τὰ ἐπώνυμά τους Ἑλληνικά, ὅπως Ἀργυρός, Ἐπιφανής, Καθαρός, Παλαμάς, Σπινός, Τσαγκάρης κλπ.

Ἀλλὰ καὶ ὅσοι ζοῦν στὴ Σαλεντινὴ Ἑλλάδα, στὰ ὅκτῳ χωριά, ποὺ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΑΛΕΝΤΙΝΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΕΤΡΟΥ Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

ἀνέφερα, δὲν εἶναι λιγώτερο εὐτυχεῖς. Ἐχουν μάλιστα οἱ πλεῖστοι τουλάχιστον, ἐκτός ἀπὸ τοὺς τελείως καθυστερημένους, ποὺ εἶναι σπάνια, πλήρη ἐπίγνωσι τῆς Ἑλληνικῆς τῶν καταγωγῆς καὶ εἶναι ὑπερήφανοι γι' αὐτήν.

Ἀπὸ τὰ χωριά τῆς Σαλεντινῆς τὸ σημαντικώτερο εἶναι τὸ Μαρτάνο, μετὰ πληθυσμὸ 8 χιλιάδες κατοίκους, μετὰ ὠραία κτίρια, δημόσια καὶ ἰδιωτικά, ἀληθινὰ παλάτια, ποὺ θὰ τὰ ἐξήλευναν μεγαλοπόλεις τῆς Ἑλλάδος. Ἐκεῖ Γυμνάσιο, ὠραία καὶ ἀρχαιότατη Μητρόπολι, καὶ πολλές ἄλλες ἐκκλησίες, καθὼς καὶ βιομηχανικὴ καὶ ἐμπορικὴ κίνησι, κινηματογράφους, κέντρα καὶ ἀξιόλογη κοινωνικὴ ζωὴ. Ἐκεῖ ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀρχίζει πρὶν νὰ ὑποχωρή, γιατί εἶναι ἀστικό κέντρο σημαντικὸ τῆς περιοχῆς. Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα διατηρεῖται ἀκόμη πρὶν ζωντανῇ στὰ ἄλλα χωριά, ποὺ εἶναι μικρότερα καὶ μάλιστα στὴ Στερνατία καὶ στὸ Ζολλίνο καὶ Σολέτο. Στὰ ἄλλα χωριά ἡ Ἑλληνικὴ ἔχει ὑποχωρήσει καὶ ἀμιλεῖται μόνον ἀπὸ τοὺς ἡλικιωμένους, γιὰ νὰ ποῦν καμμιὰ παροιμία ἢ κάτι, ποὺ δὲν μποροῦν ἢ δὲν θέλουν νὰ τὸ διατυπώσουν ἰταλικά.

Πρὶν ἄμας ἐξαφανισθῇ ἐντελὼς ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα στὰ μέρη ἐκεῖνα, θὰ περάσουν ἀρκετὰ χρόνια, γιατί διατηροῦνται ἀκόμη οἱ παραδόσεις καὶ τὰ ἔθνη, τὰ ὅποια δὲν διαφέρουν ἀπὸ τὰ δικά μας. Ἐὰν μὴ καὶ μετὰ τὸ σ' ἓνα σπῆτι λαϊκῆς τάξεως, θὰ νομίσῃ πὼς βρῖσκεται σὲ κανένα ἑλληνικὸ σπῆτι τῶν Κυκλάδων, ἢ τῆς Μάνης. Στὴν αὐλὴ βρίσκεται ἡ γούρνα καὶ ἡ πέτρινη σκαφίδα, δίπλα τὸ φουρνόσπιτο, τὸ ὅποιον τώρα χρησιμεύει γιὰ μαγειρεῖο, στὴν κάμαρα, ποὺ ἡ μισὴ εἶναι πατωμένη, διάφορα σύνεργα, ὁ κρεμναπλάς γιὰ τὰ κρεβάτια, τὰ σκαρδοκρέμματα κλπ. καὶ στὸ βάθος οἱ καισέλες καὶ τὰ σπρωσίδια, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ μόνιμο κρεβάτι. Καὶ θὰ προβῇ ἡ ἀεικίνητη νοικοκυρὰ μετὰ τὸ τσιμπέρι τῆς, γιὰ νὰ ταῖσῃ τὰ ζωντανά, νὰ φέρῃ νερό, νὰ ζυμώσῃ κουλούρια, ὅταν δὲν εἶναι ὁλόκληρα ἀπασχολημένη στὸν ἀρ-

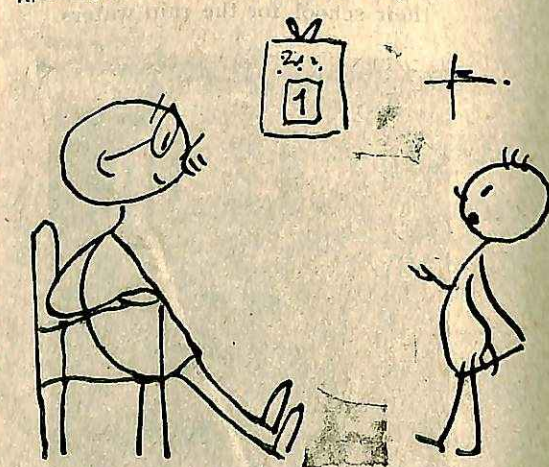
γαλειό, ἢ στὸ χωράφι. Αὕτῃ εἶναι ἡ ζωὴ τῆς Σαλεντινῆς Ἑλληνίδος. Στους γάμους θὰ πῇ τὰ χαρμόσυνα τραγούδια καὶ στὶς λύπες θὰ ξεπλέξῃ τὰ μαλλιά τῆς καὶ θὰ τραγουδήσῃ μοιρολόγια σὰν τῇ Μανιάτισσᾳ. Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πρὶν ἀπλοὶ καὶ καθυστερημένοι, διατηροῦν πολλὰ ἀπ' τίς Ἑλληνικὲς παραδόσεις, ξέροντες αἰνίγματα, παροιμίες, παροιμῖαι καὶ τραγούδια.

Καὶ τὰ παιδιά; Τὰ παιδιά ἀκολουθοῦν τὴν πρόοδο καὶ τὸν πολιτισμὸ, δὲν μιλοῦν πρὶν τὰ Ἑλληνικά, ἀλλὰ τὰ «ἐννοοῦν», ὅπως λέν καὶ τὰ ἴδια, γιατί τὰ ἀκούν στὸ σπῆτι ἀπὸ τοὺς παλαιούς, οἱ ὅποιοι τοὺς μαθαίνουν τὰ πανάρχαια ἑλληνικά τραγούδια τῶν ἐορτῶν. Μεταξὺ τῶν τραγουδιῶν αὐτῶν εἶναι καὶ τὰ Κάλαντα, ποὺ λέν τὰ Χριστούγεννα, γυρίζοντας ἀπὸ σπῆτι σὲ σπῆτι, ὅπου τὰ φιλοῦν αὐγά, γλυκά, ἢ τοὺς δίνουν χρήματα, τὴν Πρωτοχρονιά, τὰ Φῶτα, τὸν Μάρτιο μῆνα ὅποτε τραγουδοῦν τὸ «Χελιδόνι» καὶ τὸ Λαζαροσάββατο, ποὺ λέν τὰ Πάθη τοῦ Χριστοῦ. Ἔτσι τὸ παιδικὸ συμφέρον κάνει νὰ διατηρηθῇ στὴ νέα Γενεὰ ἡ ἑλληνικὴ παράδοσις καὶ τὰ παιδιά μαθαίνουν τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικά Κάλαντα, τὰ ὅποια θὰ διακονίζονται καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ γλῶσσα μας λησμονηθῇ ἐντελὼς στὰ μέρη ἐκεῖνα.

— Ἀλήθεια, παιπούλη μου, γεννήθηκες πρὶν ἀπὸ ἑβδομηνταπέντε χρόνια;

— Ναι, παιδί μου, ἀλήθεια.

— ὦω... πόσους κουραμπιέδες θάχης φάει ὅλες αὐτὲς τίς πρωτοχρονιές!... (ὕπὸ Α. Β.)

Τὰ παραλειπόμενα τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας

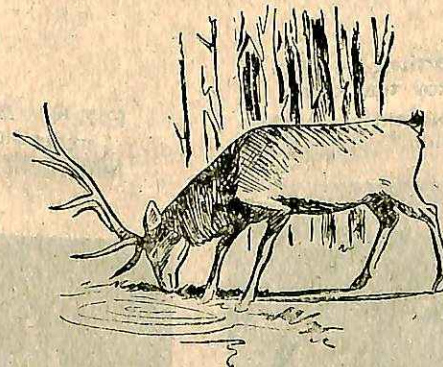
Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΖΩΩΝ

Ν. Γ. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

Ὅπως ἀσθενοῦν οἱ ἄνθρωποι, ἔτσι ἀρρωσταίνουν καὶ τὰ ζῶα, τόσο τὰ ἡμερὰ, ὅσο καὶ τὰ ἄγρια. Γιὰ τὴν θεραπεία τῶν κατοικιδίων ζῶων φροντίζει ὁ εἰδικὸς γιατρός, ὁ κτηνίατρος, ὁ ὁποῖος δίδει καὶ ὅλες ἐκείνες τίς ὁδηγίες ὑγιεινῆς, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητες γιὰ τὴν προφύλαξι τῶν κατοικιδίων ἀπὸ τίς διάφορες ἀρρώστειες. Ποιὸς ὅμως φροντίζει γιὰ τὴν προστασία τῆς ὑγείας τῶν ἀγρίων ζῶων ἢ γιὰ τὴν θεραπεία τῶν, ὅταν ἀρρωστήσουν; Ἡ ἀπάντησις δὲν εἶναι δύσκολη: μόνον τῶν, ὅπως καὶ ἀπὸ τὰ ἡμερὰ πολλὰ φροντίζουν μόνον τῶν γιὰ τὴν ὑγεία τῶν.

Πρόχειρο παράδειγμα ἀποτελοῦν οἱ κόττες. Ὅλοι μας ἔχομε ἰδεῖ τίς ὄρνιθες νὰ κυλοῦνται συχνὰ στὸ χῶμα, νὰ γεμίζουν τὸ φτέρωμά τους μετὰ ἄμμο, καὶ κατόπιν νὰ τινάζονται, σχηματίζοντας ἓνα πυκνὸ σύννεφο σκόνης ὁλόγυρά των. Μετὰ τὸ ἀμμόλουτρο αὐτὸ οἱ ὄρνιθες ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τίς κοττοψείρες καὶ ἄλλα παρὰσιτα, ποὺ ζοῦν ἐπάνω των καὶ ὅχι μόνον τίς ἐνοχλοῦν, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ τοὺς μεταδώσουν καὶ διάφορες ἀρρώστειες.

Κυρίως ὅμως τὰ ἄγρια ζῶα εἶναι ἐκεῖνα ποὺ προκαλοῦν τὸ θαυμασμὸ μας γιὰ τίς φροντίδες, ποὺ καταβάλλουν γιὰ τὴ διατήρησι τῆς ὑγείας των ἢ τὴν θεραπεία των ἂν ἀρρωστήσουν. Σ' αὐτῇ των δὲ τὴν προσπάθειαν τὰ ὁδηγεῖ τὸ ἐνστικτο, ἢ ἑσωτερικὴ ἐκείνη δύναμις, μετὰ τὴν ὁποία τὰ ἔχει προικίσει ἡ φύσις, ὥστε νὰ προφυλάσσονται ἀπὸ τοὺς διαφόρους κινδύνους, ποὺ τὰ ἀπει-

Τὰ ἐλάφια ἀναζητοῦν τὸ νερό, ποὺ περιέχει ἀσβέστιο.

λοῦν καὶ νὰ διατηροῦνται στὴ ζωὴ.

Πολλὰ ζῶα, ὅπως ξέρομε, κατὰ τὴν χειμῶνα θυθίζονται σὲ χειμερία νάρκη, ἢ ὁποία διαρκεῖ πολλοὺς μῆνες. Ὅταν ξυπνήσουν τὴν ἀνοιξί, καθὼς εἶναι ἀδύνατα, εἶναι εὐκόλο νὰ ἀρρωστήσουν. Μεγάλῃ προσοχῇ καὶ φροντίδᾳ χρειάζεται τότε γιὰ τὸ στομάχι, ποὺ τόσοις μῆνες ἔμεινε ἀργὸ καὶ πρέπει τώρα νὰ λειτουργήσῃ κανονικά γιὰ νὰ μπορέσῃ τὸ ζῶο νὰ τραφῇ καὶ νὰ ἀναπληρώσῃ τίς δυνάμεις του.

Στὴν περίπτωσι λοιπὸν αὕτῃ οἱ ἀρκοῦδες ἀναζητοῦν τοὺς βολβούς ἐνὸς ἀγρίου κρίνου, τοὺς ξεχώνουν ἀπὸ τῇ γῇ καὶ τοὺς πρᾶνε. Οἱ στομαχικὲς καὶ καθαριστικὲς ιδιότητες τῶν βολβῶν αὐτῶν ξαναφέρουν τὸ

στομάχι τῆς ἀρκοῦδας στὴν κανονικὴ λειτουργία του, ὥστε μπορεῖ νὰ χωνεῖ ὅποιοδήποτε εἶδος τροφῆς. Κάθε ἀνοιξί πέφτουν τὰ κέρατα τῶν ἐλαφίων καὶ στὴ θέσι τῶν παλαιῶν ἀναπτύσσονται νέα. Γιὰ νὰ διαπλαστοῦν τὰ νέα κέρατα, ὁ ὀργανισμὸς χρειάζεται πολὺ ἀσβέστιο. Τὰ ἐλάφια προσπαθοῦν μετὰ τὸν τρόπο νὰ προμηθεύουν στὸν ὀργανισμὸν τοὺς τὸ ἀσβέστιο, ποὺ τοὺς χρειάζεται.

Ἀναζητοῦν λοιπὸν τὴν ἐποχὴ αὐτὴ πηγές, τῶν ὁποίων τὸ νερὸ νὰ περιέχῃ διαλυμένο πολὺ ἀσβέστιο καὶ πίνουν συχνὰ ἀπὸ τὸ νερὸ αὐτό. Ἔτσι ὁ ὀργανισμὸς των διαθέτει τὸ ἀπαιτούμενο ἀσβέστιο γιὰ τὴν διαπλασιν τῶν κεράτων, τοῦ ὁποίου ἡ ἔλλειψις θὰ μπορούσε νὰ θέσῃ σὲ κίνδυνον τὴν ὑγεία των. Γιὰ τὸν ἴδιον σκοπὸ τὰ πουλιά, ὅταν δὲν βρίσκουν ἀσβεστοῦχο νερό, καταπίνουν μικρὰ κομματάκια ἀσβεστόπετρας καὶ ὅσα ζοῦν στὰ

παραθαλάσσια καταπίναν κομμάτια ἀπὸ ὄστρακα κοχυλίων, τὰ ὅποια εἶναι κατασκευασμένα ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕλικό.

Ὅλοι ξέρομε πόσο ἀναγκαῖες εἶναι γιὰ τὴν ζωὴ μας μερικὲς οὐσίες ποὺ περιέχονται στὶς τροφές καὶ οἱ ὁποῖες, ἐνῶ δὲν εἶναι θρεπτικῆς, ὅταν λείπουν ἀπὸ τὸν ὀργανισμό μας, μᾶς προκαλοῦν πολὺ σοβαρὲς ἀρρώστειες. Οἱ οὐσίες αὐτὲς εἶναι οἱ βιταμίνες. Οἱ οὐσίες αὐτὲς εἶναι τὸ ἴδιο ἀπαραίτητες καὶ γιὰ τὰ διάφορα ζῶα. Οἱ φυσιολογικοὶ λοιπὸν ἔχουν παρατηρήσει, ὅτι τὰ ἀρπακτικά πτηνὰ τὸ πρῶτο μέρος, ποὺ πρᾶνε ἀπὸ τὰ θύματά τους, εἶναι τὸ συκώτι, ἢ σπλήνα καὶ τὸ πάγκρεας. Τὰ μέρη αὐτά, ὅπως ἔχει ἐξακριβωθῇ, περιέχουν ἀφθονες βιταμίνες. Τὰ ἀρπακτικά λοιπὸν πουλιὰ σπεύδουν νὰ καταβροχθίσουν τὰ σπλάχνα, ὥστε, ἂν ἀναγκασθοῦν νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ φαγητό τους, νὰ ἔχουν τουλάχιστον προμηθευθῇ τίς βιταμίνες, ποὺ χρειάζεται ὁ ὀργανισμὸς των γιὰ νὰ διατηρηθῇ ὑγιής.

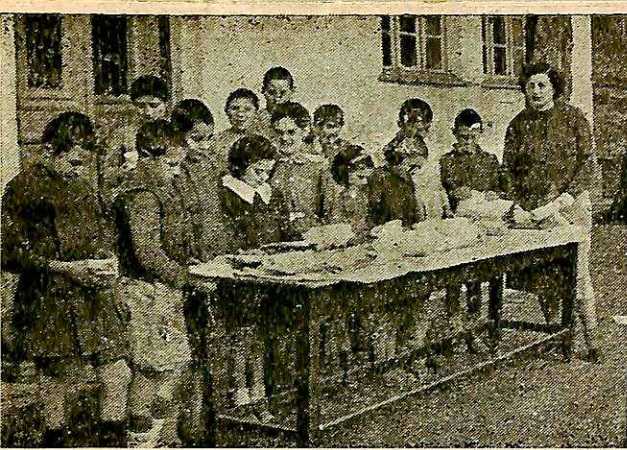
Ἀνάλογα παραδείγματα θὰ μπορούσε νὰ φέρῃ καὶ γιὰ ἄλλα πουλιὰ, τὰ ὅποια, ὅταν εἶναι κρύο, πρᾶνε φύλλα ἢ σπόρους θερμαντικῶν φυτῶν ἢ κάνουν λουτρό γιὰ νὰ ἀπαλλαγοῦν ἀπὸ διάφορα ἐνοχλητικὰ παρὰσιτα καὶ ζυῖα.

Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀρρωστήσουν ἢ τραυματισθοῦν τὰ ζῶα, φροντίζουν νὰ θεραπευθοῦν. Ἔτσι ἓνας φυσιοδίφης ἀναφέρει, ὅτι συνάντησε κάποτε ἓνα κοπάδι ἀγριοβουβάλων, οἱ ὅποιοι ὑπόφεραν ἀπὸ ψώρα. Τὰ ἀρρωστα ζῶα ἀναζήτησαν κάποια λίμνη καὶ ἐμπαιναν μέσα, ὥστε τοὺς ἐσκεπάζετο ὁλόκληρο τὸ σῶμα των ἀπὸ λάσπη. Μετὰ τὸν τρόπο αὐτὸ κατάρθωσαν σὲ λίγες ἡμέρες νὰ θεραπευθοῦν.

Ὅταν τὰ ἐλάφια ὑποφέρουν ἀπὸ διάρροια ἢ ἄλλες παθήσεις τῶν ἐντέρων, ἀποφεύγουν κάθε ἄλλη τροφὴ καὶ πρᾶνε μόνον φλοῦδα βελανιδιάς. Ἡ ταννίνη ποὺ περιέχει

Συνέχεια εἰς σελ. 18

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ ΕΕΣΝ

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Πιτροφού
"Ανδρου έτοιμάζουν δώρα διά
τους σεισμοπλήκτους.
Juniors of Elem. School Pitro-
fon Andros preparing gifts for
the earthquakestricken pupils.

Ε.Σ.Ν. 1ου και 2ου Δημ. Σχ.
Χωριστής Δράμας έδάπτισαν
νήπιον πτωχής οικογενείας.
Juniors of 1st and 2nd Elem.
School Horisti - Drama after
the ceremony for the christe-
ning of a poor baby.

Ε.Σ.Ν. 12ου Δημ. Σχολ. Α!
Περιφ. Θεσ/κης ασκούνται εις
τάς Α! Βοηθείας
Juniors of 12th Elem. School
1st district Salonica practising
in First-Aid.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Σκοπιάς - Φυλλίδος εις
τόν σχολικόν των κήπον.
Juniors of Elem. School Scopia-Phyllis, in
their school garden.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. "Ανω Καλατίνης — "Αρ-
της εργάζονται εις τόν σχολικόν των κήπον
Juniors of Elem. School Ano Kalentini - Arta
in their school garden.

Από την έκθεσιν λευκωμάτων: ΕΞ
άριστερών προς τὰ δεξιά, μέλη της
Εφορείας και της τοπ. Επιτροπής
ΕΕΣΝ οί κ.κ. Παπαδόπουλος, Γεωρ-
γούντζος, Αναγνωστόπουλος, ή Κα
Κορομηλά, Παυλούς, Άτσαβές,
Παπαχαράλαμπος, Στράτος, ή Κα
Ποταμιάνου, Σπηλιωτόπουλος, Ά
λεξόπουλος, Παρλαβάντζας, Κιτίνος
και Σπυρόπουλος.

From the GJRC school corresponden-
ce exhibition: Members of GJRC
Committee and local JRC. A. C. (L.
to R.): Messers Papadopoulos, Geor-
gountzos, Anagnostopoulos, (Mrs)
Koromila, Pavlouros, Atsaves, Pa-
pacharalambus, Stratos, (Mrs) Pota-
miianou, Spiliotopoulos, Alexopoulos,
Parlavantzias. Kitinos. Spyropoulos.

Ε.Σ.Ν. Γυμνασίου Κεραμίων διανέμουν δέ-
ματα εις τούς μικρούς προφίμους του Όρφα-
νοτροφείου Αργοστολίου.
Juniors of the High School Keramies distri-
buting gifts to the orphans in Argostoli.

Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Ξυλοκάστρου έμοί-
ρασαν σχολικά είδη εις τούς φτωχούς συμ-
μαθητάς των.

Juniors of 1st Elem. School Xylocastron distri-
buted school gifts to their poor schoolmates

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Γερακινής Χαλκιδικής
περιποιούνται τόν σχολικόν των κήπον.
Juniors of Elem. School Yerakini-Chalcidiki
in their school garden.

Ε.Σ.Ν. Β' Δημ. Σχ. "Υδρας βοηθούν εις την
κατασκευήν της εκκλησίας του χωριού των.
Juniors of the 2nd Elem School Hydra
helping to the reconstruction of their church.

Ε.Σ.Ν. του Δημ. Σχολ. "Αγί-
ας Παρασκευής Κονίτσης κα-
θαρίζουν τόν δρόμον του χω-
ριού των.

Juniors of Elem. School Aghia
Paraskevi, Konitsa Epirus,
cleaning the village road.

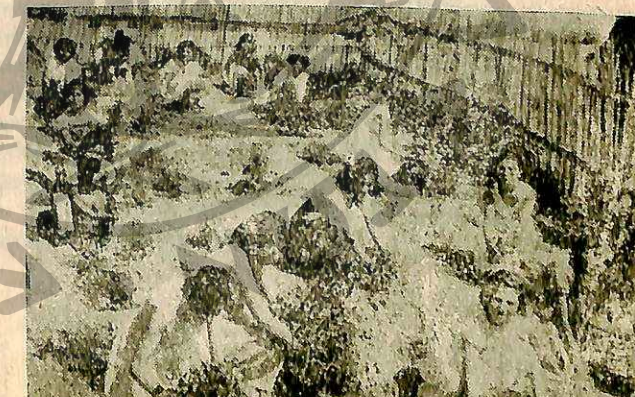
Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Φωτεινής
Καστοριάς εργάζονται διά την
άλλαγήν του ρού του χειμάρου
έμπροσθεν του Σχολείου των.
Juniors of Elem. School Pho-
tini Kastoria Macedonia, mak-
ing a ditch in front of their
school for the rainwaters,

Ε.Σ.Ν. 2ου Δημ. Σχολ. Πρε-
βέζης έψαλλαν τὰ κάλαντα υπέρ
των άπόρων συμμαθητών των.
Juniors of 2nd Elem. School
Preveza sang the carols to
raise money for the poor
schoolmates.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. "Ασσου—Κορινθίας πε-
ριποιούνται τόν σχολικόν των κήπον.
Juniors of Elem. School Assos-Corinth in
their school garden.

Συνέχεια από το προηγούμενο

Βιταμίνη C

Βρίσκεται έν αφθονία στα πράσινα χορταρικά και τα φρούτα και ιδιαίτερος στον μαϊντανό, την πιπεριά, το φρέσκο κρέας, το σηκότι, το αίμα. 'Ο οργανισμός χρειάζεται την ημέρα 75—100 χιλιοστόγρ. (οί άνδρες), 70—90 (οί γυναίκες) δηλαδή ποσότης περιέχεται σε 50 γρ. μαϊντανό.

Ελλειψις βιταμίνης C προκαλεί ελάττωσι της αντίστασεως του οργανισμού σε μικρόβια, γενική αδυναμία, μικρές αιμορραγίες. Είναι η πιο εύαισθητη απ' όλες τις βιταμίνες. Καταστρέφεται με το θράσιμο ιδίως αν στο νερό προστεθή σόδα.

Βιταμίνη Δ

Βρίσκεται στο γάλα, το βούτυρο, τα αυγά, τα ψάρια, σολομός, ρέγγα, σαρδέλλα και ιδίως γάδος. 'Ιδιαίτερος πλούσιο σε βιταμίνη Δ είναι το μωρουνέλαιο, που αποτελείται από μίγμα βιταμίνης Α, βιταμίνης Δ κλπ.

Η βιταμίνη Δ εισάγεται στον οργανισμό με τον ήλιο. Όταν έκτεθή το σώμα στον καλοκαιρινό ήλιο αποθηκεύει αρκετή ποσότητα βιταμίνης Δ για τον χειμώνα. Άλλα για να γίνει αυτό πρέπει να μην έχουν αφαιρεθώ από το σώμα με σαπούνι οι λιπαρές ουσίες. Επίσης και ο

Ο ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΣ

Συνέχεια από σελ. 6
Κύριον νά εύρη τον άληθινόν δρόμον. Είς την προσευχήν μας δι' αυτόν θα περιλάβωμε και όλους τους νέους, που ζούν μίαν ζωήν έλάχιστα σεμνήν και είναι δούλοι των παθών των. Οί έπιπόλαιοι αυτοί νέοι μόνον είς τους κόλπους του χριστιανισμού θα καλιεργήσουν τον έσωτε- ρικό τους έαυτον και θα καταλάβουν πώς δι' ένα νέον μόνον ή μελέτη, ή ήθικός βίος και ή κοσμία συμπεριφορά είναι ή άδαιμαντήν πανοπλία διά νά δώσουν την μάχην, νά νικήσουν και νά κερδίσουν την ζωήν.

Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ

ταν το δέρμα μαυρίση πολύ παύει ή επίδρασις των υπεριωδών ακτίνων, που παράγουν την βιταμίνη Δ, όταν περάσουν κάτω από το δέρμα. Η βιταμίνη Δ είναι άπαραίτητη στον οργανισμό, διότι σκληρύνει τά οστά και προφυλάσσει από την ραχίτιδα.

Κατάχρησις βιταμίνης Δ βλάπτει και μπορεί νά προκαλέση αρτηριοσκληρώσι.

Βιταμίνη Ε

Βρίσκεται έν αφθονία στο μωρουνέλαιο και όλιγώτερο στο κρέας, κρόκο αυγού, γάλα, θαύτυρο φρέσκο, βρώμη, ρύζι, κριθάρι, φρέσκο μπιζέλια. Ο ρόλος της δεν έχει μελετηθή ακόμη αρκετά.

Βιταμίνη Η

Βρίσκεται στο γάλα, το τυρί, τη μαγιιά, τα σηκότι, τους νεφρούς.

Η έλλειψις της προκαλεί, ιδίως στα παιδιά, δερματικές παθήσεις.

Βιταμίνη Κ

Βρίσκεται στο σηκότι του χοίρου, στις ντομάτες, το σπανάκι, το κουνουπίδι, τα λάχανα.

Πήζει το αίμα.

Βιταμίνη Ρ

Προλαμβάνει τις αιμορραγίες.

(Απόσπασμα από το βιβλίο «Γύρω από την Υγεία και Μακροζωία» του Ιατρού κ. Ι. Βεγκλίδη).

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΚΟΛΙΚΟΣ

Ο κολικός είναι δυνατός πόνος είς την περιοχή της κοιλιάς, είς τον όποιον πρέπει νά δίδωμε ιδιαίτερα προσοχή, διότι μπορεί νά είναι σύμπτωμα σοβαράς αρρώστιας, όπως π.χ. ή σκωληκοειδίτις. Πολύ συχνά είς περιπτώσεις κολικού, οί άνθρωποι δεν φωνάζουν τον γιατρό, προσπαθούν νά θεραπεύουν μόνοι τους τον πόνο και πολλές φορές γίνονται πρόξενoi κακού όπως π.χ. αν ή αιτία του πόνου είναι ή σκωληκοειδίτις και πάρουν καθαρτικό, το καθαρτικό μπορεί νά προκαλέση διάρρηξι της σκωληκοειδούς αποφύ-

σεως με αποτέλεσμα την περιτονίτιδα ή και το θάνατο ακόμη.

Είς περιπτώσεις κολικού το όρθοτερο είναι νά βάλωμε τον άρρωστο νά πλαγιάση χωρίς νά του δώσωμε τίποτε νά φάγη και νά φωνάξωμε τον γιατρό. Ποτέ δεν πρέπει νά δίδωμε καθαρτικό.

ΠΟΝΟΙ ΤΩΝ ΑΥΤΙΩΝ

Πολλές φορές, όταν έκθέσωμε τά αυτιά μας στο κρύο, αισθανόμεθα πόνο είς το αυτί. Όταν ο πόνος είναι από κρυολόγημα τότε μία θερμαφόρος ανακουφίζει τον πόνο. Καμμιά φορά όμως ο πόνος αυτός δεν είναι από κρυολόγημα, αλλά υφείλεται είς μόλυνσιν του έσωτερικού μέρους του αυτιού, που ονομάζεται «μέσση ούς».

Μεταξύ του τμήματος αυτού και της μύτης υπάρχει επικοινωνία, και έτσι είς περιπτώσεις συναχίου τά μικρόβια φθάνουν είς το έσωτερικόν τμήμα του αυτιού. Ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος, όταν κανείς φυσά τη μύτη του δυνατά και μάλιστα όταν κλείνη τον ένα ρώθωνα και την ίδια στιγμή έχει κλειστό και το στόμα.

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Πηγαίνετε άμέσως νά πλαγιάσετε και λάβετε μέτρα για το κρυολόγημα. Φυσάτε τη μύτη σας όπως πρέπει. Χρησιμοποιήσατε θερμοφόρα για το αυτί. Αν ή ζέστη δεν σας ανακουφίζει, χρησιμοποιήσατε ψυχρά επιθέματα. Για τις μολύνσεις των αυτιών συμβουλευόμεθα πάντοτε τον γιατρό. Άλλοιώς μπορεί νά προκύψη σοβαρώτερα κατάστασις με αποτέλεσμα τη βαρυκοΐα μεγάλου ή μικρού βαθμού.

(Αποσπάσματα από τον πρακτικό οδηγό Α' Βοηθειών).

ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Ένας διάσημος γιατρός έφθασε μιá μέρα στην αΐλή ενός πρίγκηπος κάποιαις μακρινής χώρας της Ασίας. —Τι σύστημα διατροφής ακολουθείτε στο παλάτι; ρώτησε αυτόν που τον εισηγάγε.

Η απάντησις ήταν. —«Πολύ απλό. Δεν τρώμε παρ' όταν πεινούμε και ποτέ δεν σηκωνόμεθα από το τραπέζι τελείως χορτάτοι».

—Εάν είναι έτσι, είπε τότε ο γιατρός, πρέπει νά πάω άλλου, γιατί εδώ είμαι τελείως άχρηστος.

ΠΩΣ Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΕΝΟΣ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΤΟΡΘΩΝΕΙ ΝΑ ΚΑΜΗ ΕΝΑ ΔΑΣΑΚΙ

Στη νοτιοδυτική άκρη της Κρήτης, απέναντι στο Λιβυκό πέλαγος απλώνεται ή έπαρχία Σελίνου, που πρωτεύουσά της είναι το χωριό Κάνδανος και μοναδικό λιμανάκι της, ή Παλιοχώρα.

Νά σας περιγράψω τις όμορφιες και τις χάρες αυτών των μερών μου είναι αδύνατο. Μά καθώς κατεβαίνεις τις πλαγιές του μεγάλου βουνού, που λέγεται Άποπηγάδι, ως που νά φτάσης στην παραλία το Λιβυκού χορταίνεις την οργανιστική βλάστησι, που σκεπάζει αυτές τις πλαγιές σαν όλοπράσινος μανδύας. Κεντημένος με μύρια πλουμίδια. Και μόνο ή Παλιοχώρα, δεν μπορεί νά χαρή το πράσινο, γιατί οί μανιασμένοι νοτιάδες, που πέφτουν άσυγκράπητοι στη μεσημβρινή παραλία της Κρήτης, το δένουν άλύπητα και το ξεριζώνουν. Και νάταν μόνο αυτό το κακό; Μά οί νοτιάδες κάνουν κι' ένα άλλο μεγαλύτερο. Γεννούν θίνες. Οί θίνες είναι χαμηλά βουναλάκια από άμμο, που σπρωγμένα από τον άνεμο κινούνται άδιόκοπα και προχωρούν από την παραλία προς το έσωτερικό της χώρας. Στο δρόμο τους δεν αφήνουν τίποτε. Χωράφια, περιβόλια, δέντρα, σπιτία, χωριά όλόκληρα τά θάβουν κάτω από τους άμμώδεις όγκους των.

Από τέτοιους κινητούς άμμους, μασιτίζεται ή γραφική παραλία της Παλιοχώρας. Όταν φυσά ή Όστρια ή ή Λίβας, ή άμμος σηκώνεται σε πυκνά σύννεφα, που πέφτουν μέσα στο χωριό. Δρόμοι, μαγαζιά,

σπιτία όλα γεμίζουν τότε από άμμο. Άμέσως οί άνθρωποι τρέχουν νά μπουν στα σπιτία τους, γιατί οί άμμοι σε χτυπούν στο πρόσωπο σά νά είναι βελόνες. Οί πόρτες και τά παράθυρα κλείνουν και φράζονται καλά, γιατί ή άμμος καταρθώνει και τρυπώνει από τις χαραμάδες.

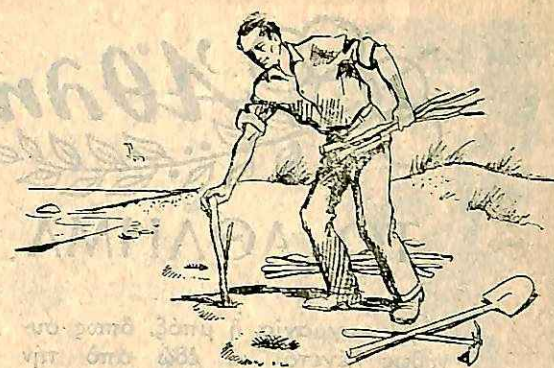
Θά με ρωτήσετε, δεν υπάρχει τρόπος νά προστατευθή το χωριό από αυτούς τους άμμους; Ένα μόνο μέσον υπάρχει σ' αυτή την περίπτωση. Η ά ν α δ α σ ω σ ι ς. Πρώτα άκίνητοποιούνται οί άμμοι με διαφορά τεχνικά μέσα και ύστερα φυτεύονται και αναδασώνονται. Τά πιό κατάλληλα και συνηθισμένα είδη για την αναδάσωσι των άμμων είναι το Πεύκο και ή Εύκάλυπτος. Μά εδώ, στην περίπτωση της Παλιοχώρας, ούτε το Πεύκο, ούτε ή Εύκάλυπτος μπορούν νά προκόψουν γιατί το έδαφος, είναι άλατούχο όπως λέμε, έξ αιτίας της γετονιάς

ΑΓΑΠΑΤΕ ΤΟ ΥΠΑΙΘΡΟ. Η ΦΥΣΙΣ ΑΝΤΑΜΕΙΒΕΙ ΠΑΝΤΟΤΕ ΑΥΤΟΥΣ, ΠΟΥ ΤΗΝ ΑΓΑΠΟΥΝ
Wordsworth

του με τη θάλασσα. Γι' αυτόν το λόγο, ή Παλιοχώρα έμενε καταδικασμένη νά δένεται από τους άμμους της παραλίας, σαν τον άρρωστο, που δεν έχει θεραπεία.

Φυσικά, την τύχη του χωριού, συμμερίζονταν και το Δημοτικό Σχολείο του, αυτό μάλιστα περισσότερο, γιατί είναι ακριβώς κτισμένο καταμεσής στην άμμουδερή παραλία και τά πρώτα σύννεφα της άμμόσκανης τά δεχόταν αυτό. Μά ή Διευθυντής του Σχολείου, ένας νέος και λαμπρός δάσκαλος, γεμάτος ένθουσιασμό και άγάπη στο έργο του, βάλθηκε νά λύση το ζήτημα των άμμων της Παλιοχώρας, που έζωναν το Σχολείο του από όλες τις μαριές. Βάλθηκε νά άναστήση ένα όλόκληρο δασάκι πάνω στους άμμους.

—Αφού κανένα είδος δέντρου, ούτε το Πεύκο, ούτε ή Εύκάλυπτος, ούτε άλλο από εκείνα, που έδινε το Δασικό Φυτώριο των Χανίων, κάνει

Και βάλθηκε νά φυτεύη σαν νά ήταν έλιές...

για τη δουλειά μας, σκέφθηκε μιá μέρα ή Διευθυντής, ως κοιτάζωμε νά δούμε τί είδους δέντρα προκόβουν σ' αυτές τις ίδιες τις άμμουδιές με το άλμυρο χώμα.

Ένα και μόνο είδος δέντρου, έχει προικίσει ή Φύσις με την ικανότητα νά φυτρώνη πάνω στο άλμυρο χώμα. Και γι' αυτό, ή λαός το δέντρο αυτό το ονομάζει Άρμυρίκι.

—Άρμυρίκια, θά φυτέψω, σκέφθηκε ή επισηπτικός δάσκαλος. Με τά Άρμυρίκια θά πολεμήσω τους άμμους.

Μιá κουβέντα είναι νά λες «ήα πολεμήσω τους άμμους με τά Άρμυρίκια». Οί δυσκολίες δεν τελειώνουν εδώ. Αρχίζουν από εδώ. Που θά βρης τά φυτά, νά τά φυτέψης; Κανένα φυτώριο δεν μπορεί νά σου προμηθεύση τέτοιο είδος. Και χωρίς φυτά, τί είδους φυτεία θά κάμης;

—Ας υπθεσώμε, είπε πάλι μέσα του ή Δάσκαλος, ότι τά Άρμυρίκια, πιάνουν σαν τις Έλιές. Και βάλθηκε νά τις φυτεύη σαν νά ήταν Έλιές. Έκοψε στα γειτονικά μέρη Άρμυρίκια, έπήρε κορμούς και κλωνάρια χονιρά έσαμε ένα άνδρικό χέρι και μακρυά έσαμε μισό μέτρο και τά βύθισε μέσα σε λάκκους, που έκλειε στην άμμο, αφήνοντας νά έξέχουν λίγο τά κεφάλια τους.

Τά παλούκια, που βύθισε στην άμμο, έπιασαν. Έρρίζωσαν. Έβλάστησαν. Και, όπως μαθαίνω, σήμερα, ύστερα από πέντε χρόνια που πέρασαν, ένα ώραίο δασάκι ανασταίνεται για νά προστατεύη το χωριό, την Παλιοχώρα, από τους άμμους, που σηκώνουν. Μά το αποτέλεσμα αυτό δεν ήρθε μόνο του, ούτε άκοπα και άνέξοδα. Πόσες φορές τον είδα τον Δάσκαλο νά έρχεται και νά ξανάρχεται από Δασαρχείο, στα Χανιά. Πότε ζητών

(Συνέχεια είς σελ. 17)

Juniors of Elem. School Stromi watering their nursery garden.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Στρώμης ποτίζουν το φυτώριο του σχολικού των κήπου.

ΤΟ ΑΘΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΥΓΜΗΣ

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

Η πυγμαχία ή μπόξ, όπως συνήθως λέγεται κι εδώ από την ξενική της ονομασία, είναι μία τεχνική εξέλιξη της πρωτόγονης ενεργείας του ανθρώπου, που ήθελε να δώσει ένα δυνατό χτύπημα. Γιατί ασφαλώς με τις γροθιές του κι ο πρωτόγονος άνθρωπος θα έκανε την επίθεσή του ή θα άντετασσε την άμυνά του, όταν δεχόταν επίθεση από κοντά. Η πυγμαχία λοιπόν, σαν φυσική προσαρμοστική κίνησης και ενέργειας, θα είναι σύνδρομος της ζωής του ανθρώπου και αρχαία όσο κι εκείνος. Η τεχνική όμως εξέλιξης του αγωνίσματος της πυγμής, που επιδιώκει ανώτερο σκοπό από αυτόν του πρωτόγονου ανθρώπου, πρέπει ν' αποδοθεί στην πολιτιστική επίδραση του υψηλού αγωνιστικού πνεύματος των αρχαίων Έλλήνων.

Πραγματικά, οι πρόγονοί μας επέδωξαν συνειδητά την βελτίωσιν του ανδροπρεπούς αυτού αγωνίσματος και την καθιέρωσι ειδικών κανονισμών, ώστε οι πυγμαχικοί αγώνες να γίνονται μέσα σε πλαίσια ανθρωπιστικά και να διέπνυνται από φιλάθλο πνεύμα.

Στην αρχαία Ελλάδα «έφευρέτης» της πυγμαχίας θεωρείται ο ήμιθεος ήρωας της Σπάρτης Πολυδεύκης. Γενικότερα, το άθλημα της πυγμής πιστευόταν ότι προήλθε απ' τη Λακωνία, όπου το μπόξ χρησι-

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Νέας Μανωλίας εις τον σχολικόν των κήπον.
Juniors of Elem. School New Manolias in their school garden.

μοποιόταν σαν προπαρασκευαστικό γυμνάσμα των μαχητών, ώστε να είναι εξοικειωμένοι και να άντεχουν στα χτυπήματα του κεφαλιού. Γιατί είναι γνωστό ότι οι Σπαρτιάτες πολεμιστάι άργησαν πολύ να περιλάβουν το κράνος στην πανοπλία τους.

Την αρχαιότερη περιγραφή πυγμαχικού αγώνος μάς την έχει δώσει ο Όμηρος. Είναι οι αγώνες που ώργάνωσε ο Άχιλλεύς προς τιμήν του νεκρού φίλου του Πατρόκλου και στους όποιους αναφέρεται νικητής ο ήρωας Έπειός. Ο Όμηρος επίσης γράφει για τους πυγμαχικούς αγώνες που ώργάνωσε ο Βασίλειος των Φαίακων Άλκίνοος προς τιμήν του Όδυσσέα και στους όποιους νίκησε ο γυιός του Άλκίνοου Λαοδάμας.

Απ' την εποχή εκείνη του Όμηρου προστάτης και έφορος, όπως λεγόταν τότε, της Πυγμής θεωρείτο ο θεός Απόλλων. Υπήρχε ο θρύ-

ΥΓΕΙΑ ΣΗΜΑΙΝΕΙ ΕΥΤΥΧΙΑ. ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΕΤΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΙΝ ΥΓΙΕΙΝΩΝ ΣΥΝΗΘΕΙΩΝ.

λος ότι ο Φόρβας, ένας θρασύς άμαξάς, πυγμαχοῦσε με πολλή τέχνη και δεν περιοριζόταν μόνο στο να νικήση αλλά σκότωνε τους αντιπάλους του. Έτσι έγινε πολύ μισητός και όλοι τον απέφευγαν.

Αυτός όμως αποθρασύνθηκε σε τέτοιο βαθμό ώστε, πιστεύοντας πως είναι άήττητος, προκάλεσε και τους θεούς σε αγώνα πυγμής. Ο θρύλος λέει ότι ο Απόλλων, σαν εκπρόσωπος των θεών, αγωνίστηκε με τον αναιδή Φόρβαντα και τον σκότωσε.

Στους Όλυμπιακούς αγώνες, το άθλημα της πυγμής εμφανίστηκε για πρώτη φορά κατά την 23ην Όλυμπιάδα, δηλαδή το 688 π. χ. Αυτό σημαίνει πως εδώ και δυο χιλιάδες εξακόσια τόσα χρόνια οι Έλληνες ήσαν τόσο πολιτισμένοι ώστε μπόρασαν δυο άγνωστοι ή δυο φίλοι να ανταλλάσσουν χτυπήματα

δημοσία, χωρίς μίσος, αλλά με μόνο κοινό σκοπό τους την άθλησι και την επίδειξι της υπεροχής.

Περίφημοι πυγμάχοι Όλυμπιονίκες αναφέρονται στην αρχαιότητα ο Κλεομήδης από την Άστυπάλαια, ο Διαγόρας από την Ρόδο και ο Γλαύκος από την Κάρυστο. Είναι γνωστό μάλιστα ότι όταν ο Γλαύκος ήταν ακόμα παιδί και δούλευε με τον πατέρα του στα χωράφια, ξανάβαλε στη θέση του το ύνι, που είχε φύγει απ' τ' αλέτρι, χτυπώντας το με την γροθιά του.

Ο πατέρας του, που είδε το κατόρθωμα του γιού του, τον ώδήγησε στην Όλυμπία, όπου αγωνίστηκε στους αγώνες πυγμής και δοξάστηκε ανακηρυχθείς Όλυμπιονίκης. Βρήκε όμως μεγάλη δυσκολία ο Γλαύκος στον τελευταίο αντίπαλό του, γιατί, νεαρός και άπειρος καθώς ήταν, είχε κουραστεί πολύ με τους πρώτους ανταγωνιστάς του. Άνεκπαίδευτος και άτεχνος στην άμυνα δεχόταν αλλεπάλληλα χτυπήματα από τον τελικό διεδικητή του τίτλου του Όλυμπιονίκου και κουρασμένος πιά έκινδυνευε να εγκαταλείψη τον αγώνα, που ήταν μέχρι τελικής πτώσεως του ενός από τους δύο αντιπάλους. Τότε ο πατέρας του, που παρακολουθούσε με αγωνία την εξέλιξι του αγώνος, του φώναξε δυνατά: «ώ παί, την άπ' αρότρου!» Δηλαδή: «χτύπα παιδί μου σαν την γροθιά, που έδωσες στο άροτρο». Με την πατρική αυτή ενθάρρυνσι ο Γλαύκος κατάφερε μια τέτοια γροθιά στον αντίπαλό του, που τον ανάγκασε να εγκαταλείψη τον αγώνα.

Από τους Όλυμπιονίκες της πυγμής στην αρχαιότητα αναφέρονται επίσης σαν περίφημοι ο Μελαγκόμας και ο Κλεόξενος, όχι τόσο για τις νίκες τους, όσο γιατί δεν είχαν ποτέ τραυματισθή στους αγώνες τους.

Ε.Σ.Ν. Γυμν. Τσολιού ασχολούνται με τον καθαρισμόν της δεξαμενής της κομπούλης των Juniors of the High School Tsolyon cleaning the town cistern.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Η ΑΥΓΗ ΚΑΙ Ο ΗΛΙΟΣ

ΓΛ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ

Μόλις το τελευταίο άστέρι της νύχτας, χανόταν από τον ούρανό, ή Αύγη σηκωνόταν γρήγορα από το κρεβάτι της και πήγαινε να φέρη το φώς στους ανθρώπους.

Ήταν λοιπόν πρόδρομος του Ήλιου, στον όποιον άνοιγε κάθε μέρα με τα λεπτά τριανταφυλλένια χέρια της την πόρτα της Άνατολής.

Ντυμένη μ' ένα άπαλό άχνοκίτρινο πέπλο, που είχε για στολίδια του τα σθεσιμένα άστέρια της νύχτας υέ δυο λευκά φτερά στους ώμους και στεφανωμένη με μικρά ρόδινα λαλούδια, ή με χρυσές άκτίνες στο κεφάλι, ή Αύγη άνέβαινε στον ούρανό πριν από το άρμα του Ήλιου, σκορπώντας λαλούδια στη γή.

Στο άρμα του Ήλιου ήταν ζευγμένα τέσσερα θαυμάσια άσπρα άλογα, που από το ρουθούνια τους έδγαινε το φώς και ή φλόγα.

Ορθιος επάνω στο άρμα του και δίνοντας θάρρος στα άλογά του ο ξανθός θεός παρουσιαζόταν πάνω στον ούρανό με την άκτινοβόλο μεγαλοπρέπειά του σκορπώντας παντού μεγάλες άκτίνες από χρυσαφένιο φώς, ενώ το έλαφρό φόρεμά του έκυμάτιζε στο φύσημα της πρωϊνης αύρας. Το πρόσωπό του, που έδειχνε την πιό τέλεια άνδρική μορφή, ήταν επιδελτικό και φωτεινό και τα άφθονα μαλλιά του κυμάτιζαν σαν χρυσό στεφάνι, γύρω από το πλατύ μέτωπό του. Σιγά — σιγά θερμαινοντας τη γή, χαρίζοντας παντού τη γλυκειά ζεστασιά του, άνέβαινε όλο και άνέβαινε προς τον ούράνιο θόλο και το μεσημέρι έφτανε στο πιό ύψηλό σημείο, στο κέντρο του

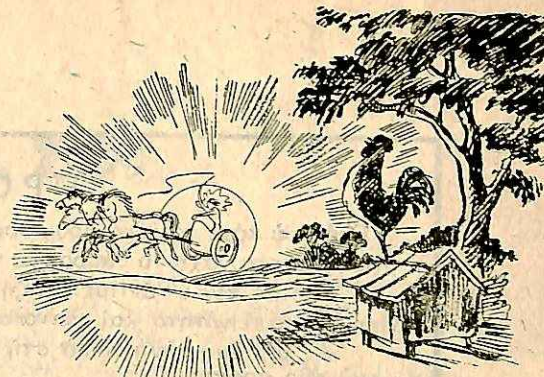
ούρανού. Τότε ήταν στην πιό μεγάλη του έντασι. Μετά άρχιζε πάλι λίγο λίγο να κατεβαίνη προς τη γή, να γέρνη προς την Δύσι και να βυθίζεται μέσα σ' ένα μεγάλο χρυσό κύπελλο για να περάση τη νύχτα τον ώκεανό. Από εκεί έφτανε πάλι στην Άνατολή και την άλλη μέρα έμφανιζόταν και πάλι στον κόσμο.

Ο μεγάλος έπικός ποιητής της αρχαιότητας, ο Όμηρος, έλεγε ότι ο Ήλιος ήταν ο έπόπτης των θεών και των ανθρώπων και ότι τίποτε δεν μπορούσε να ξεφύγη από τα διαπεραστικά του μάτια. Γι' αυτό οι άνθρωποι, όταν ώρκίζονταν, δεν έφερναν μονάχα για μάρτυρα στις πράξεις τους τον Δία, αλλά και τον Ήλιο, γιατί ήταν κι αυτός μάρτυρας όλων των πραγμάτων, που γίνονταν κάτω στη γή.

Απ' όλους τους ανθρώπους περισσότερο ο Ήλιος άγαπούσε τους Αιθίοπας, δηλ. τους ήλιοκαείς, γι' αυτό άνέτελλε και έδυε στη χώρα τους και άποτραβιόταν κοντά τους σ' όλο το διάστημα του χειμώνα.

Άλλά δεν έμεινε μονάχα στην Αιθιοπία ο Ήλιος. Είχε για κατοικία του και τα τρία άγαπημένα του νησιά, την Αία, τη Θρινακία και την πανέμορφη Ρόδο.

Στη Θρινακία ή Τρινακία οι αρχαίοι έλεγαν ότι ο Ήλιος είχε επτά κοπάδια βοδιών και επτά κοπάδια προβάτων, που το καθένα είχε πενήντα ζώα. Αυτά προχωρούσαν επάνω στον ούρανό το ένα ύστερα από τ' άλλο και έσημαίναν βέβαια τις πενήντα εβδομάδες και τις τριακό-

σιες πενήντα ήμέρες και νύχτες του χρόνου.

Η λατρεία του θεού Ήλιου γινόταν κυρίως στις κορυφές των βουνών, όπου του έθυσίαζαν άλογα, στην κορυφή του Ταυγέτου, στην ακρόπολι της Κορίνθου και του Άργους και σ' όλες τις ψηλές κορφές, που πρώτες τις άγγιζε ο Ήλιος με τους λαμπερούς τροχούς του άρματός του.

Σε πολλές πάλι πόλεις της αρχαίας Ελλάδος υπήρχαν βωμοί, άγάλματα και ναοί προς τιμήν του Ήλιου. Άλλά πιό πολύ απ' όλες τις άλλες πόλεις ο Ήλιος λατρευόταν στη Ρόδο. Εκεί υπήρχαν και δύο άγάλματα αφιερωμένα σ' αυτόν. Το ένα ήταν το χάλκινο άγαλμα του Λυσίππου και το άλλο το περάστιο άγαλμα του Χάρητος στην είσοδο του λιμένος της Ρόδου, που θεωρείτο ένα από τα επτά θαύματα του κόσμου. Προς τιμήν του Ήλιου οι κάτοικοι της Ρόδου, που έπίστευαν ότι ήταν απόγονοί του, έόρταζαν τα «Άλια ή Ήλεια». Η γιορτή αυτή, που γινόταν στην αρχή του καλοκαιριού, έμοιαζε με την γιορτή των Παναθηναίων στην Αθήνα και είχε άρματοδρομίες και αγώνες. Οι σοι νικούσαν σ' αυτούς, έπαιρναν για βραβείο της νίκης τους ένα στεφάνι από φύλλα λεύκας, που έθεωρείτο το ιερό δένδρο του Ήλιου.

Οι αρχαίοι Έλληνες έπίστευαν (Συνέχεια εις σελ. 23)

ΠΩΣ Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΕΝΟΣ ΧΩΡΙΟΥ ΚΑΤΟΡΘΩΝΕΙ ΝΑ ΚΑΜΗ ΕΝΑ ΔΑΣΑΚΙ

Συνέχεια από σελ. 15

τας μερικές κουλούρες συρματοπλεγμα για να περιφράξη τις αναδασώσεις του. Άλλοτε για να πάρη καμιά μικρή ένίσχυσι από το κονδύλι των αναδασώσεων. Άλλοτε για τεχνικές συμβουλές, ή για να ζητήσει την επέμβασι της Υπηρεσίας σε ζημίες, που του έκαναν οι κάτοικοι κλπ. Έρχοταν και ξαναρχόταν στο Δασαρχείο, ο Δά-

σκαλος, γιατί, άς το πώ, ποτέ δεν περίσσευε τίποτα για τις αναδασώσεις της μακrunής και άπόμερης Παλιοχώρας. Ός που στο τέλος ο Δάσκαλος έκκύταξε να τα βγάλη πέρα μόνος του, άδοήθητος. Με τα παιδιά του Σχολείου, σκάθοντας, ποτίζοντας, βοτανίζοντας, και περιφράζοντας με σύρμα, που το μάζεψε εδώ και εκεί — όπου το έβρισκε. Μια μέρα, στις 30 Μαΐου του 1951, ο δρόμος μου, μ' έβγαλε στην Παλιοχώρα κι αυτό μου έδωσε την εύκαιρία να έκτιμήσω με τα

μάτια μου την προσπάθεια του φιλότιμου εκείνου νέου Δασκάλου, που είχε βαλθή να αναστήση ένα δασάκι στους άμμους του χωριού του. Από τότε κοντεύουν πέντε χρόνια και σάς βεβαιώνω πως με την πιό μεγάλη μου ευχαρίστησι ακόμα σήμερα θα ξαναπήγαινα, αν μπορούσα, να ξαναδώ την άνεμόδαρτη εκείνη Παλιοχώρα, που σαν ξεχασμένη, αγωνίζονταν ν' αποκτήση κάτι, με τη βοήθεια του μόνου μέσου που διέθετε: του Δασκάλου.

ΠΑΝΟΣ ΓΡΙΣΠΟΣ

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΕΝΟΣ ΠΑΤΕΡΑ

Θεέ μου κάνε το γυιό μου τόσο δυνατό, ώστε νάχη συνείδησι τῆς ἀδυναμίας του καὶ τόσο γενναῖο, ὥστε, ὅταν φοβάται νάχη τὸ θάρρος νὰ τ' ὁμολογή.

Φώτισέ τον ν' ἀντιμετωπίζῃ τὴν ἐντιμὴ ἡττα μὲ ὑπερηφάνεια καὶ ἀποφασιστικότητα καὶ νὰ δέχεται τὴ νίκη μὲ ταπεινότητα καὶ γενναιοφροσύνη.

Ἄς μὴν ἔχῃ τὴν καρδιά στὴ θέσι τοῦ μυαλοῦ καὶ ἄς μάθῃ, Θεέ μου, ὅτι τὸ «γνώθι σαυτόν» εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς σοφίας.

Μάθε τον νὰ στέκῃ ὁρθὸς ἐμπρὸς στὴν καταιγίδα καὶ, σ' ὅσους πέφτουν ἀπὸ τὴν ὁρμὴ τῆς, νὰ δείχνῃ συμπάθεια.

Χάρισέ του Θεέ μου καρδιά καθαρή καὶ βλέψεις ὑψηλές καὶ δίδαξέ τον νὰ εἶναι πρῶτα κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του πρὶν θελήσῃ νὰ κυριαρχῇ ἐπάνω εἰς τοὺς ἄλλους.

Ἄς μάθῃ νὰ γελᾷ, χωρὶς ποτὲ ν' ἀπομάθῃ νὰ κλαίῃ καὶ ἄς ἀπενίξῃ πρὸς τὸ μέλλον χωρὶς νὰ ξεχνᾷ τὸ παρελθόν.

Καὶ κοντὰ σ' ὅλα αὐτὰ δώσε του, Κύριε, ἀρκετὸ χιούμορ ὥστε νὰ εἶναι πάντα μετρημένος, χωρὶς νὰ παίρνῃ τὸν ἑαυτό του πολὺ στὰ σοβαρὰ καὶ χάρισέ του καὶ ταπεινωσύνῃ ὥστε νὰ κατανοῇ ὅτι τὸ πραγματικὸ μεγαλεῖο ἐκδηλώνεται μὲ ἀπλότητα καὶ ἡ ἀληθινὴ δύναμις μὲ ἐπιεικεία.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 5)

γεμίζῃ ἀπὸ ἐλπίδα καὶ αἰσιοδοξία καὶ νὰ ἐμψυχώνει τὸν ἑαυτό του καὶ κάθε ἄνθρωπο:

Γιὰ τ' ἀθῶν καὶ ζῆσι τὸν Μάη ποῦ

(κελαῖδεϊ,

γιὰ τὸ πρελλὸ παιγνίδι ποῦ παίζει

(τὸ παιδί,

γιὰ μιὰς στιγμῆς ἀγάπη, γιὰ ὀνει-

(ρου ἐνὸς φιλί,

γιὰ μιὰ φωνὴ τοῦ δρόμου ποῦ σ'

(ἄγγιξε ἀπαλή.

Ἄλλὰ ὁ Πιστομάς δὲν ἔνοιωσε καὶ δὲν παραγούδησε τὸ Παιδί ὡς πατέρας μόνο καὶ ὡς ἄνθρωπος. Τὸ ἔνοιωσε καὶ τὸ τραγούδησε καὶ ὡς Ἕλληνα, ποῦ στηρίζει σ' αὐτὸ τὶς ἐλπίδες καὶ τὰ ὄνειρα τῆς Φυλῆς, τὴν πίστι γιὰ τὸν προσρισμὸ τῆς καὶ τὸ μέλλον τῆς.

Παραβόλωντας τὰ παιδιὰ μὲ λουλούδια — μιὰ παρομοίωσις, ποῦ τὴν χρησιμοποιεῖ συχνὰ στὰ τραγούδια του — ὑμνεῖ τὴν εὐφορία τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ποῦ πάντα ξεπετᾷ τέτοια λουλούδια καὶ μαζὶ μὲ αὐτὰ καὶ τὸ ζωογόνο νερό, ποῦ τὰ ἀνασταίνει καὶ τὰ δυναμώνει. Ἔτσι τὰ λουλούδια φυτρώνουν καὶ στὴν ἑλληνικὴ ψυχὴ, ποτισμένα ἀπὸ τὴν ἀστείρευτὴ πηγὴ τῆς ἑλληνικῆς πίστεως καὶ παλληκαριᾶς. Καὶ ὁμορφαίνουν καὶ δοξάζουν τὴν Πατρίδα.

Ἀξίζει πραγματικὰ νὰ παραθέσουμε τοὺς χαρακτηριστικούς καὶ ἀριστοτεχνικούς αὐτοὺς στίχους:

Χαρὰ σ' ὅποιον τόπων τοὺς κήπους

ἀνθίζουν

ἀνθοὶ γαλανοί, γαλανὲς καὶ καρδιές,

Χαρὰ καὶ στὰ μάτια ὅταν κάπου

γαλάζιες χλωράδες ἀντικρύζουν

καὶ μέσ' στίς χερσάδες

καὶ μέσ' στίς ἐρμιές.

Ἐν' ἄνθος καὶ φτάνει

κι' ἂν κάποτε κάνῃ

σὰ χέρι ποῦ δείχνει, σὰ στόμα καὶ

— Μακριὰ τὸ μαράζι! — λέει:

Δὲ χάνεται τίποτε ὡς τόσο,

ἀκούστε, νέοι, γέροι, κιοτήδες γεν-

Δὲ χάνεται τίποτε ὅσο ναῖοι:

φυτρώνω ἀπ' τὸ χῶμα.

Τὶ ποτίζει μ' ἐκεῖ

τὸ ποῦ ρέει κι' ἀνασταίνει νεράκι

καὶ φυτρώνω κι ἀκόμα

λουλουδάκι οὐρανὶ μυστικὰ στὴν

ψυχῇ,

ποτισμένο ἀπὸ κάποια πηγὴ, ποῦ πηγαίνουν καὶ πίνουν οἱ νιοὶ

γιὰ νὰ θοῦν παλληκάρια καὶ δρᾷ-

Μακριὰ τὸ σαράκι! — κοί.

Μὲ τέτοια ποιήματα ὁ Παλαμάς δὲν ἀπευθύνεται ἅμους καὶ εἰδικὰ στὸ παιδί, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ τὸ ἐπιδιώκῃ ἐκ τῶν προτέρων, ἀπηχεῖ βαθύτατα στὴν ψυχὴ του, τὴν ζωογονεῖ, τὴν τονώνει καὶ τὴν ἐξυψώνει. Καὶ ἡ ποίησίς του γίνεται τὸ «ποῦ ρέει καὶ ἀνασταίνει νεράκι», ἡ μυστικὴ πηγὴ τῆς ψυχῆς, «ποῦ πηγαίνουν καὶ πίνουν οἱ νιοί, γιὰ νὰ θοῦν παλληκάρια καὶ δρᾷκοι» τῆς τιμῆς, τῆς δόξας καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

ΜΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ ΖΩΩΝ

(Συνέχεια ἀπὸ σελ. 11)

ἡ φλοῦδα αὐτῇ, συντελεῖ στὴ θεραπεία τῶν ἐντερικῶν παθήσεων καὶ ἔτσι τὰ ἄρρωστα ζῶα γίνονται καλὰ.

Πολλὲς φορὲς τὰ ζῶα ὑποφέρουν ἀπὸ πυρετό. Τότε ἀναζητοῦν ἓνα

μέρος σκιερὸ, ἥσυχο καὶ δροσερὸ καὶ μένουν ἐκεῖ ὥσπου νὰ γίνουν καλὰ. Ἄν πάλι ὑποφέρουν ἀπὸ ρευματισμούς, τότε ἀποφεύγουν τὴν ὑγρασία καὶ καταφεύγουν σὲ μέρη ὑπὲρθερος καὶ ζεστὰ καὶ ὑποβάλλονται σὲ ἡλιοθεραπεία.

Ἐνὰς κυνηγὸς ἀναφέρει πὼς κάποτε συνέλαβε ἓνα πῖθηκο ὁ ὁποῖος εἶχε μιὰ φοβερὴ πληγὴ στὸ πλευρό. Ὅταν τὴν ἐξήτασε μὲ προσοχὴ εἶδε πὼς ὁ πῖθηκος τὴν εἶχε γεμίσει μὲ τὰ φύλλα ἐνὸς φυτοῦ, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιοῦν οἱ κάτοικοι τῶν Ἰνδιῶν γιὰ ἐπιθέματα σὲ διάφορες πληγές. Ὁ κυνηγὸς συνέχισε τὴν ἴδια θεραπεία καὶ παρατήρησε πὼς ὁ πῖθηκος ἔγινε πρὸ γρήγορα καλὰ, ἀπὸ ὅσο θὰ γινόταν, ἂν ἐδοκίμαζε νὰ τὸν θεραπεύσῃ μὲ τὰ φάρμακα, ποῦ χρησιμοποιοῦν σ' αὐτὲς τὶς περιπτώσεις οἱ ἄνθρωποι.

Πολλὰ παραδείγματα θὰ μπορούσε νὰ ἀναφέρῃ κανεὶς γιὰ νὰ δείξῃ τοὺς ἀξιοθαύμαστους τρόπους, μὲ τοὺς ὁποίους προσπαθοῦν τὰ ζῶα νὰ διατηρήσουν τὴν υγείαν ἢ νὰ τὴν ἀποκαταστήσουν ὅταν κλονισθῇ. Στὶς ἐνέργειες τῶν αὐτῶν ὁδηγοῦνται ἀπὸ τὸ ἐνστικτὸ, ὅπως μᾶς πείθει ἡ παρατήρησις, ὅτι στὶς ὁμοῖες περιπτώσεις τὰ ζῶα ἐνερگوῦν πάντοτε κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο. Σημαντικὸ ρόλο ὁμῶς φαίνεται πὼς παίζει καὶ ἡ νοημοσύνη τῶν καὶ ἀπειρὲς εἶναι οἱ περιπτώσεις, κατὰ τὶς ὁποῖες τὰ ζῶα ἀποδεικνύονται πολὺ ἐξυπνότερα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπο, παρὰ τὴν μεγάλῃ ιδέα ποῦ συμβαίνει πολὺ συχνὰ νὰ ἔχωμε ἐμείς οἱ ἄνθρωποι γιὰ τὸν ἑαυτό μας.

N. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗΣ

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ὁ Ε.Ε.Σ.Ν. εὔχεται εἰς τοὺς συνεργάτας του, Ἐκπαιδευτικούς καὶ Ἐρυθροσταυρίτας, εὐτυχὲς τὸ Νέον Ἔτος.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ

Σχολ. ἔτους 1954—1955

Τὴν 9/12/55 ἤνοιξε εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν. ἡ ἔκθεσις λευκωμάτων Σχολ. ἔτους 1954—55.

Τὴν ἔκθεσιν ἐπισκέφθησαν ὁ Πρόεδρος κ. Κ. Γεωργακόπουλος καὶ τὰ Μέλη τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τοῦ Ε.Ε.Σ. ἡ Ἐφορεῖα τοῦ Ε.Ε.Σ.Ν., οἱ Ἐπιθεωρηταὶ Μέσης καὶ Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ὁ Στρ. Διοικητῆς Ἀθηνῶν. Στρατηγὸς Μπενιψάλης, ὁ Ἀκαδημαϊκὸς κ. Σπ. Μελάς, ἐκλεκτὰ μέλη τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας καθὼς καὶ μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι τῶν Σχολείων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς.

Ὅλοι οἱ ἐπισκέπται ἐξεφράσθησαν μὲ ἐνθουσιασμόν διὰ τὰς προσπάθειάς, τὰς ὁποίας καταβάλλουν οἱ Ἕλληνες Ἐρυθροσταυρίται, διὰ νὰ δώσουν μὲ τὰ ὠραιότατα λευκώματά των, μίαν ἀμυδρὰν εἰκόνα τῆς Πατρίδος των εἰς τοὺς ξένους συναδέλφους των.

ΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΛΕΥΚΩΜΑΤΩΝ

Ἡ ἐπιτροπὴ βραβεύσεως λευκωμάτων ἀπένευμε τὰ κάτωθι βραβεῖα:

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) 2ον Γυμνάσιον Θηλέων (6 βραβεῖα) τάξις Ε3, Ε1 ΣΤ, Η' Πρακτικῶν, Γ3, Γ1
- 2) 3ον Γυμνάσιον Θηλέων.
- 3) 4ον Γυμνάσιον Θηλέων.
- 4) 6ον Γυμνάσιον Θηλέων (2 βραβεῖα) τάξις Ε1, Ε2.
- 5) 8ον Γυμνάσιον Θηλέων (6 βραβεῖα) τάξις Γ1, Γ2 Δ1, Δ2.
- 7) Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας (2 βραβεῖα) τάξις Δ2, Ζ2.
- 8) Δημοσίαι Ἐμπορικὴ Σχολὴ Θηλέων.
- 9) Ἀρσάκειον Γυμνάσιον Ψυχικοῦ τάξις Δ2.

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) 1ον Πρότυπον Γυμνάσιον Ἀρρένων
- 2) 2ον Γυμνάσιον Ἀρρένων
- 3) Ράλλειον Γυμνάσιον Θηλέων
- 4) Γυμνάσιον Νικαίας
- 5) 2ον Γυμνάσιον Θηλέων

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Γυμνάσιον Θηλέων Χαλκίδος
- 2) Γυμνάσιον Θηλέων Ἀργοστολίου (4 βραβεῖα)
- 3) Γυμνάσιον Θηλέων Ἐδέσσης
- 4) Παναγιώτειον Γυμνάσιον Σύμης
- 5) Κολλέγιον «ΑΝΑΤΟΛΙΑ» Θεσσαλονίκης
- 6) Πυθαγόρειον Γυμνάσιον Σάμου
- 7) Γυμνάσιον Κεραμειῶν Κεφαλληνίας
- 8) Γυμνάσιον Θηλέων Κοζάνης
- 9) Γυμνάσιον Θηλέων Σερρών
- 10) Δημοσίαι Ἐμπορικὴ Σχολὴ Κοζάνης

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Παναγιωτοπούλου Ἐλευθεριάδου
- 2) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ «Μ. Κρίκου» Ἀθηνῶν
- 3) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Σαλβάκου Ἀθηνῶν
- 4) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Λεωνιδοπούλου (2 βραβ.) Ἀθηνῶν
- 5) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ «Βυζάντιον» Ἀθηνῶν
- 6) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Καλπάκα (2 βραβ.) Ἀθηνῶν
- 8) Λύκειον «Παντάνασσας» (Δημοτ.) Πειραιῶς
- 8) Λύκειον «Παντάνασσας» (Γυμν.) Πειραιῶς
- 9) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Θεοακῆ Πειραιῶς
- 10) Λύκειον «Ἑλληνισμός» (Δημοτ.) Πειραιῶς
- 11) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Μιχαήλ Ἀθηνῶν

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) 13ον Δημ. Σχολεῖον Α' Περιφ.
- 2) 36ον Δημ. Σχολεῖον Β' Περιφ.
- 3) 46ον Δημ. Σχολεῖον Β' Περιφ.
- 4) 54ον Δημ. Σχολεῖον Γ' Περιφ.
- 5) Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Ἰωάννου Ρέντη Δ' Περιφ.
- 6) 1ον Δημ. Σχολεῖον Βύρωνος Ε' Περιφ.
- 7) Δημ. Σχολεῖον Καλυβίων Μεσογείων Ε' Περιφ.
- 8) Δημ. Σχολεῖον Βουρλοποτάμου Ε' Περιφ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) 16ον Δημ. Σχολεῖον Α' Περιφ.
- 2) Δημοτικὸν Σχολεῖον Ζαμνείου Ὀρφανοτροφείου
- 3) 38ον Δημ. Σχολεῖον Γ' Περιφ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Μακεδονία

- 1) Δημοτικὸν Σχολεῖον Σιταριάς-Παιονίας
- 2) 1ον Δημ. Σχολεῖον Κιλκίς
- 3) 2ον Δημ. Σχολεῖον Πτολεμαΐδας
- 4) Δημ. Σχολεῖον Σωσάνδρας - Ἀλμωπίας
- 5) 3ον καὶ 5ον Δημ. Σχολ. Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης
- 6) 5ον Δημ. Σχολεῖον Καβάλας
- 7) Νηπιαγωγεῖον Ν. Πετριτσίου Σιντικής
- 8) 1ον Δημ. Σχολεῖον Α' Περιφ. Θεσ/νίκης
- 9) Δημ. Σχολεῖον Ἀμυγδαλῶν - Ἐαρδαίας

Ἡ Πείρος

- 1) 2ον Δημ. Σχολεῖον Ἀρτης
- 2) Δημ. Σχολεῖον Κομποτίου - Ἀρτης
- 3) Δημ. Σχολεῖον Πέτα

Στερεὰ Ἑλλάς

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Γεωργίου Λεβαδείας

Πελοπόννησος

- 1) 16ον Δημ. Σχολεῖον Πατρῶν
- 2) Δημ. Σχολεῖον Ἰσθμίας - Κορινθίας
- 3) Δημ. Σχολεῖον Ἀσσοῦ Κορινθίας

Κρήτη

- 1) Δημ. Σχολεῖον Ἐμπροσνέρου Χανίων
- 2) Δημ. Σχολεῖον Χριστοῦ Ἱεραπέτρας
- 3) Δημ. Σχολεῖον Χερσονήσου Πεδιάδος
- 4) Δημ. Σχολεῖον Ἀγ. Ἰωάννου Ἱεραπέτρας
- 5) Δημ. Σχολεῖον Βαϊνάς
- 6) Δημ. Σχολεῖον Τζιτζιφῆ Ἀποκορώνου

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Β' ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) 2ον Γυμνάσιον Θηλέων (3 βραβ.) τάξις Γ1, Α1, Ζ' Πρακτικού.
- 2) 3ον Γυμνάσιον Θηλέων Δ1, (2 βραβ.).
- 3) 8ον Γυμνάσιον Θηλέων.
- 4) 9ον Γυμνάσιον Θηλέων.
- 5) Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας (2 βραβ.) τάξις Ε2, Η2.
- 6) Αρσάκειον Γυμνάσιον Ψυχικού τάξις Ε' (2 βραβ.).

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) 1ον Γυμνάσιον Θηλέων

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Γυμνάσιον Αριδαίας
- 2) Γυμνάσιον Αρρένων Αρτης
- 3) Γυμνάσιον Γαλαξειδίου

ΙΔΙΩΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) Ιδιωτική Σχολή Νικολοπούλου
- 2) Ιδιωτική Σχολή Ξενοπούλου, Αθηνών
- 3) Ιδιωτική Σχολή «Βυζάντιον» »
- 4) Ιδιωτική Σχολή Κ. Μόσχου »
- 5) Καδεμεία Σχολή Κουρή »
- 6) Λύκειον «Ελληνισμός» Πειραιώς (Δημ.)
- 7) Λύκειον «Ελληνισμός» » (Γυμν.)
- 8) Ιδιωτική Σχολή Μ. Καρούση Πειραιώς.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) 1ον Δημ. Σχολείον Ποσειδίας Α' Περιφ.
- 2) 11ον Δημ. Σχολ. Α' Περιφ.
- 3) 41ον Δημ. Σχολ. Β' Περιφ.
- 4) 46ον Δημ. Σχολ. Β' Περιφ. (3 βραβ.).
- 5) Δημ. Σχολ. Αγ. Δημητρίου Ε' Περιφ. (2 βραβ.).

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

- 1) 1ον Δημ. Σχολ. Σαλαμίνος Β' Περιφ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) Δημ. Σχολείον Μέσης Κομοτινής

Μακεδονία

- 1) Δημ. Σχολείον Ανω Σιατίστης
- 2) Δημ. Σχολείον Κάτω Καμήλας Σερρών
- 3) Δημ. Σχολείον Μεταξοχωρίου Κιλκίς
- 4) Δημ. Σχολείον Σιταγριών Δράμας
- 5) Δημ. Σχολείον Αγ. Παντελεήμονος Αμυνταίου
- 6) Δημ. Σχολείον Ν. Φωκαίας Χαλκιδικής
- 7) Δημ. Σχολείον Βαλτοχωρίου Δράμας
- 8) Δημ. Σχολείον Γεωργιανής Καβάλας

Ηπειρος

- 1) Δημ. Σχολείον Ανω Καλεντινής Αρτης
- 2) Δημ. Σχολείον Κούλιας
- 3) Δημ. Σχολείον Ιτιάς Ιωαννίνων
- 4) Δημ. Σχολείον Αηδονοχωρίου Κονίτης (3 βραβ.).
- 5) Δημ. Σχολείον Γρεβενητίου Ιωαννίνων
- 6) Δημ. Σχολείον Δύο Αλωνίων Αρτης
- 7) Δημ. Σχολείον Σελλάδων Αρτης
- 8) Δημ. Σχολείον Δομοσκού Αρτης
- 9) Δημ. Σχολείον Παλαιοκατούνου Αρτης

Θεσσαλία

- 2) Δημ. Σχολείον Μελίας Λαρίσης

Εύβοια

- 1) 2ον Δημ. Σχολείον Ιστιαιάς

Πελοπόννησος

- 1) Δημ. Σχολείον Θεοκτίστου Γορτυνίας
- 2) Δημ. Σχολείον Άνωφί Ναυπλίου
- 3) Δημ. Σχολείον Λουτρακίου Κορινθίας
- 4) 5ον Δημ. Σχολείον Αιγίου

Κρήτη

- 1) Δημ. Σχολείον Όρεινου Ιεραπέτρας
- 2) 3ον Δημ. Σχολείον Χανίων

Νήσοι

- 1) 1ον Δημ. Σχολείον Αηξουρίου
- 2) Δημ. Σχολείον Παναγιάς Ικαρίας
- 3) Δημ. Σχολείον Πλάκας Μήλου

ΒΡΑΒΕΙΟΝ Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) 2ον Γυμνάσιον Θηλέων (2 βραβ.) τάξις Στ.1.
- 3) 9ον Γυμνάσιον Θηλέων (2 βραβ.).

ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

- 1) 2ον Γυμνάσιον Θηλέων Θεσσαλονίκης
- 2) Γυμνάσιον Θηλέων Σερρών

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 1) 2ον Δημ. Σχολείον Καλλιθέας
- ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
- 1) 2ον Δημ. Σχολείον Αιγίνης Α' Περιφ.
- 2) Δημ. Σχολείον Παχ. Ράχης Αιγίνης Α' Περ.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Μακεδονία

- 1) 1ον Δημ. Σχολείον Νεστορίου
- 2) 2ον Δημ. Σχολείον Α' Περιφ. Θεσ/νίκης
- 3) Δημ. Σχολείον Σιταριάς Αμυνταίου
- 4) Δημ. Σχολείον Πιπτεριάς Αλμωπίας
- 5) Δημ. Σχολείον Παλαίστρας Αμυνταίου

Ηπειρος

- 1) Δημ. Σχολείον Κλειστού Αρτης
- 2) Δημ. Σχολείον Δημαριού Αρτης
- 3) Δημ. Σχολείον Ανω Πέτρας Αρτης
- 4) Δημ. Σχολείον Βίτσας Ζαγορίου
- 5) Δημ. Σχολείον Φλωριάδος Αρτης
- 6) Δημ. Σχολείον Βωδούσης Ιωαννίνων

Θεσσαλία

- 1) Δημ. Σχολείον Μουζακίου Καρδίτης
- Στερεά Ελλάδα
- 1) Δημ. Σχολείον Λαρίνης Φθιώτιδος
- 2) Δημ. Σχολείον Μηλέας Δωρίδος

Πελοπόννησος

- 1) Δημ. Σχολείον Δάρας Πυλίας
- 2) Δημ. Σχολείον Λιμένος Μολάων
- 3) Δημ. Σχολείον Χοσιαρίου Μεσσηνίας
- 4) Δημ. Σχολείον Αγ. Θεοδώρων Κορινθίας

Κρήτη

- 1) Δημ. Σχολείον Σχοινοκαψάλων Ιεραπέτρας
- 2) Δημ. Σχολείον Καλαμίου Χανίων
- 3) Δημ. Σχολείον Φουρφουρά Ρεθύμνης
- 4) Δημ. Σχολείον Τουρτούλων Σητείας
- 5) Δημ. Σχολείον Αγ. Κων/τίνου Ρεθύμνης
- 6) Δημ. Σχολείον Παχειάς Αμμου Ιεράπετρας
- 7) 8ον Δημ. Σχολείον Ηρακλείου
- 8) 1ον Δημ. Σχολείον Νεαπόλεως Κρήτης

Νήσοι

- 1) Δημ. Σχολείον Πλάκας Μήλου
- 2) 1ον Δημ. Σχολείον Τήνου.

- 3) 2ον Δημ. Σχολείον Τήνου (2 βραβ.).
- 4) Δημ. Σχολείον Πύργου Τήνου
- 5) Δημ. Σχολείον Κοσκινούς Ρόδου
- 6) 3ον Δημ. Σχολείον Χίου (3 βραβ.)
- 7) 6ον Δημ. Σχολείον Χίου (13λ.)

ΕΠΑΙΝΟΣ

Θεσσαλία

- 1) Δημ. Σχολείον Βραγγιανών Καρδίτης

Πελοπόννησος

- 1) Δημ. Σχολείον Ανω Σουδενέικων Πατρών
- 2) Δημ. Σχολείον Γλύφας Αμαλιάδος

Κρήτη

- 1) Δημ. Σχολείον Πινών Μεραμβέλλου
- 2) Δημ. Σχολείον Φινοκαλιός

Νήσοι

- Δημ. Σχολείον Ζώλων Κεφαλληνίας

ΤΟ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΔΩΡΟ

(Συνέχεια από σελ. 7)

καλά σκεφθή πιό πριν.

Και παίρνοντας εύθους τόν ένα κούκλο του, βγήκε μεμιάς από την κάμαρα και μ' όλη του την καρδιά τόν έδωσε στο Μικέ.

— Αυτόν, Μικέ μου, στόν χαρίζω για την καλή χρονιά, τού είπε.

Λίγο ακόμη και θα δάκρυζε ό φτωχός Μικέσ απ' τή χαρά του. Κοίταζε και ξανακοίταζε τόν ωραίο κούκλο, και δέν τόν πίστευε πώς ήτανε δικός του.

ΔΡΑΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Γυμνασίου Σπερχειάδος καλλιεργούν σχολ. κήπο. Έχουν μαθητική βιβλιοθήκη.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Καρουτίων Φωκίας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των και την ιδικήν των. Έχουν φαρμακείο και μαθητικό κουρείο. Οργανώνουν εορτάς.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Γυμνασίου Ναυπάκτου βοηθούν τούς αδυνάτους εις τὰ μαθήματα μαθητάς. Με τὰ χρήματα από τὰ κάλαντα (780 δρχ.) και άλλα αγόρασαν είδη ήμισιμου και υποθήσεως διά τούς πτωχούς μαθητάς και μαθητρίας. Προσέφεραν γλυκίσματα, αλλά και κουλούρια εις πτωχάς οικογενείας. Επισκέπτονται τούς αρρώστους συμμαθητάς των και προσφέρουν εις αὐτούς διάφορα δώρα. Προσέφεραν εις τήν λαχειοφόρον αγοράν του Φιλοπτώχου Ταμείου τής Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπακτίας κεντήματα, πλεκτά και διάφορα αντικείμενα, που αγόρασαν με χρήματα ιδικά των. Έχουν σχολ. βιβλιοθήκη. Απεξήραναν έλη.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ Α! ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Πωλείται εις τὰ Γραφεία μας ό Πρακτικός Οδηγός Α! Βοηθειών αντί δραχ. 7,50. Διά τας Έπαρχίας επί πλέον Δραχ. 2,50 δια ταχ.)κά.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Γυμνασίου Θηβών αγόρασαν είδη αξίας 280 δρχ. δι' άπόρους συμμαθητάς των.

Έχουν Σχολ. φαρμακείο. Έλαβον μέρος εις τήν δεδωροφύτευση τής εθνικής οδού Αθηνών Συνόρων.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Αγραφών Εύρυτανίας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των, του χωριού και την ιδικήν των. Έχουν μαθητικό κουρείο και σχολ. φαρμακείο. Άσκούνται εις τας πρώτας βοηθείας. Καλλιεργούν σχολ. κήπο. Μετέφεραν πέτρες εις τόν περίβολον του Σχολείου. Οργάνωσαν εορτήν κατά τήν οποίαν διένειμαν παιγνίδια, που ετοίμασαν οι ίδιοι εις τούς μικρούς μαθητάς. Έδωδωροφύτευσαν τήν πλατείαν του χωριού και τόν προαύλιον τής εκκλησίας. Ανέλαβον τήν παρασκευήν και τήν διανομήν του μαθητικού συσσιτίου.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Β' Δημ. Σχολείου Λεβαδείας διένειμαν τρόφιμα εις διαφόρους πτωχάς οικογενείας τής πόλεως.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Δομικιών Εύρυτανίας φροντίζουν την καθαριότητα του Σχολείου των του χωριού και την ιδικήν των.

Οι Ε.Ε.Σ.Ν. μαθηταί του Δημ. Σχολείου Ρωσκάς Εύρυτανίας φροντίζουν την καθαριότητα του χωριού των. Ισπίδωσαν τὸ Γυμναστήριον του Σχολείου των, τὸ ὁποῖον περιετοίχισαν. Έφύτευσαν δέν-

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕΝ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΕΙΤΕ ΟΤΙ:

1) Υπάρχουν εις τὰ γραφεία μας ωραία μεταλλικά σήματα Ε.Ε.Σ.Ν. αντί 0,50 δρχ. έκαστον τὰ ὁποῖα ἀποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας καὶ ἀποστολῆς τοῦ ἀντιτίμου.

2) Ἐπιστροφαὶ φυλλαδίων περιοδικοῦ γίνονται δεκταὶ μόνον μέχρι τέλους τοῦ ἐπομένου μηνὸς δηλ. φυλλάδια τοῦ Ἰ)ρίου ἐ.ἐ. θὰ γίνονται δεκτὰ μόνον μέχρι τέλους Φ)ρίου.

3) Πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν καὶ νὰ μᾶς σταλοῦν τὸ ταχύτερον αἱ καταστάσεις ἐγγραφῆς Ἐρυθροσταυριτῶν καὶ τὰ Γεν. Δελτία.

4) Τὰ λευκώματα σχολικῆς ἀλληλογραφίας διὰ τήν ἔκθεσιν πρέπει νὰ εὐρίσκωνται εις τὰ Γραφεία μας μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

Ἐκείνη τή στιγμή βγήκε ἀπὸ μιὰ πόρτα κι ἡ μητέρα τοῦ Ριρή.

— "Α, τί βλέπω;! "Εδωσες τόν κούκλο σου στόν καλό μας τὸ Μικέ; Μπράβο, Ριρή μου! Τώρα καταλαβαίνω πὼς ἔχω ἓνα πάρα πολὺ καλὸ παιδάκι με μίαν δόλοχρυσήν καρδιά!

Κι ἀφοῦ ἐφίλησε τὸ γιό της, ἐφίλησε καὶ τὸ Μικέ, ποὺ ὁ καῦμένος, μὴ ξέροντας τί ἄλλο νὰ πῇ, ὠλο «εὐχαριστῶ καὶ τοῦ χρόνου καλύτερα» ἔλεγε ὥσπου νὰ βγῇ ἀπὸ τήν ξώπορτα, κρατώντας σφικτὰ στὴν ἀγκαλίτσα του τὸ ὠραῖο δῶρο τοῦ Ριρή.

B.

Ε.Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Καλαμπεκίου Δράμας
εις τὸν σχολικόν των κήπον.
Juniors of Elem. School Kalabaki
Drama in their school garden.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΙΑΤΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ

Το δέντρο το στολίσουμε ξανά
του βάλαμε και δυο περιστεράκια
το δέντρο το στολίσουμε ξανά
με χιόνια, με παιχνίδια, με κεράκια.

Τ' αστέρι το κρεμάσαμε ψηλά
αγάπης να σκορπίσει κάποιο χάδι
το φως του στην ψυχή μας να μιλά
να διώχνει της κακίας το σκοτάδι.

Το δέντρο το στολίσουμε ξανά
Χριστούγεννα μάς ήρθανε και πάλι
το δέντρο το στολίσουμε ξανά
και ζούμε τη γιορτή μας τη μεγάλη.

ΜΗΤΣΟΣ ΚΑΤΣΙΝΗΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Πώς είναι δυνατόν να αφαιρέσετε
5 από το 4 και να σας μείνει 1;

ΝΙΚ. Κ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ
Γυμν. Κρανιδίου

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

— Πάνο Πόπη τρέξετε, να δῆτε
πώς είναι εδώ το έδαφος...

— Πώς είναι;

— Μά σας το είπα.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΡΙΓΩΝΟ

- 1) .
- 2) .
- 3) .
- 4) .
- 5) .
- 6) .
- 7) .
- 8) .
- 1) Γράμμα της αλφαβήτου
- 2) Άρθρον
- 3) Βιβλικό πρόσωπο
- 4) Είναι απαραίτητη τροφή
- 5) Την παίρνουμε στο σχολείο μας
- 6) Ήπειρος
- 7) Βρίσκονται στη Σιβηρία
- 8) Κράτος της Αφρικής.

ΚΑΝ. Β. ΚΟΝΤΖΙΛΕΛΟΣ
Μαράσλειος Παιδ. Ακαδημία

ΤΑ ΜΥΡΜΗΓΚΙΑ

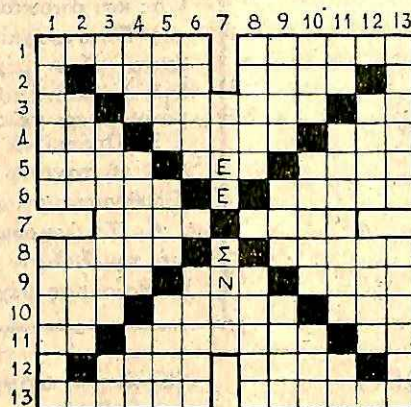
— Μαμά ο Θανασάκης σκοτώνει
δλα τα μυρμήγκια στον κήπο. Δεν
είναι κακό παιδί;

— Γιατί παιδί μου;

— Γιατί μαμά δεν με αφήνει να
σκοτώσω κι εγώ κανένα.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Δ. ΚΥΡΙΑΖΗΣ
Γυμν. Αμφιλοχίας - Βόλου

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

- 1) ... έρετων — Χρησιμοποιεί-
ται στην κατασκευή πυρίτιδος. 2)
Άρθρον — Ένα από τα ωραιότερα
πουλιά (άρχ.) — Αρχαίος αϊτιο-
λογικός σύνδεσμος — Άρθρον. 3)
Αναφορική αντωνυμία — Έτσι ο-
νομάζεται ο αυτοκράτωρ της Ιαπωνί-
ας — Αόριστος αντωνυμία. 4)
Όργανον άκοής — Έτσι ονόμα-
ζαν οι Έβραίοι την τροφή που τους
έστελνε ο Θεός εις την έρημον —
Θεός των Αιγυπτίων (άρχ.). 5)
Μόνο με αυτό συγκρατούνται τα ά-
λογα (άρχ.) — Αθλητική όμας —
Εύρίσκεται εις τον οργανισμόν του
ανθρώπου. 6) Μας φέρνει πολύ φα-
γεύρα — Πυρομαχικό όμοιάζον με
χειροβομβίδα. Πρώτον έφηρμόσθη
εις τον πόλεμον του 1940 με τους
Ιταλούς. 7) Κτητική αντωνυμία —
Βεβαιωτικός σύνδεσμος. 8) Νήσος
του Αιγαίου — Σχετλιαστικόν έπι-
φώνημα. 9) Πόλις της Γαλιλαίας
— Τελικός σύνδεσμος — Φύλαξ
του οίκου (άρχ.). 10) Κτητική αν-
τωνυμία — Ένα από τα 7 θαύμα-
τα του κόσμου — Αναφορική αν-
τωνυμία (δοτ.). 11) Γαλλικόν μέ-
τρον — Δεικτική αντων. — Τρο-
πικόν έπίρρημα. 12) Άρθρον —
Θηρίον Ν. Αμερικής — Έρπετόν
(άρχ.) — Έπιφώνημα. 13) «Η
μην ψυχή μένει άθάνατη, το δε σώ-
μα είναι...» — Είς έκ των σπου-
δαιοτέρων Φαραών της Αιγύπτου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜΟΥΛΑΚΗΣ
Α' Πρότυπον Γυμν. Αρρ. Πειραιώς

ΜΑΓΙΚΕΣ ΕΙΚΟΝΕΣ

— Μοσχούλα, Κώστα προσέξτε
να μην πέσετε μέσα.

— Πού μαμά;
— Σάς το είπα.

— Μάγια, Γιαννάκη έλάτε ήρθε!
— Ποιός μαμά;
— Μά σας το είπα.

ΜΑΡΘΑ Δ. ΚΟΥΛΟΥΚΗ
Γυμν. Θηλέων Τριπόλεως

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

— Σταμάτη Ρίτσα Ίορδάνη τα
πήρατε από τον παντοπώλη;
— Ποιά μαμά;
— Σάς τα είπα, τα ξεχάσατε.

Δ. ΗΛ. ΗΛΙΑΔΗΣ
Έκπαιδευτήριον Αικατ. Κατρανίδου Πειραιώς

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Πού και πότε εγενήθη ο Γρη-
γόριος Ξενόπουλος;
- 2) Από πού κατήγετο ο Αρχι-
μήδης;
- 3) Ποίους τυράννους είχαν κατά
τον 7ον και 6ον αιώνα αι Άθηναί;
- 4) Ποία ή πρωτεύουσα των Φι-
λιππίνων νήσων;

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Γ. ΚΗΠΟΥΡΓΟΥ
Γυμν. Θηλέων Αιγίου

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

— Παρ' όλίγο θα το πέταγα Ντίνο.
— Ποιό Μίμη;
— Σού το είπα.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Ι. ΚΩΣΤΑΔΗΜΑΣ
Γυμν. Αρρ. Ίωαννίνων

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

Καλός είμαι
όλοι μ' αγαπούν
γλυκός είμαι
άλλά δεν τρώγομαι.

Όπως είμαι αν μ' άφίσης
καρποφόρο θα με βρης,
μά έν ένα γράμμα μ' αφαιρέσης
μέσα στο σώμα θα με βρης.

ΚΙΟΣΣΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
Γυμν. Νέας Ζίχης

ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

— Μίμη Λάκη έλάτε να φάτε.
— Τί μαμά;
— Μά σας το είπα.

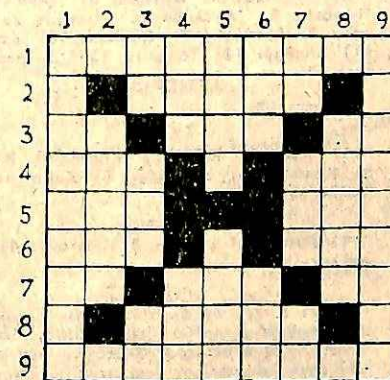
ΠΙΠΙΝΑ Κ. ΚΩΤΣΙΩΝΗ
Γυμν. Θηλ. Τριπόλεως

ΣΚΑΛΑ

- 1) 1
- 2) 1
- 3) 1
- 4) 1
- 5) 1
- 6) 1
- 7) 1
- 8) 1
- 1) Λουλούδι στον πληθυντικόν.
- 2) Τελικός σύνδεσμος.
- 3) Πόλις της Παλαιστίνης.
- 4) Νησί του Ιονίου Πελάγους.
- 5) Ποταμός της Αργολίδος.
- 6) Μήν του έτους.
- 7) Πόλις της Ήπειρου.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΗΣ
Β' Γυμν. Αρρ. Θεσ/νίκης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

- 1) Ήρωας της Ιλιάδος. 2) Έπι-
φώνημα, που άκούμε στην έκκλησία
(άνορθρ.). 3) Δίφθογγος — Όρ-
γανα αίσθήσεως — Ψήφισμα του ό-
ποίου γίνεται μεγάλη συζήτησης «ε-
λευταΐα (άντ.). 4) Χύνω — Προσ-
καλεί (άντ.). 5) Σύνηθες Ιαπωνι-
κόν έπίθετον οικογενειακόν που έ-
φερν κατὰ καιρούς διάφορα έπιφα-
νή πρόσωπα — Άγγλος κληρικός
έκκλησιαστικός συγγραφέας και ί-
στορικός του 19ου αιώνας. 6) Μυα-
λό (γεν.) — Το άλογο των ποιητών.
7) Νημάτιον — Συμπεραίνει —
Δύο γράμματα από τον Κωνσταντί-
νον. 8) Ψυχοπάθεια με άπώλειαν ή
έξασθένησιν της διανοίας. 9) Θρη-
σκευτικός λειτουργός.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

- 1) Τραγωδία του Σοφοκλέους.
- 2) Βρόχη (άρχ.). 3) Άγγλος πολι-
τικός και φιλέλλην — Πρώτη κατοι-
κία της κόττας (γεν.) — Γαλλική
μονάς μετρήσεως έπιφανειών. 4)

Έπίρρημα — Έπίρρημα (άνορθρ.).
5) Μάτι — Προϋπόθεσις (γεν.).
6) Πρόθεσις — Άν προσθέσετε
την κατάληξιν σημαίνει σηκώνω.
7) Έπαναλαμβανόμενον άποτελεί
έκδηλωσιν εύθυμίας — Ό,τι το 6
καθέτως — Δύο γράμματα από την
λέξιν γαλήνη. 8) Μητέρα του Ά-
πόλλωνος (ένάρθρως). 9)...έσπερι-
νός.

ΗΛΙΑΣ Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΥΛΑΣ
Γυμν. Μουζακίου

ΤΑ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΟΜΗΣ ΤΟΥ ΣΤ. ΝΟΥΚΑ ΙΔΡΥΤΟΥ ΤΟΥ ΤΣΟΥΛΥΙΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Τιμή σ' εκείνον που το όνομά του
μένει άθάνατο.

Τέτοια τιμή και τέτοια δόξα ά-
νήκει στον Ιεροδιάκονο Στέφανο
Νούκα.

Καταγόταν από το μικρό χωριό,
«Δάφνη» πρώην Δράμιτσα της Έ-
παρχίας Βοίου. Είχε φτωχούς γο-
νείς. Από μικρός ήταν βοσκός.

Είχε δύο άδελφούς στην Πόλη.
τεχνίτες και τους δυό.

Αυτοί τον πήραν μαζί τους και
τον έμαθαν άρκετά γράμματα.

Έσπούδασε στην Πόλη. Τον έ-
στειλαν και στο Πανεπιστήμιο των
Αθηνών και πήρε το πτυχίον της
Θεολογίας με άριστα.

Διωρίστηκε καθηγητής σε σχο-
λεία του Άγ. Όρους και του Καί-
ρου της Αιγύπτου.

Ταξίδευε σε πολλά μέρη κι είδε
κι έμαθε πολλά.

Σαν πραγματικός Έλληνας χρι-
στιανός και μορφωμένος γύρισε
στην σκλαβωμένη και φτωχή πα-
τρίδα του.

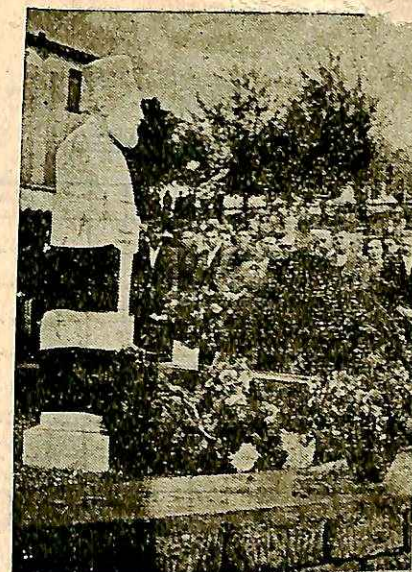
Φοβερό σκοτάδι άγραμματοσύ-
νης βάραμπε τότε όλες τις έπαρχίες
της Δ. Μακεδονίας.

Έπέστρεψε στην Πόλη και με
κίνδυνο της ζωής του συνεκέντρωσε
όλους τους πατριώτας του, που
βρίσκονταν εκεί.

Ένωσε όλους σ' έναν φιλανθρω-
πικό Σύλλογο.

Με την συνδρομή του Συλλόγου
αυτού σκέπτεται να ιδρύση και μι-
ά άνώτερη Σχολή στην ιδιαίτερη πα-
τρίδα του.

Με βοηθούς λοιπόν πολλούς συμ-
πατριώτας του, αλλά προ πάντων
τον έκ Ροδοχωρίου Βοίου Μητροπο-
λίτην Κων/νίδην και τον έκ Βλά-
σης έμπορον καπνών Θωμαΐδην,
κατορθώνει και παίρνει άδειαν οι-

Κατάθεσις στεφάνου κατὰ την ήμέραν των άπο-
καλυπτήριων της προτομής του Ιεροδιακόνου
Στεφ. Νούκα.

κοδομής από τον Σουλτάνον (φιρ-
μάνι) ιδρύει την Τσούλιον Σχο-
λήν το έτος 1873.

Το Γυμνάσιο αυτό στάθηκε ά-
ληθινός φάρος πωά φωτίσε και φω-
τίζει όχι μονάχα την Έπαρχίαν Βο-
ίου αλλά και όλην την Δ. Μακεδο-
νία. Ίδρυσε κι άλλες σχολές, σε
άλλα κέντρα.

Έζησε μέχρι το έτος 1951 και
είδε κι έκαμάρωσε τη δράσι του.

Πέθανε πτωχότατος.

Τιμή και δόξα σ' έσένα, ο ιερο-
διάκονο Νούκα!

Με λόγια, όσο μεγάλα κι αν είναι
δεν μπορούμε να ύμνησωμε τα με-
γάλα σου έργα, που φωτίσαν τις
πικραμένες ψυχές των σκλαβωμέ-
νων τότε αδελφών μας.

Κοιμήσου τον αιώνιο ύπνο σου.

Η μαρμαρίνη προτομή σου, στη-
μένη στο γήπεδο του Γυμνασίου, θα
μαρτυρή, πόσο μεγάλος ήσουν και
πόσο ώφέλεις τον τόπο μας.

«Αϊωνία ή μνήμη σου».

Οι μαθηταί της ΣΤ' τάξ. Δ. Σχ. Τσούλιον.

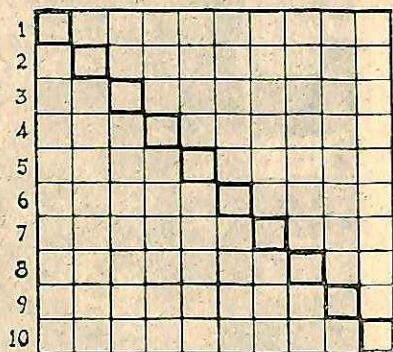
Η ΑΥΓΗ ΚΑΙ Ο ΗΛΙΟΣ

(Συνέχεια από σελ. 17)

Ότι ο Ήλιος είχε και τα ιερά ζωα
του. Και τέτοια ήταν τα άλογα, το
δόδια και τα λευκά πρόβατα, που
τρέφονταν στον περίβολο του ιερού
του Ήλιου, στο άκρωτήριο Ταΐνα-
ρο και την Απολλωνία. Άλλά το
πιό αγαπημένο ζωο του Ήλιου έ-
πίστευαν ότι ήταν ο κόκκορας, που
με την πρωινή του κραυγή άνήγγελλε
πάντοτε τον έρχομό του αγαπημέ-
νου του κυρίου. Μήπως δεν τον ά-
κούμε και σήμερα; «Κουκουρίκου!...
Κουκουρίκου... Ξυπνήστε όλοι!...
Έρχεται ο θεός Ήλιος!...»

Γ.Λ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΠΑ

ΚΑΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

- 1) Νήσος του 'Ιονίου Πελάγους.
- 2) Πόλις της Πελοποννήσου.
- 3) Πρωτεύουσα της Παλαιστίνης.
- 4) Εύρίσκεται στην στήλη της μαθητικής συνεργασίας.
- 5) Χερσόνησος Μακεδονίας (γεν.).
- 6) Μισός κύκλος.
- 7) Κράτος της κεντρικής 'Αμερικής (γεν.).
- 8) Μουσικός.
- 9) Κράτος Ν. 'Αμερικής (γεν.).
- 10) 'Αρχαίος ρήτωρ.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ
Γυμν. Προσωτσάνης

ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟΝ

1. 1 2 3 4 5 6 7 8
2. 1 4 7 3 6 7 8
3. 1 4 5 9 7 8
4. 1 9 0 5 8
5. 1 9 5 8
6. 1 9 8

'Αντικαταστήσατε τους αριθμούς με τα κατάλληλα γράμματα ώστε να έχουν αί σχηματιζόμενοι λέξεις την εξής σημασία:

1. Φαρμακευτικόν είδος λαμβανόμενον από την απόσταξιν του πετρελαίου.
2. Καθαρίζει, αλλά είναι και κινητήριος δύναμις.
3. Χωρίς αυτήν τίποτε δεν μπορεί να ραφί.
4. Σ' αυτήν συνεδριάζουν οί πολιτικοί άρχηγοί.
5. Ρίψιμο σφαιρίσας.
6. Θόρυβος.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΚΟΥΛΑΚΗΣ
Γυμν. 'Ιεραπέτρας

Δύο μικρά παιδιά μιλούν μεταξύ των:

—Γιατί ή ζάχαρις είναι έτσι γλυ-

κή;—Κωστάκη μου θα βάζουν μέσα

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ
Β' Νυκτ. Γυμν. Πειραιώς

ΛΥΣΕΙΣ ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

- 1) Υλός 2) 'Ιός 3) 'Ός 4) Σ.
- ΕΛΛΙΠΟΦΩΝΗΝΤΑ
- 1) Τά αγαθά κόποις κτώνται.
- 2) 'Η θρόνισα χρίζει σπίντια και ή διχό-νια τὰ κρημνίζει.

- 1) δ 2) τε 3) Α.Ε.Κ. 4) ΟΥΤΗ 5) 'Υλίκη
- 6) Πάρων 7) Σπέτσει 8) Μπουρτζί.

- ΑΙΝΙΓΜΑ
- 'Η Μελισσα. Τό χρέμα.

- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
- 1) Σ—αύρα, αύρα 2) Κ—ως, ως 3) ΣΠ—αρτος, άρτος.

- ΑΙΝΙΓΜΑ
- Σίπυλος, Σι—πυλος = Πόλος.

- ΣΚΑΛΑ
- 1) Κώς 2) Κώος 3) Κέρας 4) Κούρος
- 5) Κύζικος 6) Κλέαρχος 7) Κατάληψις 8) Καλλίμαχος.

- ΤΡΙΓΩΝΟΝ
- 1) Σόλων 2) 'Όπως 3) Λάτ 4) 'Ός 5) Ν.

- ΤΙ ΣΑΣ ΘΥΜΙΖΟΥΝ
- 1) Θερμοκρασία του νερού που θράζει.
- 2) Δέκα έντολές. 3) νεκρή της Γαλλικής επαναστάσεως. 4) 'Ημέρας του έτους. 5) Ταχύτητα του φωτός. 6) Μάχη του Βατερλώ.
- 7) 'Ελληνα - τουρκικών πόλεμον. 8) 'Αλω-σι Κων)πόλεως. 9) Προσάρτησι Θεσσαλίας.
- 10) Τους μήνας του έτους. 'Αποστόλους κλπ.

- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
- 1) Μισισσιππής 2) Φλέμινγκ 3) 1948 4) του Πολυκλείτου 5) 'Ελβετία 6) Δισκοδόλος και χαλκή άγέλας.

- ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ
- ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1) Κέα — ΤΕΑ. 2) Καρ-δουνιάρη. 3) ΕΣΑ — έξω — ΝΓΤ. 4) 'Ατ-τα — ΗΠΑ — 'Ρά. 5) 'Αυρος — ΙΑΚ. 6) 'Αν — 'τα. 7) 'Ισως — ΑΝΟΝ. 8) Λέων — ΗΔ. 9) ΟΤΕ — ΤΑΣ — ΟΤΕ 10) Τε-τριμμένος. 11) ΣΟΣ — ΕΕΣ.

- ΚΑΘΕΤΩΣ: 1) Κέα — Λάτ. 2) Καστα-νιέτες. 3) 'Ερατώ — Σωστό. 4) ΑΒ — 'Αρ-των — ΡΣ. 5) ΟΕ — τί. 6) Αΰσεις — μαμά. 7) ΝΟΠ — ΣΜ. 8) Τί — Αίτνα — ΕΕ. 9) 'Εάν — 'Ονέ. 10) 'Αργοκίνητος. 11) 'Ητα — Δέξ.

- ΠΡΟΒΛΗΜΑ
- 16 και 5 16+5 = 21. 16Χ5 = 80.

- ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ
- ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1) 'Αθλιο — Κογιάκ. 2) Νόμος — Λαμία. 3) 'Αλι — Σί — Φώς — ΜΝ. 4) Νό — 'Ανέτως — Μοτ. 5) 'Αννα — 'Αποξ — 'Ιεσώ. 6) 'Αν — δς — 'Ητα. 7) Τίς — έρα. 8) 'Ανα — χάλ. 9) 'Αρώ — Σή — ΣΟΣ. 10) 'Κίνα — Πήρι — Σανό. 11) ΤΑΕ — Ρογάνα — ΑΜ 12) ΤΦ — Δας — άχ. — έπα. 14) Νέμος — Νατάλ. 14 'Α-θηναι — Θάλασσα.

- ΚΑΘΕΤΩΣ: 1) 'Ανανάς — 'Ακτίνα. 2) Θο-λόν — 'Ιάφθ. 3) ΑΜΙ — Νά — ΑΝΕ — μή. 4) Οί — άντάρα — Δόν. 5) 'Όσσα — Αινώ — Λάσα. 6) 'Ινα — Σώ — Πάς. 7) ΕΠΟ — ΣΗΓ. 8) Τας — 'Ηρα. 9) ΦΞ — άχ — 'Ινώ. 10) 'Αλως — 'Ηρας — 'Αχνα. 11) Γας — 'Ιταλός — 'Αλ. 12) ΙΜ — ΜΕΑ — Σά — έτε. 13) Αίτρος — Νάπαι. 14) Καυτών.

- ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1) 'Επιμέλεια. 2) Πίνα — Αίς. 3) 'Αρτος. 4) Λά — αός —Γέ. 5) 'Ότι — Πάν. 6) Χί — τόν — Δέ. 7) Τάσος. 7) 'Απας — Νονά. 9) Σωσιγένης.
- ΚΑΘΕΤΩΣ: 1) 'Επιλογίας. 2) Πί — άτι — Πώ. 3) 'Ινα — Τάς. 4) Μωδ — ταξί. 6) Λαός — Νονέ. 7) Είς — Σόν. 8) 'Ια — Γάδ — νή. 9) 'Ασθενείας.

- ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ
- 1) Μάντζεστερ 2) 'Ηγουμένησσα 3) Δουγ-κίρηκ 4) 'Εδιμβούργον 5) Ντόνερ 6) 'Αμ-βούργον 7) Γαλάσιον 8) 'Αραράτ 9) Ντουμ-πρόνικ.

- Μηδέν 'Αγαν.

- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
- 1) Τό έκτισε ο 'Όθων. 2) 'Η νήσος Κί-μωλος. 3) Τό έφεραν οί 'Αχαιοί. 4) 'Η Χι-λή. 5) Στο Τράνοβαλ. 6) Στην Κύπρο. 7) 'Ο Θωμάς 'Εντισον. 8) Στο Σικάγο.

- ΔΙΠΛΗ ΣΚΑΛΑ
- 1) 'Αγας. 2) Βάσος. 3) Γαλήνη. 4) Δοι-ράνη. 5) 'Ελευσίνα. 6) Ζωσιμάς. 7) 'Ηρωί-δα. 8) Θάσος. 9) 'Ηλος.

- ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΣ
- 1) Πάδος 2) 'Ιδη 3) Νάουσα 4) Δούνα-δης 5) Ούράλης 6) Σόφια.

- Πίνδος.
- ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝ
- 'Ελάφι.

- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
- 1) Είς Σάμον τό 580 π.Χ. 2) Τής Νορ-δηγίας και ονομάζεται φιάδ. 3) 2.400 — 2223 — 2512 — 2459 — 2483 — 2600.
- 4) 'Ο Μισισσιππής μήκος έχει 6.970.000

- ΣΚΑΛΑ
- 1) 'Ελλάς 2) Λέσθος 3) Λαέρτης 4) 'Η-ρόδοτος 5) Σαρωνικός 6) Πολυνείης 7) 'Οκ-τώβριος 8) Νεάπολις 9) Τένεδος 10) 'Ομη-ρος 11) Σάμος.

- 'Ελληνικός 'Ερυθρός Σταυρός Νεότητος.

ΛΥΣΕΙΣ ΜΗΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

- 1) Οίς 2) Οίος 3) 'Όχλος 4) Ούριος
- 5) 'Οράτιος 6) 'Ολλανδός 7) 'Οκτώβριος.

- ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟΝ
- 1) 'Αλμυρός 2) Βατερλώ 3) 'Ηρακλής 4) 'Ισπανία 5) 'Αγελάδα 6) Ρωσσίας 7) Τρί-καλα 8) 'Αστέρας 9) Σπήλαια 10) Στρατός 11) Σταθμοί 12) Τάγματα 13) 'Αμερική.

- ΛΕΞΙΓΡΦΟΣ
- Ρώ — μη.

- ΣΚΑΛΑ
- 1) Κώς 2) Κέας 3) Κύρος 4) Κνωσός
- 5) Καναδάς 6) Κολόμβος 7) Καύστριος 8) Καλλίπολις.

- ΣΚΑΛΑ
- 1) Γότθοι 2) Γόμορα 3) Γορτυνία 4) Γνά-φαλλον.

- ΓΙΑΤΙ;
- Διότι ο πρώτος βλέποντας τόν άλλον, που είναι καθαρός νομίζει ότι κι αυτός δεν έχει τίποτε. Και ο δεύτερος βλέποντας τόν πρώτο, που είναι λασπωμένος νομίζοντας ότι κι αυτός τό ίδιο έπαθε σκουπίζεται.

- ΑΙΝΙΓΜΑ
- Μηλέαι — Μηλο.

- ΑΙΝΙΓΜΑ
- 'Η θδέλα.
- Τά άρχικά είναι Μέγας 'Αλέξανδρος

- ΣΚΑΛΑ
- 1) Σύς 2) Σφάς 3) Σύλας 4) Σμήνος
- 5) Σκόρδος 6) Σοκράτης 7) Σκουριάσις.

- ΣΚΑΛΑ
- 1) Λας 2) Λέας 3) Λένος 4) Λάππας
- 5) Λήμνιος 6) Λάμφακος 7) Λαμπράκης.

- ΣΠΑΖΟΚΕΦΑΛΙΕΣ
- Μηδέν 'Αγαν
- Θαλής, Μιλήσιος.

- 1) Σ 2) Σός 3) Σάμη 4) Σόλων 5) Σι-κάγο 6) Σαμουήλ 7) Σαντιάγο.

- ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΩΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΩΝΑ
- Ψωμί.

- ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
- 1) 'Ο 'Ανδρέας... έπρωτόκλητος 2) 'Ο 'Αϊσντάιν 3) 'Εφονεύθη τή 1904 4) Σπάνιον όρυκτόν παρόμοιον πρός την κεροστίλδην. 5) Πολυϊστέρον όνομα του χαρίου Πολυδρόσου της Παρνασσίδος. 6) Τή 490 π.Χ.

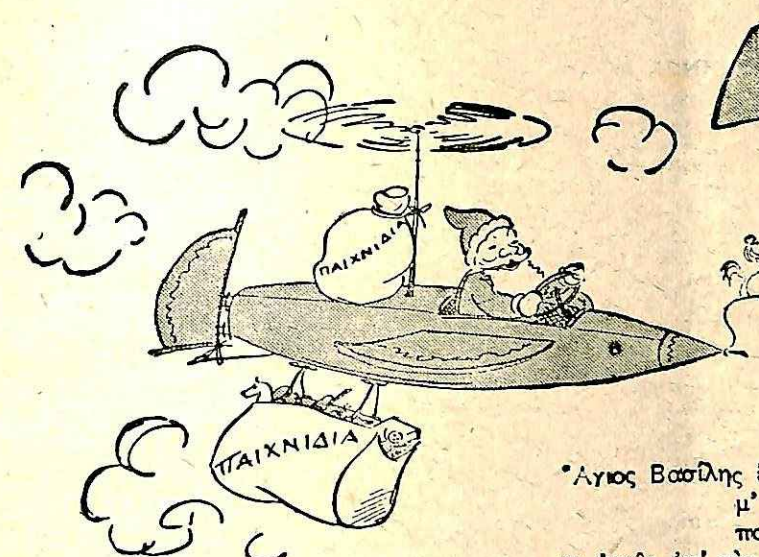
- ΣΚΑΛΑ
- 1) Αί 2) Αίς 3) 'Αγίς 4) 'Αρνος 5) 'Αρα-τος 6) Αίνειαν 7) 'Απαμειν.

- ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟΝ
- 1) 'Αρτας 2) Χαρά 3) 'Ομιάς 4) 'Αννα
- 5) Βίος 6) Γάτα 7) 'Αμην.

- ΕΛΛΙΠΟΣΥΜΦΩΝΟΝ
- 'Αγαπάτε άλλήλους.

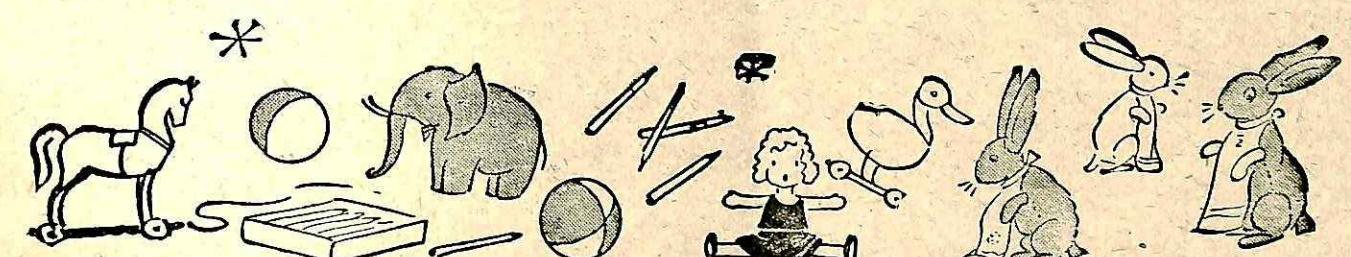
1956

'Υπό ΑΝ. ΒΩ.

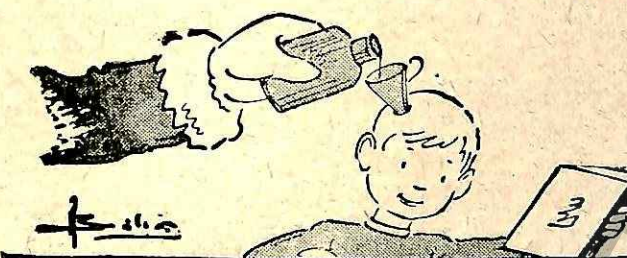

'Αρχιμηδιά κι 'Αρχιχροινιά,
παντού γιορτή μεγάλη,
και κάλαντα στη γειτονιά
καινούργια λένε πάλι.

'Αγιος Βασίλης έρχεται από την Καισαρεία,
μ' ένα ελικόπτερο πετά,
παχνίδια φέρνει διαλεχτά,
κι άκούς άπ' τόν παιδόκοιμο φωνές και φασαρία!

Σε μία πλατεία στέκεται, δόλγυρα κοιτάζει
και τὰ δωράκια στα παιδιά χαρούμενος μοιράζει.
'Αλογα, τόπια, έλέφαντες, χρωματιστά κοντύλια,
κουκλες, παπιά κι άμέτρητους...λαγούς με πετραχήλια

Δεν αφήσε παιδί μικρό χωρίς ένα δωράκι
και τέλος στον Κωστάκη,
που ήταν άμελεστιάτος, μισαλό καινούργιο δίνει,
δωκε από τώρα μαθητής πολύ καλός να γίνη!

Κιρατά εικόνα και χαρτί, κρατά και κοιταμάρι,
που πρώτη έπρεξε ή Φιφή στα χέρια να τό πάρη.
Μά δεν προκάνει ή δύστυχη να γράφη μια λεξίτσα,
και γίνεται άπ' τις μελανιές άμέσως... άραπίτσα!

εΚάπσε να φάς, κόπσε να πιής. Θά κόψωμε την πητσα
τού λέν ή Ντόρα κι ο Κοκός κι ο Νίκος και ή Ρίτα.
'Αλλ' ώσπου να τη φέρουνε από τό φούρνο τώρα
ο Νίκος και ή Ντόρα,
«μπουικιά έγώ, μπουικιά έσύ»
στο δρόμο φάγαν τη μισή,
και μπρός στον 'Αη Βασίλη
γινήκανε ρεζίλι...

Μά φτάνει πιά. Καλή χρονιά. Παιδιά μου τραγουδείτε.
Τό νέο χρόνο εύχαιμια κάθε καλό να ήθε,
άλλά και τὰ φτωχούλικά παιδιά μη λησμονείτε.

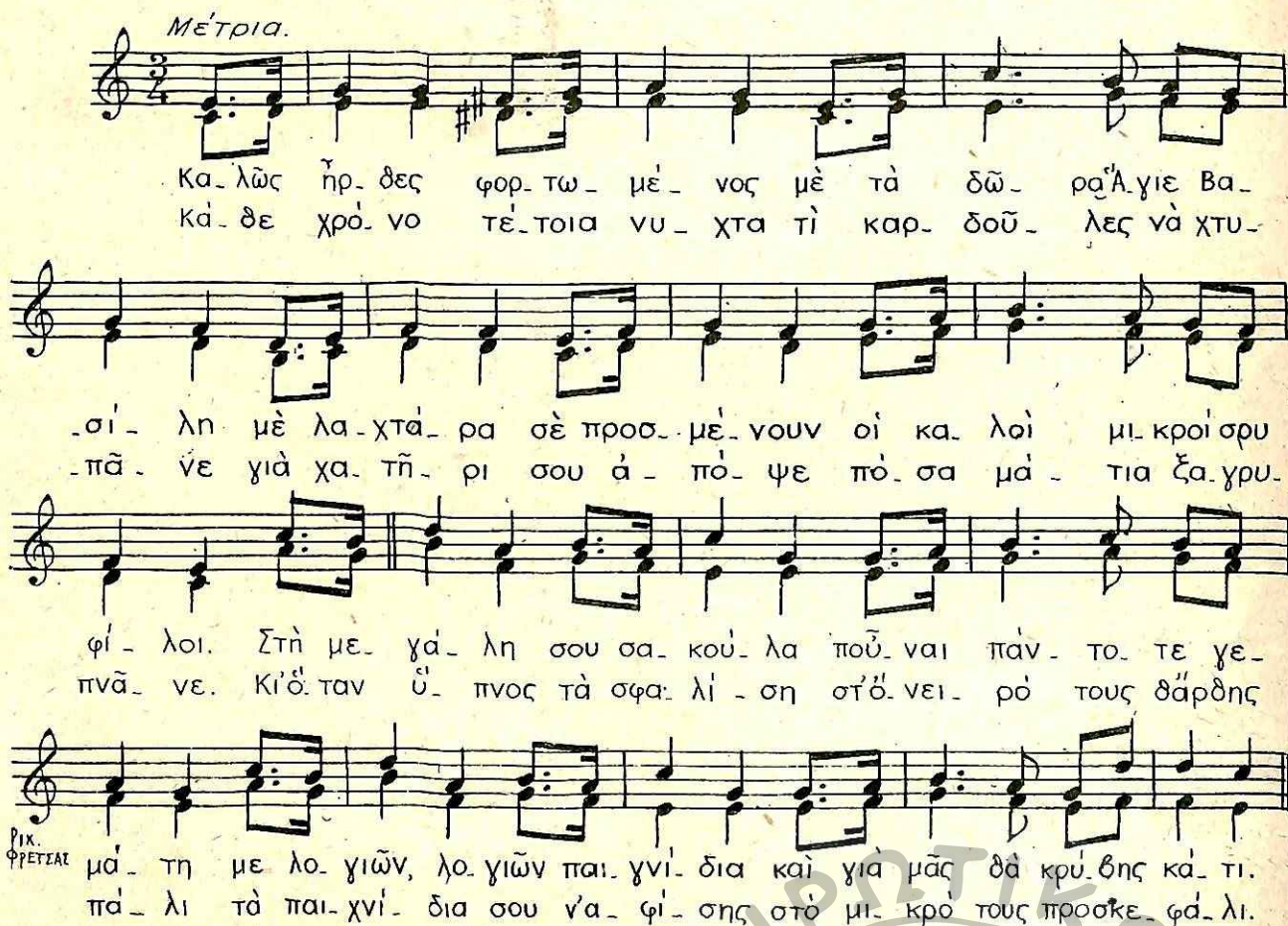
Αυτές τις μέρες της χαράς τόν κοιμπαρά να σπάτε
κι όσα μπορείτε στα φτωχά δωράκια ν' άγαρ. σέτε.
Αυτό τό ξέρετε καλά, σάς τό θυμίζω μόνο.
Λοιπόν και πάλι: Γειά, χαρά κι εύτυχισμένο χρόνο!

ΑΓΙΕ ΒΑΣΙΛΗ

Στίχοι:
ΛΑΚΗ ΠΑΠΑΔΗΜΑ.

Μουσική
ΑΛ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μέτρια.

Κα-λῶς ἤρ-δες φορ-τῶ-μέ-νος μέ-τὰ δῶ-ρα Ἁ-γίε Βα-
 κά-δε χρό-νο τέ-τοια νυ-χτὰ τί καρ-δοῦ-λες νὰ χτυ-
 -σί-λη μέ-λα-χτὰ-ρα σὲ προσ-μέ-νουν οἱ κα-λοὶ μι-κροῖ σφυ-
 -πᾶ-νε γιὰ χα-τῆ-ρι σου ἁ-πό-ψε πό-σα μά-τια ξα-γρυ-
 -φί-λοι. Στὴ με-γά-λη σου σα-κού-λα ποῦ-ναι πᾶν-το τε γε-
 -πνᾶ-νε. Κί-ό-ταν ὕ-πνος τὰ σφα-λί-ση σ' ὁ-νει-ρό τους θάρ-ρης
 μᾶ-τη με-λο-γιῶν, λο-γιῶν παι-χνί-δια καὶ γιὰ μᾶς θὰ κρύ-βης κά-τι.
 πᾶ-λι τὰ παι-χνί-δια σου ν' α-φί-σης στὸ μι-κρό τους προσκε-φά-λι.

1η Στροφή

Καλῶς ἦρθες φορτωμένος
 μετὰ δῶρα Ἁγίε Βασίλει
 μετὰ λαχτάρα σὲ προσμένουν
 οἱ καλοὶ μικροὶ σου φίλοι.

2α Στροφή

Στὴ μεγάλη σου σκούλα
 ποῦναι πάντοτε γεμάτη
 μετὰ λογίων λογίων παιχνιδιών
 καὶ γιὰ μᾶς θὰ κρύβης κάτι.

3η Στροφή

Κάθε χρόνο τέτοια νύχτα
 οἱ καρδοὶ
 γιὰ χατῆρι σου ἀπόψε
 πόσα μάτια ξαγρυπνᾶνε.

4η Στροφή

Κι ὅταν ὕπνος τὰ σφαλίσει
 στ' ὄνειρό τους θάρρης πάλι
 τὰ παιχνιδία σου ν' ἀφίσης
 στὸ μικρὸ τους προσκεφάλι.